

MEDELLA
CIUTAT
DE
FELANITX

FELANITX

1,50 € | ANY LXXXVIII | N. 4.385 |

SETMANARI D'INTERESSOS LOCALS

| Dijous, 21 de desembre de 2023

Il·lustració María Cordero (@studio_isotipo)

Palestina, 2023

DADES D'INTERÈS

F

SETMANARI FELANITX

DIPÒSIT LEGAL. P.M. 351 - 1959

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

c/ Major, núm. 25. T. 971 583 312
 redaccio@setmanarifelanitx.cat
 facebook.com/setmanarifelanitx
 www.setmanarifelanitx.cat

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta. Bàrbara Sagrera Antich
Vicepresidenta. Jerònia Maria Pont Julià

Secretària. Margalida Estelrich Obrador

Tresorer. Marc Ordines Llopis
Vocals. Maria Estelrich Mesquida, Miquel Riera Nadal i Nicolau J. Barceló Monserrat

Redactor en cap. Gori Vicens Julià

Disseny gràfic. Maria Cordero i Lluís A. Oliver Obrador.

Administració. M. Lluïsa Alcayde
Impressió. Gràfiques Llopis SA

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Semestral. 31,20 €

Anual. 60 €

*Fora del terme i a Portocolom, s'afegeix la taxa de correus i de repartiment.

B

SERVEI DE BUS

FELANITX ► PALMA (L-501)

Per Campos, Lluçmajor i Polígon Son Noguera

Feiners. 6.05 - 6.35 - 7.10 - 7.40 - 8.10 - 8.40 - 9.10 - 9.40 - 10.10 - 10.40 - 11.10 - 11.40 - 12.10 - 12.40 - 13.10 - 13.40 - 14.10 - 14.40 - 15.10 - 15.40 - 16.10 - 16.40 - 17.10 - 17.40 - 18.10 - 18.40 - 19.10 - 19.40 - 20.10 - 20.40 - 21.40 - 22.40

Dissabtes i festius. 6.20 - 7.10 - 8.10 - 8.40 - 9.10 - 9.40 - 10.10 - 10.40 - 11.10 - 11.40 - 12.10 - 12.40 - 13.10 - 13.40 - 14.10 - 14.40 - 15.10 - 15.40 - 16.10 - 16.40 - 17.10 - 17.40 - 18.10 - 18.40 - 19.10 - 19.40 - 20.10 - 20.40 - 21.40 - 22.40

Diumenges. 6.20 - 7.10 - 8.10 - 8.40 - 9.10 - 10.10 - 11.10 - 12.10 - 13.10 - 14.10 - 15.10 - 16.10 - 17.10 - 18.10 - 19.10 - 20.10 - 21.10 - 22.15

PALMA ► FELANITX (L-501)

Per Polígon Son Noguera, Lluçmajor i Campos

Feiners. 6.45 - 7.15 - 7.45 - 8.10 - 8.55 - 9.15 - 9.45 - 10.15 - 10.45 - 11.15 - 11.45 - 12.15 - 12.45 - 13.15 - 13.45 - 14.15 - 14.45 - 15.15 - 15.45 - 16.15 - 16.45 - 17.15 - 17.45 - 18.15 - 18.45 - 19.15 - 19.45 - 20.15 - 20.45 - 21.15 - 21.45 - 22.15 - 23.00 - 0.00

Dissabtes i festius. 6.45 - 7.45 - 8.45 - 9.45 - 10.45 - 11.15 -

11.45 - 12.15 - 12.45 - 13.15 - 13.45 - 14.15 - 14.45 - 15.15 - 15.45 - 16.15 - 16.45 - 17.15 - 17.45 - 18.15 - 18.45 - 19.15 - 19.45 - 20.15 - 20.45 - 21.15 - 21.45 - 22.15 - 23.00 - 00.00

Diumenges. 6.45 - 7.45 - 8.45 - 9.45 - 10.45 - 11.45 - 12.45 - 13.45 - 14.45 - 15.45 - 16.45 - 17.45 - 18.45 - 19.45 - 20.45 - 21.45 - 22.30 - 23.30

FELANITX ► MANACOR (L-501)

Feiners. 7.10 - 7.40 - 8.10 - 8.40 - 9.05 - 9.40 - 10.10 - 10.40 - 11.10 - 11.40 - 12.10 - 12.40 - 13.10 - 13.40 - 14.10 - 14.40 - 15.10 - 15.40 - 16.10 - 16.40 - 17.10 - 17.40 - 18.10 - 18.40 - 19.10 - 19.40 - 20.10 - 20.40 - 22.10 - 22.40 - 23.10 - 23.55 - 0.55

Dissabtes i festius. 7.15 - 7.40 - 8.40 - 9.40 - 10.40 - 11.40 - 12.10 - 12.40 - 13.10 - 13.40 - 14.10 - 14.40 - 15.10 - 15.40 - 16.10 - 16.40 - 17.10 - 17.40 - 18.10 - 18.40 - 19.10 - 19.40 - 20.10 - 20.40 - 21.10 - 21.40 - 22.10 - 22.40 - 23.10 - 23.55 - 0.55

Diumenges. 7.15 - 7.40 - 8.40 - 9.40 - 10.40 - 11.40 - 12.40 - 13.40 - 14.40 - 15.40 - 16.40 - 18.40 - 19.40 - 20.40 - 21.40 - 22.40 - 23.25 - 0.25

MANACOR ► FELANITX (L-501)

Feiners. 6.52 - 7.22 - 7.52 - 8.22 - 8.52 - 9.22 - 9.52 - 10.22 - 10.52 - 11.22 - 11.52 - 12.22 - 12.52 - 13.22 - 13.52 - 14.22 - 14.52 - 15.22 - 15.52 - 16.22 - 16.52 - 17.22 - 17.52 - 18.22 - 18.52 - 19.22 - 19.52 - 20.22 - 21.22 - 22.22

Dissabtes i festius. 6.52 - 7.52 - 8.22 - 8.52 - 9.22 - 9.52 - 10.22 - 10.52 - 11.22 - 11.52 - 12.22 - 12.52 - 13.22 - 13.52 - 14.22 - 14.52 - 15.22 - 15.52 - 16.22 - 16.52 - 17.22 - 17.52 - 18.22 - 18.52 - 19.22 - 19.52 - 20.22 - 21.22 - 22.22

Diumenges. 6.52 - 7.52 - 8.22 - 8.52 - 9.52 - 10.52 - 11.52 - 12.52 - 13.52 - 14.52 - 15.52 - 16.52 - 17.52 - 18.52 - 19.52 - 20.52 - 21.57

FELANITX ► PORRERES (L-514)

Feiners. 7.00 - 9.00 - 11.40 - 14.05 - 15.10 - 17.30 - 19.30

Dissabtes (no festius). 9.00 - 11.40 - 15.10 - 17.30 - 19.30

PORRERES ► FELANITX (L-514)

Parada única Ronda de l'Estació
 Feiners. 7.30 - 9.35 - 12.00 - 14.35 - 15.30 - 18.05 - 20.05

Dissabtes (no festius). 9.35 - 12.00 - 15.30 - 18.05 - 20.05

FELANITX ► CALA D'OR (L-514)

Per Cas Concos, es Carrixó, s'Horta i Calonge

Feiners. 7.50 - 9.50 - 11.30* - 12.55* - 14.55* - 16.25* - 18.20 - 20.20

Dissabtes. 7.55* - 9.50 - 11.30* - 12.55* - 14.55* - 16.25* - 18.20 - 20.20

Diumenges i festius. 9.50 - 12.50 - 15.50 - 17.50 - 19.50*

*Aturada única al passeig Ernest Mestre

CALA D'OR - FELANITX (L-514)

Per Calonge, s'Horta, es Carrixó i Cas Concos

Feiners. 6.30 - 8.30 - 10.35* - 12.05* - 13.35 - 15.30* - 17.00 - 19.00 - 21.05*

Dissabtes. 8.30 - 10.35* - 12.05* - 13.35* - 15.30* - 17.00 - 19.00 - 21.05*

Diumenges i festius. 8.35 - 10.35 - 13.35* - 16.35 - 18.35 - 20.30*

*Aturada única al passeig Ernest Mestre

FELANITX ► PORTOCOLOM (L-512)

De dilluns a dissabte. 6.25 - 7.10 - 7.55 - 8.55 - 9.55 - 10.55 - 12.25 - 13.25 - 14.25 - 15.55* - 16.55 - 17.55 - 18.55 - 19.55 - 20.55 - 21.55 - 22.55

Diumenges i festius. 8.25 - 9.15 - 10.00 - 11.15 - 12.00 - 13.00 - 14.15 - 15.00 - 16.00 - 17.15 - 18.00 - 19.00 - 20.55

*Aturada única al carrer Mossèn Bartomeu Barceló

PORTOCOLOM ► FELANITX (L-512)

De dilluns a dissabte. 6.40 - 7.25 - 8.10 - 9.10 - 10.10 - 11.10 - 12.40 - 13.40 - 14.40 - 16.10 - 17.10 - 18.10 - 19.10 - 20.10 - 21.10 - 22.10 - 23.10

Diumenge. 8.40 - 9.30 - 10.15 - 11.30 - 12.15 - 13.15 - 14.30 - 15.15 - 16.15 - 17.30 - 18.15 - 19.15 - 21.10

A

APOTECARIES

● Totes en horari de 9 a 21 h.
 *Serveis d'urgències. De 21 a 9 h.

DIJOURS 21

Jordi Pedrals, c/ Santanyí, 34.
 (Felanitx) T. 971 827 084
 Obrador Vidal*, c/ dels Ametllers, 25,
 Local 1(Campos) T.971 650 662

DIVENDRES 22

Mestre Puig, c/ Hortos 43.
 (Felanitx) T. 971 583 319
 Garcias Clar *, c/ Bisbe Taxaquet,
 2 (Lluçmajor) T. 971 660 706

DISSABTE 23

Shuhaibar Ticoulat, c/ de sa Llana,
 67 (Felanitx) T. 971 581 797
 Roig Xamena*, c/ Major, 82
 (Felanitx) T. 971 580 130

DIUMENGE 24

Roig Xamena, c/ Major, 82
 (Felanitx) T. 971 580 130
 Vidal Munar*, c/ Sebastià Vila 1,
 (Santanyí) T. 971 653 131

DILLUNS 25

Artigues - Nadal, plaça Pax, 24.
 (Felanitx) T. 971 580 063
 Obrador Vidal*, c/ dels Ametllers, 25,
 Local 1(Campos) T.971 650 662

DIMARTS 26

Miquel Nadal, c/ Major, 4.
 (Felanitx) T. 971 580 194
 Cirera Puig*, c/ Antonio Maura,
 20 (Lluçmajor) T. 971 660 210

DIMECRES 27

Jordi Pedrals, c/ Santanyí, 34.
 (Felanitx) T. 971 827 084
 Shuhaibar Ticoulat*, c/ de sa
 Llana, 67 (Felanitx) T. 971 581 797

T

TELÈFONS D'INTERÈS

AJUNTAMENT

Oficines 971 580 051
 Poliesportius Municipals
 Felanitx 971 582 101

Portocolom 971 825 209

Centre d'Informació Jove
 971 584 031

Casa de Cultura
 971 582 274

EMERGÈNCIES 112

Policia Local 971 582 200

Guàrdia Civil 971 580 090

Ambulància 061

INCIDÈNCIES ENLLUMENAT

900 101 536

CENTRE DE SALUT

971 580 254

Cita prèvia 902 079 079

FUNERÀRIES

(ambdues les 24 h)

Parc de l'Auba 971 580 448

Llar d'Estels 659 140 296

SERVEI DE GRUA

Monserrat 971 827 474

Perelló 971 581 260

AUTOCARS DE LÍNIA

971 580 153

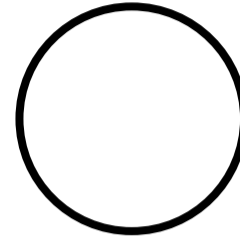
SERVEI DE TAXI

971 824 347 / 639 641 570 /

620 993 061 / 609 447 181

DEIXALLES FELANITX

900 772 211

LLUNA

Dimecres 27 de novembre

Plena

SANTORAL

Dia 21 St. Severí

Dia 22 St. Zenó

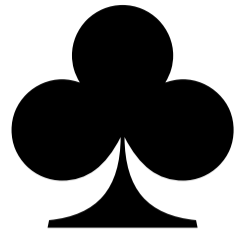
Dia 23 Sta. Victòria

Dia 24 Sta. Elena

Dia 25 Nadal del Senyor

Dia 26 St. Esteve

Dia 27 St. Teodor

ONCE

Data	Núm.	Sèrie
13/12/23	39.615	
14/12/23	08.884	
15/12/23	39.177	036
16/12/23	08.946	013
17/12/23	91.285	001
18/12/23	44.289	
19/12/23	62.547	

PRIMITIVA

14/12/23

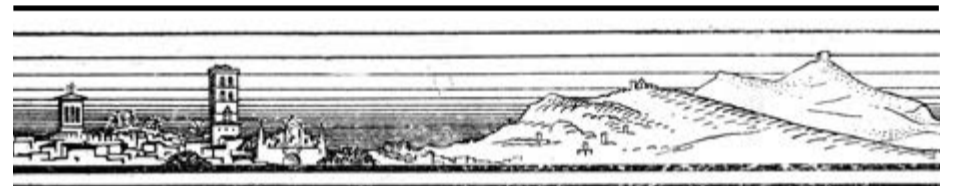
02 27 28 34 45 47

Compl.09 / Reint. 06

16/12/23

12 14 18 19 36 40

Compl. 25 / Reint. 09

PAREIX QUE ERA AHIR

75 FA 75 ANYS, 1948

-La Junta Municipal de Beneficència fa una crida a l'aportació de donatius amb motiu de les festes de Nadal.

-L'Hotel Santuari anuncia servei a la carta per a la Nit de Nadal.

-Molts de propietaris han col·laborat amb el rebilit de terrenys que permetrà fer una carretera fins a Cala Marçal.

50 FA 50 ANYS, 1973

-Celebració d'una missa a l'església parroquial en sufragi del president del Govern Carrero Blanco. El setmanari rebutja qualsevol tipus de violència.

-En compliment de la Llei de premsa, el setmanari Felanitx publica una nota informativa en què fa constar que els ingressos han compensat les despeses d'edició durant l'any en curs.

-Miquel Pons entrevista Miquel Àngel Riera, premi Sant Jordi de novel·la.

25 FA 25 ANYS, 1998

-L'Associació de Comerciants i Empresaris de Felanitx i l'Ajuntament posen en marxa una campanya nadalenca per promocionar el comerç local.

-Antoni Roca publica Conte de Nadal (1998).

-Exposició de Jesús Camargo a la Casa de Cultura.

-Protestes per una línia d'alta tensió de Felanitx a Santanyí.

CERCAM PROFESSOR/A DE CATALÀ

Nivell: segon de batxillerat

T. 682 71 40 85

Serveis Funeraris de Felanitx

Tanatori Parc de l'Auba

Serveis a Felanitx, s'Horta, Cas Concos, Portocolom, Porreres i Santanyí

Telèfon 24 hores 971 580 448

L'Ajuntament tindrà un pressupost de 22 milions per al 2024

L'Ajuntament ha aprovat el pressupost municipal per a l'any 2024, que puja a 21.940.000 euros, un 3,11 % més que el de l'exercici actual. Va ser en el Ple de dilluns passat, amb els vots a favor del govern (PP-PI) i Vox, mentre que el Bloc es va abstenir i el PSOE hi va votar en contra. La batlessa, Catalina Soler, desgranà cada una de les seccions del pressupost, tant de despeses com d'ingressos previstos.

D'aquesta quantia —quasi 22 milions—, un 50 % es destina a despesa corrent (aigua, llum, benzina i tota la despesa habitual) i un 41 % a pagar el personal municipal. Pel que fa a inversions, hi ha previstos 4,4 milions. La inversió més destacada és de 800.000 euros per canviar la coberta de la piscina del poliesportiu de Felanitx.

L'equip de govern té previst dur a terme moltes inversions amb doblers procedents del romanent de tresoreria (superàvit), que serà una bona tallada —diuen—, i també de les línies de subvencions que trauran el Govern balear i el Consell Insular per executar projectes d'obres.

Quant a ingressos, destaca el que recapta la Sala amb la concessió de les platges, 970.000 euros anuals.

Pel que fa al pressupost del Centre Cultural, enguany no s'hi destina gaire perquè té un superàvit de 300.000 euros. D'aquests, de moment, se'n trauran 250.000 per a les activitats que es faran.

Ja en el debat polític, no hi hagué cap proposta alternativa. L'oposició es va limitar a demanar aclariments o que s'aprofundís més en les explicacions sobre algunes de les partides.

Soler (PP) va explicar que “no s'augmenta la pressió fiscal. No s'apuja l'IBI ni les taxes. L'any que ve s'haurà de revisar la del fems per mor de l'entrada de la recollida selectiva. Són uns pressuposts socials, i confii que el Govern i el Consell aportin, per això volem tenir projectes fets per, en sortir la línia d'ajuts o subvenció, presentar-hi el projecte adient. I confii que aquesta legislatura el Govern faci l'hospital i l'escola nova”.

José Ignacio Hidalgo (PSOE) va comentar que “no veim que siguin uns pressuposts socials perquè no hi ha cap referència a la salut mental ni a cedir terrenys per a la construcció d'habitatges de protecció oficial. Fa la sensació que el pressupost es fa sense tenir en compte tots els felanitxers”. I esmentà que “es destina molta inversió als esportistes”. Soler li va retreure que “és el mateix discurs socialista que a Alaró, Marratxí o al Parlament”.

Miquel Lluís Mestre (Bloc) comentà que “són uns comptes políticament correctes, però tècnicament inviables, que deixa tota la inversió en mans d'altres administracions, com ha fet els darrers vuit anys. Si aquestes no compleixen, no arribaran al mes de juny i, a més, moltes de partides no bastaran. És un pressupost amb poca ambició, dispers i que no desprèn il·lusió”.

Maria Vidal (Vox), contra tot pronòs-

tic, va anunciar el seu vot a favor: “confii en aquest pressupost, que es pugui dur endavant amb les aportacions del Govern i del Consell. És una porta oberta a millorar l'economia dels felanitxers”.

Per part del PI, soci de govern del PP, Jaume Monserrat, va afegir que “és un pressupost fet amb responsabilitat”.

Alguns dels partits, al seu espai a aquest setmanari, també parlen sobre el pressupost. Més endavant mirarem d'ampliar i desgranar com s'inverteixen i com es gasten els nostres doblers.

13.181 euros de multa a l'empresa de recollida de fems FCC

Fa mesos, el Ple va imposar penalitats per un import de 70.000 euros a l'empresa de recollida de fems FCC, pel mal servei que donava: no recollia o recollia a deshora, no separava els residus com toca, no atenia les urgències, entre altres infraccions.

L'empresa va presentar al·legacions, que s'han estimat en part, i per no haver d'anar a dirimir al jutjat, vists els informes tècnics, la multa de 70.000 euros ha quedat reduïda a 13.181, que es descomptaran de la pròxima factura que presentarà FCC.

Aquest punt es va aprovar per unanimitat de tots els partits polítics.

D'altra banda, també per unanimitat es va aprovar cedir al Govern de les Illes Balears uns terrenys que fa poc ha comprat la Sala, una trinxa, un quartó, on hi havia les vies del tren Felanitx-Santa Maria, per tal que s'ajuntin amb el ja cedit per construir el futur hospital socio-sanitari.

Pedro Acosta, nou regidor del PP

Al començament del Ple, va prendre possessió del càrrec de regidor pel PP Pedro Acosta Duran, que ja ha estat regidor de la corporació en diverses legislatures, tant amb responsabilitats de govern com a l'oposició. Acosta substitueix Marta Cano, que va renunciar al càrrec a mitjan novembre passat.

Remodelació de les àrees de govern

Amb l'entrada del nou regidor Pedro Acosta al govern local, dimarts, la batlessa va firmar el decret amb les àrees que duran els regidors.

Els canvis més substancials són:

- **Pedro Acosta**, que té dedicació exclusiva (com tenia Marta Cano), porta: brigada municipal, neteja viària,

hisenda, oficina d'atenció a la ciutadania, govern participatiu, subvencions, projectes europeus, treball i contractació.

- **Antoni Peña** du: esports, festes, turisme, noves tecnologies i instal·lacions esportives.

- **Catalina Soler**, a més del que s'encarregava (medi ambient...), assumeix les àrees de cultura, patrimoni i tradicions.

BONES FESTES

971 580 269
grimaltmaterials.com

GRIMALT
MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

CARPINTERIA ALAR

Somos fabricantes desde 1985

¡Felices fiestas!

Avda. República Argentina, 41.
07200, Felanitx.

T. 971 580 526 / T. 699 392 419
carpinteriaalar@gmail.com

AJUNTAMENT DE FELANITX

L'Ajuntament Informa

Visita dels Reis als domicilis

Totes les famílies del nucli urbà de Felanitx que vulguin rebre la visita dels Reis en els seus domicilis per rebre els regals de Ses Majestats d'Orient, s'han d'apuntar a l'oficina d'atenció ciutadana, ubicada a la casa de la vila de Felanitx. El termini acaba divendres, dia 29 de desembre. S'hi ha d'aportar el nom, l'adreça i el número de telèfon.

Servei d'atenció jurídica per a dones a Felanitx

Servei gratuït de la Direcció Insular d'Igualtat i Diversitat del Consell de Mallorca que ofereix informació, orientació i assessorament jurídic.

Dirigit a dones de qualsevol nacionalitat que necessitin assessorament, orientació i informació jurídica en matèria de dret civil, penal, administratiu, laboral, internacional i estrangeria, justícia gra-

tuïta i especialment en les àrees d'igualtat, família i violències masclistes. El servei es dona cada quinze dies i és necessari concertar cita en el telèfon 673 78 76 01, de 9 a 12 h, de dilluns a divendres. Els festius no hi ha servei.

Incidències dels fems

A partir d'ara es disposa d'un nou número d'incidències i informació sobre la recollida de fems. **El nou número és el 871 25 32 32.** S'hi pot telefonar o enviar un WhatsApp.

Servei de menjar a domicili

El servei de menjar a domicili s'ofereix de dilluns a diumenge. Per a més informació:

- Telèfon de Felanitx: 971 58 26 29
- Telèfon de Portocolom: 971 82 52 39
- Consultes per WhatsApp: 651 89 06 85

Reunions informatives de la recollida selectiva porta a porta

El vinent dia **5 de febrer de 2024** posam en marxa la recollida selectiva de residus porta a porta. La col·laboració ciutadana és clau per a l'èxit d'aquest nou sistema de tractament dels residus. És per això que els residents de Felanitx, Cas Concos, s'Horta i la zona rural rebreu a domicili una convocatòria de les reunions informatives que tendran lloc per agrupacions de carrers.

Us recordam les reunions convocades per als pròxims dies (totes es fan a les **portasses de l'Hospici**):

Divendres 22 de desembre

A les 18.00 h, residents als carrers Call, Campet, Campos, Cànaves, Caritat, Castellet, Cavallers, 1/2 Cala Figuera.

Condicions d'admissió:

- Ser resident a Felanitx.
- Tenir més de 64 anys o tenir una discapacitat o dependència reconeguda per l'Administració.

Parc Verd de Portocolom

Recordau que es van retirar alguns contenidors de la ronda Nadal Batle de Portocolom. Els contenidors s'han reubicat

A les 19.30 h, residents als carrers Cifre, Constitució, Convent, Costa i Llobera, Escorxador, Espanyol, Estrella.

Dimecres 27 de desembre

A les 18.00 h, residents als carrers Cotoner, Darder, Espanya, Fartàritx, Font de Santa Margalida, Galera, Santuari, Gerreria i Gabriel Vaquer,

A les 19.30 h, residents als carrers Germandat Cristiana, Gerreria, Guillem Sagrera, Guillem Timoner, Horts, Hospici, Impremta Reus, Jaume Veny, Joan Alcover, Joan Capó, Joan Estelrich, Joan Monserrat.

Dijous 28 de desembre

A les 18.00 h, residents als carrers Jordi Sabet, Juevert, Jusama, Llan, Llebeig, Lluna, Major, Manacor.

A les 19.30 h, residents als carrers Mar, Mare de Déu de Sant Salvador, Marian Aguiló, Mateu Obrador, Migjorn, Miquel Bordoy, Miquel Sureda.

Més informació: 871 25 32 32 / residus@felanitx.org

al Parc Verd.

Dilluns tancat. De dimarts a divendres, de 8 h a 16 h, i dissabte i diumenge de 9 h a 13 h.

Horari de la deixalleria municipal

De dilluns a divendres, de 8 h a 13 h i de 16 h a 18 h. Dissabte i diumenge, de 9.30 h a 13.30 h. Festius, tancat.

Actes culturals i d'oci Desembre

DIVENDRES 22

A LES 20 H

Casa de Cultura

Lliurament de la Medalla de la Ciutat al doctor Josep Antoni Grimalt Gomila.

DISSABTE 23

DE LES 17.00 H A 20.00 H

● **Plaça de sa Font i carrers Major i 31 de Març**

Raconets de Nadal. Parades de producte local artesania, tallers, música, actuacions.

Espai Jove.

Tendal de la campanya "Jugar ens fa iguals"

Espai selfie nadalenc.

A LES 18.00 H

Plaça de sa Font

Actuació musical. Cucorba.

● **Plaça Pax i carrers Miquel Bordoy i Major**

Xocolata solidària. A benefici de Felanitx Solidari.

Ludoteca de jardí

Cercavila. Batukada Infantil, a càrrec del CEIP Inspector Joan Capó

A LES 18.00 H

Actuació musical. Grup Reple-gats.

● Plaça Jaume II

Contacontes. La Carta als Reis, a càrrec de Púrpura Events.

Taller infantil. Espirals de Nadal, a càrrec Púrpura Events.

● Plaça d'Espanya Racó infantil

A LES 19 H

Casa de Cultura

Inauguració. Exposició "Carasses", de Miquel Àngel Joan, Llonovoy.

DE DIMECRES 27

A DIVENDRES 29

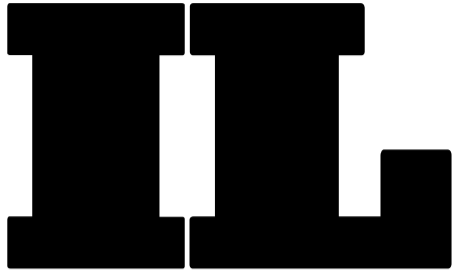
DE LES 15 A LES 20 H

Poliesportiu Guillem Timoner

Parc infantil de Nadal. Entrada-donatiu: 3 euros, destinats als Reis de la Il·lusió.

INFORMACIÓ LOCAL

**S'instal·la una font d'aigua
devora els jocs infantils
de l'avinguda des Tamarells**

S'ha instal·lat una font portàtil d'aigua per beure just devora del parc infantil de l'avinguda des Tamarells de Portocolom.

Aquesta iniciativa de l'Ajuntament, del Club Nàutic i de la Fundació Cleanwave Foundation cerca fomentar un estil de vida sostenible i reduir el consum de plàstics de només un ús. La font portàtil està equipada amb tecnologia de purificació de darrera generació i ofereix aigua potable d'alta qualitat sense necessitat de botelles de plàstic.

L'Ajuntament en valorarà la funcionalitat, l'acceptació i l'ús per part dels veïns i visitants de Portocolom, tant com la possibilitat d'instal·lar-hi una font permanent.

**Mar Grimalt, guardonada
amb els Premis 31 de Desembre
de l'OCB**

Nou reconeixement a l'artista felanitxera Mar Grimalt. Aquest passat cap de setmana ha estat guardonada per l'Obra Cultural Balear (OCB) amb el Premi Bartomeu Roselló-Pòrcel, dels Premis 31 de Desembre, per la seva dedicació a la música d'inspiració mediterrània i tradicional i a les composicions a partir de poemes d'autors com Miquel Bauçà i Maria Mercè Marçal. Grimalt rep aquest reconeixement "amb res-

ponsabilitat per no ser una trajectòria, sinó a un inici", repte que assumeix per "continuar creant cultura sense que faci pudor".

En el transcurs de la gala de la Nit de la Cultura, també va pujar a l'escenari una altra artista felanitxera, Maria Hein, que interpretà unes peces.

**Dos detinguts
per nombrosos robatoris a cases**

La Guàrdia Civil va detenir divendres passat dos joves com a presumptes autors d'almanco set robatoris amb força a habitatges de Felanitx.

La investigació va començar setmanes enrere, quan es varen rebre diverses denúncies de robatori, totes amb les mateixes característiques. Forçant les finestres, entraven dins les cases i s'enduien tot el que hi trobaven, principalment doblers, joies i aparells electrònics.

Els detinguts han passat a disposició judicial.

Els setmanaris formen part de la decoració nadalenca dels comerços

Per les festes de Nadal, els comerços s'han engalanat, i en conjunt, a l'exterior, crida l'atenció uns Pares Noels ge-

gants. Just devora, hi ha uns regals que s'han embolicat amb setmanaris; també un comerç local. Gràcies.

AGENDA PASTORAL

◆ **DIJOUS 21.** A Felanitx, catequesi de segon nivell, 17 i 19 h. Al Convent, concert de Nadal dels cors Ciutat de Mallorca i de Cambra del Conservatori de Felanitx, 20 h.

◆ **DISSABTE 23 I DIUMENGE 24 (MATÍ).** Quart Diumenge d'Advent, «Déu t'ha concedit el seu favor i tindrà un fill». El diumenge 24 se suprimeixen les misses següents: s'Horta de les 10 h, Portocolom de les 11 h, Sant Miquel de les 12 h i Sant Salvador de les 18 h. L'horari de les Matines de Nadal serà el següent: Sant Miquel i Portocolom: 17.30 h; Sant Alfons: 19 h; s'Horta: 19.30 h, i Cas Concos: 20 h. Les col·lectes van destinades a Càritas.

◆ **EL CAP DE SETMANA DEL 30 I 31.** Les misses seran com un diumenge normal.

● Ha començat la recollida de joguets, en bon estat, per al taller de Càritas als nostres centres d'ensenyament, fins al 12 de gener.

HORARI DE MISSES

◆ Parròquia de Sant Miquel

Diumenges i festius a les 9 i a les 12 h.

◆ Església de Sant Alfons

Cada dia i dissabtes a les 19 h.

Diumenges i festius a les 11 h i a les 19 h.

◆ Convent de Sant Agustí

Dissabtes, a les 18 h.

◆ Parròquia de Portocolom

Dissabtes a les 20 h. Diumenges a les 11 h.

◆ Parròquia de Cas Concos

Dissabtes a les 18 h.

◆ Parròquia de s'Horta

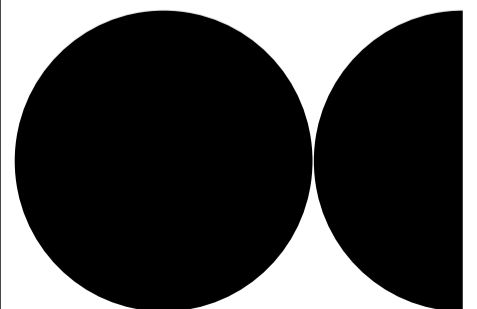
Dissabtes a les 19 h. Diumenges a les 10 h.

◆ Sant Salvador

Diumenges a les 18 h.

◆ Residència Bartomeu Quetgles

Dissabtes a les 11.30 h.

GRÀFIQUES
LLOPIS

BON NADAL i VENTURÓS ANY NOU

C/ Nofre Ferrandell, 21 - T. 971 58 40 04 - disseny@grafiquesllopis.com

ARTICLE

Com Déu

MN. JOSEP CERDÀ TOMÀS, RECTOR ▼

En aquests moments crucials, el món es troba immers en reptes que posen a prova la humanitat. La crisi es mostra a través de moltíssimes emergències arreu del món que ens recorden la nostra grandesa i, al mateix temps, la nostra fragilitat. Estam envoltats de conflictes i divisions que ens marquen la necessitat urgent de cercar la pau, la solidaritat i l'amor per damunt les diferències. I jo mateix, com molts de vosaltres, em deman: d'on ve el mal? Per què patim? Com pot ser que sembli que està tot mal fet? És sorprenent que pugui existir el mal si existeix Déu. De fet, aquesta ha estat una pregunta que ha rondat pel cap de moltes persones al llarg de la història. A Déu, pel fet de ser Déu, el definim com a omniscient, omnipresent, omnipotent i omnibenevolent. Tot i això, existeix el mal. D'aquesta manera, o Déu vol evitar el mal i no pot (així no seria omnipotent), o Déu pot evitar el mal i no vol (així no seria omnibenevolent), o Déu no pot ni vol evitar el mal. Així, si Déu pot i vol evitar el mal, com és que existeix el mal? Efectivament, es tracta d'una paradoxa i es podria parlar molt d'ella. No obstant això, i si ens plantejàssim el problema des d'un altre punt de vista? I si en comptes de mirar a Déu miram la creació, la seva creació? Podríem situar el nostre punt de vista en l'ésser humà, concretament. No té sentit que Déu creï alguna cosa dolenta. L'ésser humà no és dolent. En cada persona es troba la potencialitat del bé. Ara bé, Déu no pot recrear un altre déu, perquè

Déu només pot ser únic. És a dir, qualsevol creació serà alguna cosa diferent de Déu, alguna cosa diferent de la perfecció de la paradoxa que esmentava. Per això podem ser lliures, perquè som nosaltres, i no Déu, els que decidim sobre nosaltres mateixos. Tenint en compte això, podríem pensar que l'arrel del mal no està en Déu, sinó que es troba més aviat com a possibilitat en tot el que ens envolta? De fet, el pecat té molt a veure amb aquesta possibilitat del mal i, també, en la renúncia a la nostra condició, la humana, per intentar posseir la condició del mateix Déu. Sembla com si la vertadera paradoxa fos que el mal, més que ser originat en Déu, es cola quan volem fugir de la nostra pròpia limitació i fragilitat i convertir-nos en Déu mateix. Ara bé, quants déus pot suportar el nostre món? En aquests moments en què el món continua en un estat de turbulència, la nostra missió és cercar el raig de llum i d'esperança que, unit amb la fe i l'amor, ens serveixi de guia i refugi per a la transició d'un món turmentat a un món pacífic. Sempre hi ha raons per ser agraït a Déu. Us anim a trobar un moment per expressar gratitud, per connectar amb allò que ens fa sentir agraïts i esperançats, ja que és en aquests moments que trobarem força per superar els reptes i aspirar a un món millor. Parl com a ésser humà i com a creient i m'unesc a la veu del papa Francesc i a totes les veus que criden i pregunuen per la pau. Que aquest crit de pau, que aquesta pregària de pau, esdevengui una esperança ferma de pau. Salam. Shalom.

A CONTINUACIÓ ●●●

El viatger coherent

NICOLAU BARCELÓ ▼

He anat a l'agència a comanar un gran viatge per fer la volta al món. He dit que no volia visitar països en guerra, ni països on l'extrema dreta està en auge, ni països governats per militars, ni països que no respecten els drets humans, ni països que no accepten la igualtat entre homes i dones ni la diversitat sexual, ni països de partit únic sense llibertat d'expressió, ni països que no prenen mesures valentes per frenar el canvi climàtic, ni resorts tot inclòs d'hotelers mallorquins. L'empleada m'ha proposat fer un tour per Montuiri.

Una volta al món que no passi per la Rússia del tirà imperialista Putin, ni la Xina de l'ultracapitalista ultracomunista Xin Jinping, ni l'Argentina del tronat Milei, ni el Marroc del sàtrapa Mohamed VI, ni la Nicaragua del trabuc Ortega (i senyora), ni l'Hongria del xenòfob Orban, ni la Itàlia de la mussoliniana Meloni, ni l'Iran dels fanàtics aiatol·làs, ni l'Afganistan dels extremistes talibans, ni la Veneçuela del capbuit Maduro en xandall, ni l'Índia del Modi nacionalista que ha enviat un coet a la part fosca de la lluna.

Una volta al món que no passi pel Brasil (massa bolsonaristes), ni pels Estats Units (massa trumpistes), ni per Polònia (encara sota els efectes de Llei i Justícia), ni pels Països Baixos (amb l'extrema dreta guanyadora de les eleccions), ni per França (massa lepenistes), ni per Finlàndia (buf,

els Finlandesos Autèntics), ni pel catòlic Regne Unit de després del Brexit. Ni Espanya, massa ultradreta coneguda.

“

ni països que no respecten els drets humans, ni països que no accepten la igualtat entre homes i dones ni la diversitat sexual, ni països de partit únic sense llibertat d'expressió”

Una volta al món que no passi pel Kurdistan, el Sàhara, el Tibet, el Rif, el país rohingya ni Palestina, oficialment inexistents. Que no passi per Ucraïna ni per Israel-Gaza, les zones en guerra que ara surten als mitjans de comunicació. Cuba i República Dominicana, massa hotels mallorquins.

Massa violència de narcos i bandes a Mèxic i Guatemala. Aràbia Saudita i les petromonarquies masclistes del golf Pèrsic, descartades. El Japó, tampoc, tira aigua radioactiva a la mar. Les repúbliques exsoviètiques són poc democràtiques per molt que acabin en -tan. Líbia, el Sudan, el Senegal, Mali, el Iemen, Síria, el Líban i no sé quants països africans, tots tenen bony o forat, això si no són estats fallits.

I Montuiri, moltes costes, però seria coherent.

JNML
INSTAL·LACIONS

Fontaneria · Calefacció · Aire Condicionat · Piscines
Energia Solar Tèrmica · Bombes Submergides

Bones festes de Nadal i venturós any nou

Av. República Argentina, 20 - Passeig Ramon Llull, 6
07200 Felanitx - Mallorca
Tel/Fax. 971 580 428 · Mòbil: 646 170 957 - 636 139 640
jn@jaumenadal.es - www.jaumenadal.es

DATINI
BOTIGA DE DECORACIÓ I TEIXITS
INTERIORISME, MOBLES I TAPISSERIA

*Us desitjam unes bones festes
de Nadal i un felix any nou*

CARRER MAJOR, 6 - FELANITX - TEL. 971 580 457

D'HORMIGON
PAVIMENTS I PISCINES

☎616 421 130

Molts d'anys!

PAVIMENT ESTAMPAT I INDUSTRIAL
CONSTRUCCIÓ DE PISCINES - FORMIGÓ GUNITAT

Domingo Adrover Andreu

Carrer des Campet, 36
07200 Felanitx

Email: info@dhormigon.com

**PUIG
VERD**
INSTAL·LACIONS

ELECTRODOMESTICOS
OLIVER, S.L.
expert

*Us desitjam que passeu
unes bones festes de Nadal*

Av. República Argentina, 24. Felanitx - T. 971 827 356
iosl@iosl.es - www.iosl.es

ARTICLE

El Beat de Liébana i els altres Beatus

GABRIEL MESTRE OLIVER ▼

El Beat de Liébana sembla que fou un monjo que podria haver viscut entre els anys 735 i 798. Figura al santoral catòlic com a sant Beatus i la seva festa se celebra dia 19 de febrer. El seu origen podria ser castellà i, fins i tot, andalús; hauria arribat a Cantàbria buscant un indret lliure de la dominació musulmana que aleshores imperava a la península Ibèrica. Habità al monestir de San Martín de Turieno, avui conegut com a San Toribio de Liébana, prop dels Pics d'Europa. No sabem gaires coses de la seva vida i és molt probable que fes poques eixides fora del monestir on va estar ocupat en les seves obres.

Amb Eteri, bisbe d'Osma, va escriure l'*Apologèticum adversus Elipandum*, contra l'arquebisbe de Toledo (aleshores en territori islàmic), el qual defensava l'heretgia adopcionista, la qual assegurava que Jesucrist no era déu per naturalesa, car havia nascut d'una dona; Jesús era déu gràcies a l'adopció per part del Pare. Tan violenta fou aquesta controvèrsia que el Beat arribà a qualificar Elipand com a «testicle de l'Anticrist».

Així i tot, les disputes amb Elipand, ni el fet d'haver arribat a ser conseller del rei Sil d'Astúries i de la seva esposa, la reina Adossenda, no són motiu suficient perquè la figura i l'obra del Beat de Liébana hagi arribat fins als nostres dies. La seva gran obra fou *Comentarium in Apocalypsin*. Una obra composta de dotze llibres i que, segons

Mapamundi que apareix al pròleg dels Beatus. Servia perquè els lectors poguessin localitzar els indrets bíblics

se suposa, va tenir diverses redaccions. Almenys sabem que la primera es remunta a l'any 776 i la segona vers 786. Aquests comentaris sobre l'Apocalipsi tampoc semblen massa originals, el Beat, a més de la Bíblia, utilitzà textos d'obres dels escriptors cristians anteriors, com Gregori Magne, Isidor de Sevilla, Agustí d'Hipona, Orígens, Cassià i molts altres. La finalitat de l'obra podria haver estat preparar els fidels per a la Fi del Món, que segons els càlculs de l'època podria arribar amb el sisè mil·lenni, és a dir, vers l'any 800.

Arribats a aquest punt us estareu demanant per quina raó estic avui parlat d'aquest personatge i de la seva obra, la qual és una recopilació de textos anteriors sense gaire qualitat literària. Doncs, per la seva qualitat visual i, sobretot, les

miniatures que la il·luminen. Tant que des de l'any 2015 fa part del Programa de Memòria del Món elaborat per la UNESCO. Fou a partir d'aquesta obra del Beat de Liébana que es popularitzà el costum d'il·luminar els còdexs amb miniatures, una tècnica que esdevingué fonamental per al desenvolupament de la pintura mossàrab i romànica.

Tan gran fou l'èxit d'aquest còdex que entre els segles IX i XI se'n feren moltes còpies, anomenades *Beatus*. D'aquestes se'n conserven trenta-una, tot i que en alguns casos es tracta només de fragments més o menys deteriorats. La major part procedeixen d'escriptors castellans, tot i que n'hi ha també de catalans, francesos i italians. Les il·lustracions dels *Beatus* són un capítol fascinant de la història de l'art

El diluvi, il·lustració del Beatus de Saint-Sesver. Autor, Stephanus Garsia

i ens mostren que malgrat la foscor i la barbàrie d'aquella edat mitjana, el conreu de la sensibilitat podia arribar a assolir cim impressionant.

Seria massa llarg, i pesant, anomenar aquí el llistat dels *Beatus* que existeixen avui en dia, però sí que caldrà, tal volta, fer-ne menció d'alguns, per l'especial qualitat de les il·lustracions i pel seu bon estat de conservació. Així, ens trobam amb exemplars com el *Beatus de San Millan*, conservat a la Reial Acadèmia de la Història, a Madrid. Però tal volta el *Beatus* més destacable sigui el de Saint-Sever, conservat a la Biblioteca Nacional de França, on apareix la signatura d'un dels autors de les seves il·lustracions: Stephanus Garsia, que podria ser d'origen hispànic si ens deixam guiar pel seu nom.

Construcción y mantenimiento de jardines / Limpieza de palmeras
Tratamientos fitosanitarios
Podas en general / Vivero propio

BONES FESTES DE NADAL

Cantó d'en Massana, s/n. Felanitx

T. 639 900 706 - info@sanchezjardins.com - www.sanchezjardins.com

ARENAS
INSTALACIONES ELÉCTRICAS

Bon Nadal

· Instal·lacions elèctriques en general
· Energies renovables
· Telecomunicacions
· Domòtica

T. 696 375 567 (Ramón Arenas)
Passeig Ramon Llull, 29. Felanitx
info@arenasinstalaciones.com

ASSESSORIA
ASANTUERI
Gabriel Artigues & Associats
ADVOCATS - GRADUATS SOCIALS - ASSESSORS

ASSESSORAMENT I GESTIÓ INTEGRAL
LABORAL - JURÍDIC - COMPTABLE - FISCAL

PER A: Pimes - Autònoms - Particulars

Vos desitjam bones festes
de Nadal i feliç Any Nou

PL. ESPANYA, 21. 07200, FELANITX · TEL: 971 58 30 58 · FAX: 971 58 22 78
INFO@ASANTUERI.COM

BON NADAL!

* Válido para marcas Michelin, BF Goodrich, Kormoran, Turismo, 4x4 y Camioneta.

XAPHIR
JOIERIA I RELLOTGERIA
C/. Major, 14 B Felanitx
Tel. 971 582601

FELANITX
MANACOR

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES

ARTICLE

Parlem de sexe?

FELANITX PER LA IGUALTAT

Fa molta falta parlar de sexe. Concretament, fa falta parlar de sexualitat en família i a les escoles i instituts. No té cap sentit mantenir el tabú sobre aquest aspecte fonamental de la nostra vida. Ens costa massa parlar-ne obertament amb els nostres fills i les nostres filles, arrossegam els prejudicis (i perjudicis) de la manca d'educació afectivosexual que hem patit i ens sentim més còmodes mirant cap a una altra banda i fent veure que la sexualitat no és una qüestió que s'hagi d'educar.

I, tanmateix, hi ha sexe pertot arreu, la nostra societat viu una hipersexualització d'ençà que el capitalisme va descobrir que l'erotisme serveix com a mitjà per vendre qualsevol cosa. Constantment rebem missatges que condicionen i manipulen la nostra manera d'entendre i viure la sexualitat. Aquests missatges potencien la idea que la imatge està vinculada a l'èxit social, traslladen als infants els rols de gènere dels adults i promouen la discriminació de les dones, que són considerades objectes sexuals.

És especialment preocupant el procés d'hipersexualització infantil, que pateixen sobretot les nines i constitueix una de les formes de violència contra les dones. La publicitat, la indústria de la moda, les sèries de televisió i programes infantils, videojocs i videoclips musicals posen la sexualitat al centre, ignorant o infravalorant la resta de qualitats i capacitats de les nines i privant-les de viure plenament la seva infància. S'imposa una sexualitat adulta a les nines, que no estan ni emocionalment, ni psicològicament, ni físicament preparades per això. I no són només els mitjans i les xarxes socials els responsables d'aquesta hiperse-

xualització, sovint són els mateixos pares i familiars els que la fomenten, per acció o per omisió. Una altra conseqüència d'això és que la transició de la infància a l'adolescència és més ràpida i això implica també la precocitat en la sexualitat.

Els al·lots i les al·lotes necessiten educació afectivosexual, especialment a partir de la pubertat i durant l'adolescència, però aquesta és una assignatura pendent, tant de la majoria de les famílies com del sistema educatiu. En l'adolescència s'ajunten diversos aspectes de risc per a la salut sexual: a la necessitat d'experimentació i l'apetència pel risc s'hi afegeix la manca d'informació mínima sobre la qual fonamentar les seves decisions (i, a més a més, la informació incorrecta o deformada de què es disposa es considera com a correcta). L'actitud de les persones adultes enfront de la sexualitat del jovent sovint és de rebuig, quan no volen parlar-ne i quan no volen reconèixer o s'oposen que en l'adolescència es mantinguin relacions sexuals, i sol tenir com a conseqüència que es releguin a la clandestinitat aquest tipus d'experiències.

Entretant, el jovent d'avui té a l'abast una font d'informació universal: Internet s'ha convertit en la font d'informació més gran sobre sexualitat dels al·lots i de les al·lotes, que solen accedir al visionament de material pornogràfic sense tenir la maduresa suficient ni l'educació sexual necessària per tenir una mirada crítica sobre el que se'ls mostra. Això suposa que hi ha un risc que el porno impacti en el seu imaginari eròtic i en el seu desenvolupament sexual. L'accés directe, lliure i gratuït a la pornografia per internet pot tenir conseqüències poc desitjables, perquè precisament el sexe que mostra l'anomenada «nova pornografia»

és molt lluny de l'aproximació positiva i respectuosa vers la sexualitat i les relacions sexuals, que l'OMS assenyalava com a bàsica per gaudir d'una bona salut sexual, que implica la defensa, la protecció, el manteniment i el respecte dels drets sexuals de totes les persones i requereix la possibilitat de tenir experiències se-

“**les pràctiques sexuals que mostra el porno predominant solen relacionar sexe amb submissió, violència i discriminació i això pot tenir molts efectes adversos**”

xuals plaents i segures, lliures de coerció, discriminació i violència.

Ben al contrari, les pràctiques sexuals que mostra el porno predominant solen relacionar sexe amb submissió, violència i discriminació i això pot tenir molts efectes adversos: la intensificació dels estereotips de gènere (el plaer de la dona, condescendent i submissa, està al servei del plaer masculí) i dels estereotips de bellesa i d'atracció sexual (es mostren només cossos estereotipats i això pot ocasionar problemes amb l'acceptació de la mateixa imatge corporal i amb l'autoestima); la cosificació de les persones (es mostren com si fossin objectes); la distorsió de l'imaginari eròtic (es presenten pràctiques sexuals violentes, de submissió i d'abús de poder, com pràctiques habituals i desitjables, de manera que les al·lotes i els al·lots poden arribar a creure que el que veuen en la pornografia és el que ha de passar en les

seves relacions sexuals i que el seu consentiment, desitjos i preferències, o el de les altres persones, no tenen per què tenir-se en compte).

El consum elevat de pornografia entre els al·lots i les al·lotes és una realitat, és necessari treballar aquest tema perquè puguin desenvolupar la capacitat de pensament crític i evitar que influeixi de manera negativa en la seva vida sexual. És important analitzar com la pornografia retrata el gènere, la sexualitat, el consentiment, la diversitat sexual, les relacions i la imatge corporal, i s'ha de fer sense jutjar, en un clima de confiança, amb l'objectiu de reflexionar sobre les diferències entre el que es veu en la pornografia i el que són les relacions sexuals en la vida real. Només si tenen esperit crític, poden escollir quin tipus de continguts sexuals volen consumir. Aquest és el repte que hem d'afrontar des de l'educació, hem de ser capaços d'abordar la sexualitat dels adolescents lluny del tabú i les contradiccions adultes perquè puguin construir la seva pròpia sexualitat.

Les persones adultes tenim la responsabilitat d'ajudar als joves a desenvolupar i consolidar una mirada crítica davant de l'allau d'informació que els arriba: han d'aprendre a discriminar allò que els agrada del que no i entendre el context de la informació. Acompanyem-los en el desenvolupament lliure i tranquil de la seva sexualitat, sigui quina sigui, alhora que els orientem en la construcció de relacions sexo-afectives saludables, plaents, consentides i desitjades.

I per si qualcú troba que aquest tema és poc nadalenc, us desitjam unes bones festes i, sobretot, que vegem millorar la salut dels drets humans, entre els quals hi ha els drets sexuals.

**Vos desitjam
molts d'anys,
bones festes
i bon any 2024**

**SA COVA
DETS ASES**

Vos desitja bones festes de Nadal
i molt bon any nou

Plaça de Sant Jaume, 16. Portocolom - Tel. 971 824 878

Consell de
Mallorca

BON NADAL

JA ÉS NADAL AL CONSELL DE MALLORCA

Dissabte 16 de desembre, a la Misericòrdia

De 17.30 a 21.00 h | Betlem vivent i actuació del Cor Infantil del Teatre Principal de Palma

Diumenge 17 de desembre, a la Misericòrdia

11.00 h | Taller infantil d'activitats nadalenques
12.00 h | Contacontes: *El secret de l'home dels nassos*

Dilluns 18 de desembre, a la Misericòrdia

17.00 h | Concert de la Coral 3x4
19.00 h | Concert a càrrec de la Unitat de Música de la Comandància General de Balears

Dimarts 19 de desembre, a la Misericòrdia

18.00 h | Concert del Cor Juvenil del CC Sant Josep Obrer i del Cor Infantil del CC Arcàngel Sant Rafel
18.30 h | Entrega de premis als betlems sostenibles
19.00 h | Concert de la Coral de Son Espases i del or de Valldemossa

Dimecres 20 de desembre, a la Misericòrdia

18.00 h | Contacontes: *El rei carboner*
19.00 h | Concert del Cor de la Universitat Oberta de Majors

Dijous 21 de desembre, a la Misericòrdia

20.00 h | Concert de la Banda de Música de la Confraria Nostra Senyora de l'Esperança i la Pau

Divendres 22 de desembre, a la Misericòrdia

18.00 h | Contacontes: *La Sibilla*
19.00 h | Concert de quintet de corda a càrrec de Nakama Quinteto
20.00 h | Concert de Projecte Assac

Dissabte 23 de desembre, a la Misericòrdia

11.00 h | Concert de la Banda Municipal de Marratxí
12.00 h | Taller Infantil d'activitats nadalenques
12.00 h | Entrega dels Premis d'Artesania 2023
17.00 h | Concert del Cor d'Adults de Sant Francesc, Cor Palma Gospel, Cor Rock i Cor infantil de Sant Francesc

A més...

Podeu visitar els betlems i les exposicions nadalenques fins al 5 de gener!

- Palau del Consell (c/ del Palau Reial, 1)
- Sales annexes a l'aljub de la Misericòrdia

CONSULTA EL
PROGRAMA
DEL TEATRE
PRINCIPAL
DE PALMA

PUBLIREPORTATGE

Hospitales Parque incorpora la Policlínica Llevant a la seva xarxa assistencial

Gabriel Uguet

El grup sanitari Hospitales Parque ha incorporat la Policlínica Llevant. Per aquest motiu, entrevistam Gabriel Uguet, director territorial d'Hospitales Parque a les Illes Balears.

El grup Hospitales Parque acaba d'incorporar a la seva xarxa la Policlínica Llevant a Felanitx. Un pas important per a vosaltres...

Sens dubte, és un pas important, del qual estic molt satisfet i orgullós com a responsable a les Illes Balears d'Hospitales Parque, i sobretot com a felanitxer, ja que incorporam un dels centres sanitaris amb més solera de les Illes i al qual esperam ajudar a continuar creixent. Sens dubte, en Rafel Rodríguez i en Biel Villalonga han fet una gran feina durant aquest anys al capdavant de la Policlínica, per la qual cosa ens trobam amb un gran centre mèdic. Ara en aquesta nova etapa ens toca només intentar incorporar nous professionals i serveis al centre.

La incorporació de la Policlínica suposa la confirmació de la decidida aposta que Hospitales Parque fa per Mallorca, i especialment per la zona de Llevant, per donar servei a les poblacions més allunyades de Palma. La Policlínica Llevant de Felanitx ja és el nostre sisè centre assistencial al Llevant de Mallorca, juntament amb l'hospital de 70 llits i la residència geriàtrica de 74 llits, tots dos a Porto Cristo; el policlínic Laserclínic de Manacor, i dos centres mèdics a Cala Mesquida i Portocolom.

Amb la nova policlínica a Felanitx, Hospitales Parque consolida el seu lideratge a la zona de Llevant de Mallorca. Prova d'això és que, l'any 2022, un de cada quatre residents a la zona de Llevant varen utilitzar en algun moment de l'any els nostres serveis, ja que oferim assistència sanitària des d'Artà, passant per Manacor i Porto Cristo, fins a la Colònia de Sant Jordi, sense oblidar-nos del Pla de Mallorca. El nou centre a Felanitx donarà servei no només a la població resident al municipi de Felanitx, sinó també a Campos, Santanyí, ses Salines, Vilafranca i Porreres, fet que complementa la nostra presència a la zona del Llevant mallorquí més allunyada de l'Hospital Parque Llevant.

Quins serveis ofereix la Policlínica Parque Llevant de Felanitx?

És un centre operatiu i consolidat, que sempre ha destacat per les seves unitats d'estètica i de reconeixements mèdics, que continuen liderades pel Dr. Rodríguez i pel Dr. Villalonga. Amb la nostra arribada volem potenciar més serveis, per la qual cosa estam oferint medicina general de dilluns a divendres el matí i l'horabaixa, perquè qualsevol resident de la zona que tenguí un problema de salut hi pugui anar sense necessitat de demanar cita. A més, oferim un ampli ventall d'especialitats: servei de laboratori, fisioteràpia, pediatria, infermeria, radiologia, medicina estètica, reconeixements mèdics i servei de prevenció de riscos laborals, ginecologia, dermatologia, oftalmologia, aparell digestiu, traumatologia, podologia, psicologia i otorrinolaringologia. Les pròximes setmanes hi incorporarem més especialistes i especialitats. Per exemple, aquest mes ha començat a passar consulta al centre el pediatre Dr. Sergi Verd o el Dr. Sergio Ríos com a traumatòleg.

Quins plans té Hospitales Parque per al nou centre?

Durant aquests dos mesos que quedem per acabar l'any, esperam completar l'actual quadre mèdic del centre amb més especialistes i més especialitats. Avui dia ja hem incorporat dotze nous especialistes des de la nostra arribada, ara fa dos mesos. Com a felanitxer, vull que la Policlínica Parque Llevant sigui el centre sanitari privat de referència, no només del municipi de Felanitx, sinó dels municipis veïnats. Tots els felanitxers hem de treballar modestament des del nostre àmbit perquè a poc a poc Felanitx torni a recuperar el lideratge i l'esplendor que va tenir anys enrere.

L'Hospital Parque Llevant celebra enguany el desè aniversari de la fundació, el 2013. Després d'haver passat els anys difícils de la pandèmia, com ha anat l'any 2022?

L'any passat va ser un any amb molta activitat, en què es va demostrar una vegada més la confiança que tenen els residents del Llevant mallorquí amb el nostre grup sanitari a conseqüència de l'alt nivell de servei i qualitat que oferim als nostres centres. El 2022 vàrem experimentar importants augments d'activitat a tots els serveis, que es varen traduir amb més de 60.000 consultes externes efectuades, que varen suposar un creixement del 10 % respecte del 2021; 30.000 proves radiològiques —un 21 % més que l'any anterior—; les estades hospitalàries augmentaren un 15 %, que arribaren a més de 15.000 estades anuals, i es varen fer 3.820 intervencions quirúrgiques, amb un creixement del 41 % respecte del 2021. Sense oblidar l'excel·lent evolució de la Residència Parque Llevant, que està pràcticament

plena, ja que som l'única residència de les Illes que ofereix un servei sanitari integrat dins un hospital. A pesar que durant aquests deu anys hem passat moments complicats, estic molt content i orgullós d'haver impulsat i fundat l'Hospital de Llevant ara fa deu anys, i també de tots els centres i especialment dels equips humans, que hem anat incorporant durant aquest temps. Sens dubte, hem ajudat i estam ajudant a millorar la vida dels ciutadans de Llevant.

Hospitales Parque és un grup hospitalari present a tot l'Estat, a quines altres comunitats autònomes ofereix els seus serveis?

Hospitales Parque actualment té set hospitals i diverses policlíniques distribuïts per Extremadura, Castella - la Manxa, Canàries i les Illes Balears. S'ha convertit en un grup de referència estatal, amb un ambiciós pla de creixement. La seva aposta per a Mallorca és decidida, i a part de la incorporació de nous centres —com ara el de Felanitx—, estam contínuament treballant per incrementar especialistes, tecnologia i serveis als nostres centres.

Fa uns mesos us han nomenat director de Desenvolupament Inorgànic d'Hospitales Parque, quin reptes teniu a aquest nou càrrec?

Efectivament, el mes de setembre em varen nomenar director de Desenvolupament Inorgànic d'Hospitales Parque, càrrec que desenvoluparé juntament amb el de director territorial, ja que visc a Mallorca i no vull sortir de l'illa. En aquest nou càrrec tenc com a objectiu ajudar el grup hospitalari a continuar creixent mitjançant la compra de nous hospitals i centres mèdics en funcionament. Hospitales Parque avui dia ja és un dels principals grups hospitalaris a tot l'Estat, però volem seguir creixent, i per això ens hem marcat com a objectiu incorporar al grup com a mínim un nou hospital a l'any durant els pròxims cinc anys. Dins aquest objectiu la meua feina és la d'identificar, analitzar i negociar l'adquisició d'aquests nous centres hospitalaris.

Policlínica Parque Llevant

ANÀLISIS CLÍNIC
CIRURGIA GENERAL I DIGESTIVA
CIRURGIA PLÀSTICA
DERMATOLOGIA
ECOGRAFIES
FISIOTERÀPIA
FISIOTERÀPIA SOL PELVIC
GINECOLOGIA
MEDICINA ESTÈTICA
MEDICINA GENERAL

MEDICINA INTERNA
OFTALMOLOGIA
OTORRINOLARINGOLOGIA
PODOLOGIA
PSICOLOGIA
RADIOLOGIA
RECONeixEMENTS CONDUCTORS I ARMES
TRAUMATOLOGIA
UNITAT DE FERIDES COMPLEXES
UROLOGIA

FELANITX

Passeig de n'Ernest Mestre, 36

971 82 24 40 - 698 12 58 14

POLICLÍNICA PARQUE

LLEVANT

www.hospitalesparque.es

ARTICLE

La música del cor

JOAN BALLESTEROS,
DIRECTOR DEL COR DE CAMBRA
DEL CONSERVATORI DE FELANITX

No fa gaire, em preguntaven per a què servia la música i, encara que al meu interior creix l'absoluta certesa que el món és millor amb l'art sonor, vaig haver d'esforçar-me per a donar una resposta que no estigués tamisada per les meves conviccions sinó fer d'aquestes una argumentació comuna. Entenc que a vegades cal sacsejar i estirar els arguments per a propiciar una reacció i un marc de reflexió. La música, vaig respondre, no precisa una definició en termes d'utilitat, sinó una descripció que va més enllà de l'ús ornamental que l'empobreix.

La música és trobada, és joc, és festa, però també és símbol. La música representa una via de comunicació que no requereix paraules i que, per això, penetra en totes les capes de pensament del nostre ésser. Arriba on cap altra manifestació humana o natural ha aconseguit mai. Nogensmenys, aquesta afirmació dista molt de l'ús que de la música es fa. Cal una major capacitat d'escolta per a deixar-se impregnar pel torrent sonor. L'educació juga un paper essencial, atès que la societat hagués de construir-se sobre el pilar de la lògica tant com en el de l'emoció. Per a això serveix la música: per a crear una societat d'homes i dones lliures capaces d'encendre la flama de la pau. I si hi ha un vehicle que transmeti les bondats de la música, aquest és el cor.

Nadal té sabor de música. La tradició ofereix moments de trobada al voltant d'una idea, ja sigui eminentment religiosa, com a marca del calendari o de la profana germanor, encara que aquesta sigui efimera. Nadal té la seva pròpia banda sonora i no tan sols pel que fa a les nades que ens acompanyen des de l'escola, el comerç o la mateixa llar. Nadal sona a esperança, a il·lusió i a una possibilitat de redempció en un món que tendeix al caos.

Per això cantem. Perquè cal que aquest caos tingui una contra força d'equilibri i, sens dubte, la cultura, l'art i molt especialment la música, contribueixen de la manera més efectiva al fet que la balança

també somrigui. El cant compartit, amb la seva força social inusitada, ens convoca per a emmarcar les emocions en el context del dia a dia. Cantar en un cor és una activitat altament afectiva i addictiva. Totes les cultures desenvolupen el seu mapa sensitiu al voltant d'una música pròpia i és amb la veu com històricament s'ha de vehicular l'univers propi on celebrar la vida.

Nosaltres, el Cor de Cambra del Conservatori de Felanitx ho sabem, i per això posem tota la nostra energia, el nostre hàbit i el nostre amor a concedir als sons un missatge que vagi directe al cor dels qui ens escolten. I per Nadal, aquesta força que ens empeny l'oferim amb més convenciment que mai esperant i desitjant que el nou any sigui més propici, més pausat, més pacífic i més saludable per tothom.

L'Església del Convent de Sant Agustí de Felanitx acollirà el 21 de desembre a les 20 h un concert on el nostre Cor de Cambra compartirà escenari amb un important cor convidat. Es tracta del Cor Ciutat de Mallorca, dirigit per Joan Roselló, un dels cors de referència de l'illa. A més, comptarem amb la col·laboració de dos grans músics com són la pianista Elvira Ramon i el guitarrista Joan Carles Vaquer. Aquest concert és possible per la incansable dedicació de Joan Oliver, director del Conservatori i el seu convenciment de la necessitat de crear espais on la música sigui la protagonista, una posició de defensa de la cultura que millori la vida de tots els ciutadans que compta amb el reconeixement i suport de l'Ajuntament de Felanitx.

En el costat abundant del món que ens ha tocat viure, veiem amb el cor encongit com s'estenen les ombres, però Nadal, un cop més, ens permet veure les coses amb altres ulls. Les ombres són la possibilitat de la llum i aquesta llum no és una altra que l'esperança que encenem amb la nostra música.

DONA amb experiència cerca feina per cuidar persones grans o netejar
T. 643 39 08 84

SOCIETAT

La gent que hem conegut EN JOAN ROIG I MONTSERRAT

M. R.

Em diuen que ara la gent ja no escriu cartes per comunicar-se amb els familiars i els amics. Utilitzen el mòbil i el WhatsApp, una altra paraula anglesa adoptada amb entusiasme pel personal.

L'altre dia, en un horabaixa curt de novembre, em vaig retrobar amb unes cartes que he anat rebent durant molts anys i he guardat dins un calaix. Resulta que he tengut correspondència amb persones que ja havia oblidat i he comprovat que amb els anys l'intercanvi epistolar ha minvat de manera notable.

Dic això perquè en Joan Roig i Montserrat és un capellà felanitxer, amic meu, que em recorda a mossèn Barceló, catalanista abrandat i poeta, membre també de la Congregació de la Missió. En Joan va néixer a la vila l'any 1940 i té casa a Felanitx, al carrer de les Eres, però sempre ha fet estades molt curtes a la nostra població i la meua amistat s'ha mantingut al llarg dels anys, gràcies a aquests sojorns i a la correspondència, en ocasions simples postals, des dels llocs on ha anat fent la seva feina, sense perdre mai l'interès pel nostre poble.

Des d'Ulldemolins, l'any 1978 em deia "venc tan poc temps i tantes clares vegades a Mallorca".

Mossèn Pere Xamena, al llibre *Felanitx mot a mot*, va anotar més títols de la seva obra tan dispersa com a escriptor: *Els camins de la terra*, el discurs llegit en l'acte d'homenatge a mossèn Bartomeu Barceló i Tortella, *Aportació a la bibliografia geogràfica de Campos*, nombrosos goigs i el volum on recollí bona part de l'obra del capellà Barceló i la seva biografia (1971).

Des de l'any 1977 és el rector de la parròquia de Sant Jaume d'Ulldemolins, on exerceix també d'animador cultural i, a més, du les parròquies de Prades i Santa Maria de Capafons.

L'any 2009 em va entrar la darrera producció seva titulada *Pau i Fructuós*. Es tracta d'un oratori musicat per Valentí Miserades que va ésser estrenat a Valls i representat també a Reus i Tarragona.

Actualment, és canonge de la catedral primada de Catalunya. Pensant segurament que aquesta distinció per part de l'arquebisbat, en agraïment per la seva labor, em sorprendria, coneixent la seva tasca com a capellà compromès amb una església oberta als nous temps i els seus contactes amb els moviments innovadors i amb la comunitat de Taizé, m'escriu: "Ja posts imaginar que els títols no em fan cap pes, però a vegades no queda més remei i, per moltes circumstàncies aquest és el cas".

SE PRECISA

PERSONAL PARA TRABAJAR EN ALMACÉN DE FELANITX

Se valorará habilidad para trabajos con herramientas manuales y maquinaria.

Jornada de lunes a viernes.

Interesados enviar curriculum al correo moliversa@moliversa.com

o entregar en c/ Bisbe Miralles, 44, Felanitx

ROGAD A DIOS POR EL ALMA DE

Carlos Pedro Marcos Pastor

falleció en Felanitx el día 16 de diciembre a los 60 años

Sus familiares: madre, Manuela; esposa, Juli; hijos, Laura y Juan Carlos; nieto; hermanos, Juan Antonio, Manolo y María José; cuñados, sobrinos y demás familiares os ruegan le tengáis presente en vuestras oraciones.

Tanatori Parc de l'Auba Felanitx – Tel. 971 580 448 (24 h)

ROGAD A DIOS POR EL ALMA DE

Ted Fecke Hoffman

falleció en Portocolom el día 16 de diciembre a los 76 años

Sus familiares: esposa, Margarita; hijo, Albert; nuera, Nuria; hermano, Hans; hermanos políticos, Brigitte, Joan y Magdalena; sobrinos, primos y demás familiares os ruegan le tengáis presente en vuestras oraciones

Tanatori Parc de l'Auba Felanitx – Tel. 971 580 448 (24 h)

Bones festes!

**OLIVER
TALLERS**

(Auto-Elèctric Oliver, S.A.)

MANTENIMENT I REPARACIÓ DE VEHICLES

Canvi d'olis i filtres · Substitucions de pneumàtics, discs i pastilles de fre ·
Càrregues d'aire condicionat · Màquines de diagnòstic multimarca ·
Canvi de corretges de distribució i d'embragatge ·
Substitució de tot tipus de bateries · Revisió per a l'ITV · Mecànica de tot tipus
de vehicles i motor · Electricitat i electrònica

Passeig d'Ernest Mestre, 44, Felanitx. T. 971 58 08 07

tallersoliver@gmail.com

NOTÍCIES

Els infants incentiven a comprar al comerç local

Grups d'infants i mestres participants en aquest projecte

Una de les activitats que han fet

Amb la finalitat d'incentivar i conscienciar pares, padrins i la població en general de la necessitat de comprar al comerç

local, els 52 alumnes de sisè d'infantil (5-6 anys) del Col·legi Sant Alfons-Es Lledoner han posat en marxa el projec-

te-campanya "I tu, compres a Felanitx?"

Aquest projecte està inclòs dins la situació d'aprenentatge. "Sempre intentam involucrar les famílies en els nostres projectes, i vàrem veure que tenim moltes famílies amb infants de pares botiguers, que tenen comerços dins Felanitx. Vàrem programar tots els criteris d'aprenentatge i ho vàrem dissenyar", expliquen les mestres Maria de Mar Monserrat i Margalida Sureda.

Fruit d'aquest projecte, aquests dies als aparadors de molts de comerços del poble hem vist uns cartells que ens conviden a comprar al comerç local. Els mateixos infants, acompanyats de les mestres, els han repartits botiga per botiga.

El projecte va partir de zero, sense que els infants sabessin pràcticament res del tema. Una de les primeres activitats va ser convidar la batlessa, que va anar a la classe i els al·lots li feren un caramull de preguntes. "Vàrem arribar a la conclusió que és important que la gent compri més a Felanitx, que aquest mes tanquen tres botigues i que la situació és molt crítica perquè de cada dia es compra més per internet, a grans superfícies, a Palma i a Manacor. Els infants varen intentar empatitzar un poc amb aquesta pena que ens va dir la batlessa que tenia", expliquen les mestres.

A la pregunta "I tu, compres a Felanitx?", la resposta és que sí, que tots compren a Felanitx, varen dir els alumnes. "Els al·lots estan conscienciats que han de comprar aquí, i ho diuen als pares, als padrins, n'han xerrat molt", comenten les mestres.

Per tal de preparar els cartells que aquests dies han repartit, abans varen fer una activitat consistent en una gimcana, en què havien d'omplir una graella passejant pels carrers i mirant les botigues: de roba, farmàcies, bars i restaurants... Havien d'anar a cada comerç perquè els

hi posassin un segell i, si estava tancat, n'apunten el nom.

Amb aquest projecte també han treballat molts altres conceptes, com el pes, els quilos, els euros, les monedes, les tornes, un full de comanda, un tiquet fet a mà, noms de menjar i de roba, entre altres.

Les mestres destaquen que a tots els negocis on han anat els han fet molt de cas i els han fet participis segons l'activitat del negoci.

ES VEN A PORTOCOLOM

- Planta baixa, part de la Duana. Ref. 0016
- Xalet adossat, llest per entrar. Ref. 0212
- Xalet de dues vivendes amb piscina. Ref. 0138

Bones festes i feliç any 2024!

INFORMACIÓ 627 404 245

VOS DESITJAM UNES BONES FESTES I VENTURÓS ANY 2024

SERVIAUTO FELANITX

Deixa el teu cotxe en les millors mans

Feim el manteniment del teu cotxe nou sense perdre la garantia del fabricant

Duim el teu cotxe a l'ITV

MOLTS D'ANYS!

c/ Rei Sanç 23, Felanitx
T. 971 827 477
serviautofelanitx@gmail.com

www.serviautofelanitx.com

BON ANY NOU!
 Campanetes de Nadal;
 lluïssor de guarnitures
 i un pessebre angelical
 fet per mans de criatures.
 Un avet al menjador,
 al portal o bé a la sala;
 un gran lot del bo i millor
 damunt del bufet s'instal·la.
 Mentre escumeja el xampany
 a les copes dringadisses,
 vos desitgem un bon any
 i unes festes ben felices.

Joana Raspall

www.setmanarifelanitx.cat

Segueix-nos a Facebook i Twitter e Instagram

NOTÍCIES

Acaben les obres d'asfaltatge de la carretera de Manacor

Avui dematí s'ha inaugurat la millora i pavimentació que durant els darrers mesos s'ha fet a la carretera Felanitx-Manacor. La part principal de l'obra ha estat el reasfaltatge de tota la carretera i la construcció d'una nova rotonda a la cruïlla de Son Macià.

A més, a petició dels ajuntaments s'han fet dues millores que no estaven incloses en el projecte inicial. S'ha eixamplat l'accés al camí de Son Nadal, per donar més

accessibilitat als que s'incorporen a la carretera, i s'ha habilitat un carril central per donar més seguretat tant als que surten com als que s'incorporen al camí vell de Son Macià.

Feia més de vint anys que aquesta carretera no s'asfaltava amb una gruixa com la d'ara, i aquests darrers temps era una demanda constant per part dels usuaris de la via.

Les barraques i els mollets del Port, declarats BIC

Part del conjunt de barraques i mollets des Riuetó

Malgrat el mal estat en què es troben i el deteriorament progressiu que pateixen, el Ple del Consell de Mallorca, per unanimitat de tots els partits, ha aprovat declarar els conjunts de barraques i mollets de Portocolom com a bé d'interès cultural (BIC), amb categoria de lloc etnològic.

Recordem que, a finals de 2021, diverses entitats proteccionistes (ARCA, Salvem Portocolom, GOB, Gremi de Margers, Associació d'Amics dels Closos de Can Gaià, Terraferida, Associació Més que Pedra, Unides Podem, Bloc per Felanitx i Pere Marc Monserrat) demanaren al Consell la declaració de BIC.

Per la seva part, l'Ajuntament ha mos-

trat la seva preocupació per l'estat de conservació de les més de cent cinquanta barraques, que depenen de Ports de les Illes.

Poc abans de les passades eleccions va venir el conseller d'Habitatge del moment per anunciar que després de l'estiu —del passat, a l'octubre— començarien les obres de restauració, però sembla que a aquest municipi tot du més arenga i aquests dies s'ha sabut que ara, la Comissió Balear de Medi Ambient ha donat el vistiplau al projecte. A més, encara falta paperassa burocràtica per tramitar, i la nova data que s'ha posat damunt la taula per començar les obres ja se'n va a després de l'estiu que ve.

Mas dental

971 827 466

C/. Campos, 5
Felanitx

www.clinicamasdental.com

Molts d'anys i bones festes

**SU TIENDA DE PINTURA
Y DECORACIÓN**

Disponemos de las mejores marcas de pintura:

Procolor, Blatem, Caparol, Hammerite,
Barpidecor, Sikkens, Bondex,
Toupret, Beissier, etc.

Alta decoración, impermeabilizantes, masillas,
estucos, microcementos, etc.

Accesorios y maquinaria para el pintor

Asesoramiento a domicilio

*Les deseamos unas felices fiestas
de Navidad y próspero Año Nuevo*

c/ Joan Capó, 9. Felanitx - Tel. 971 827 250

NOTÍCIA

Es presenta el llibre del centenari del futbol a Felanitx

Magdalena Estelrich, Tomeu Mestre, Joan Tauler i Maties Roig

Amb una sala d'actes de la Casa de Cultura estibada de gent, divendres passat es va presentar el llibre *Cent anys de futbol a Felanitx*. La publicació d'aquest llibre havia aixecat molta expectació perquè, com s'ha dit, de futbol hi havia molt escrit, però no hi havia cap compilació on consultar-ho. De fet, l'autora del llibre, la periodista felanitxera Magdalena Estelrich Mestre, ha hagut de fer una feina de recerca. Hores i hores de feina als ar-

xius i també parlant amb molta gent vinculada al món del futbol felanitxer. Com va dir Estelrich durant l'acte, el setmanari (*El Felanigense* primer i el *Felanitx* després) ha estat testimoni del dia a dia d'aquest esport.

Són molts els felanitxers que directament o indirectament han estat lligats un moment o un altre a aquest esport, ja sigui com a jugadors, entrenadors, directius, socis o aficionats... en un equip

Molta gent no es va voler perdre la presentació del llibre

o altre. Com es defineix a la pàgina 3, "aquest llibre és una passejada per la història centenària del futbol felanitxer". Amb cent pàgines i amb moltes fotografies, és d'una lectura amena i fàcil; cronològicament ens ajuda a recórrer aquests cent anys de futbol.

La presentació va ser a càrrec del regidor d'Esports, Toni Peña, i de l'autora. Després pujaren a l'escenari tres exjugadors de futbol felanitxers que en el seu

moment esportiu destacaren en alguns dels seus àmbits: Tomeu Mestre, Joan Tauler i Maties Roig, que explicaren les seves experiències.

Acabat l'acte, es va inaugurar l'exposició de fotografies relacionades amb aquest centenari. Són imatges aportades pels fotògrafs felanitxers Fotografia Benàssar i Jaume Monserrat. La podeu visitar a la sala Miquel Barceló (al primer pis) fins dia 7 de gener, dins l'horari habitual.

CUINA MEDITERRÀNIA
Cuina de mercat

Bones festes de Nadal!

Ronda Miquel Massutí Alzamora, 59 - Portocolom - T. 971 825 271

MARÍN | GESTIÓN DE PROYECTOS
CONSTRUCCIONES | SERVICIOS INTEGRALES

www.construccionsmarin.es

¡Felices fiestas!

c/ Marià Aguiló, 32 | construccionsmarin@gmail.com
07200, Felanitx. Mallorca | T. 971 827 409 / 677 507 630

Andreu Julià
Clínica dental

Dr. Andreu Julià Vidal

Odontologia general • estètica dental • odontopediatria
endodòncia ortodòncia • cirurgia • implantologia • periodòncia •
prostodòncia

Molts d'anys i bones festes!

Ronda de l'Oest, 101 Portocristo. ajclinicadental@gmail.com T. 971 37 57 40

Molts d'anys!

 Segueix-nos a Facebook
www.canramis1919.com

Serveis Funeraris

Llar d'estels

659 140 296 (24 hores)

Amb la col·laboració de:

 **Departament de Cultura, Patrimoni
i Política Lingüística**
Consell de Mallorca

NOTÍCIES

El concert de la Banda i les corals

El concert va tenir lloc a la plaça de sa Font de Santa Margalida

Ben encertat va trobar molta gent el canvi d'hora, a les 12 del migdia, del tradicional concert de Nadal que oferiren diumenge passat a la plaça de sa Font la Banda de Música de Felanitx i la Coral de Felanitx i Units Com Brins. De fet, varen ser molts els ciutadans i passejants que es varen aturar a gaudir de les peces que interpretaren, típiques i tradicionals, amb esperit nadalenc.

Alguns dels assistents apuntaren que per a pròximes edicions seria convenient que la Banda també estigués un poc elevada, damunt un cadafal i no a terra, tant per a l'aspecte visual com d'oïda. "Per ventura estaria bé fer-lo a la part de l'escala de l'església", recomanaren. Així i tot, els assistents destacaren l'alt nivell, tant de la banda com de les corals.

Tot recordant Pere d'Alcàntara Peña en el bicentenari del seu naixement

La Institució Francesc de Borja Moll i la revista cultural *El Mirall*, que li dedicarà un monogràfic, han organitzat dos homenatges, aquesta setmana (dilluns a la biblioteca de Cort, a Palma, i dimecres a la Casa de Cultura de Felanitx), per commemorar el bicentenari de Pere d'Alcàntara Peña (Palma, 1823-1906), poeta, autor teatral, periodista, narrador, misser, professor, astrònom, enginyer, urbanista, mestre d'obres i fortificacions, cartògraf, cronista de la ciutat de Palma, autor de *La Colcada*, dibuixant, pintor, gastrònom, autor d'una guia de l'arxipèlag i col·laborador des del primer moment del Diccionari català-valencià-balear d'Antoni Maria Alcover.

A l'acte de Felanitx, hi varen intervenir l'especialista en cultura popular Felip Munar i l'historiador Sebastià Serra, així

com Jaume Lladó, president de l'associació *El Mirall*. La cantant Miquela Lladó oferí un fragment de *La Colcada*, que ella recita cada 31 de desembre a la plaça de Cort de Palma, sobre la Festa de l'Estendard a Mallorca en homenatge a la conquesta del rei En Jaume.

Pere d'Alcàntara Peña Nicolau va estar molt vinculat a Felanitx, era casat amb una felanitxera, Antònia Gelabert Bordoy, i va viure llargues temporades al carrer de la Roca d'en Boira. Redactà el projecte i memòria d'un ferrocarril de Felanitx a Portocolom, i traçà el pla topogràfic de Felanitx i d'alguns edificis notables: la capella de la Caritat, l'Hospici-Hospital, les esglésies de Sant Alfons i de Portocolom, i l'ampliació de la parroquial de Felanitx. Des de 1938 hi té un carrer amb el seu nom.

PUBLICITAT

MAGATZEM AGRÍCOLA **MOLTS D'ANYS!!**

Ca'n Dimoni

HEREUS DE MARGALIDA BARCELÓ S.L.
C.I.F. B-57186892

Minorista pinsos i cereals
DISPOSAM DE PRODUCTES ECOLÒGICS

Av. República Argentina, 32
07200 FELANITX · Tel.: 971 58 18 56

JASI S.L.
Fusteria metàl·lica

Molts d'anys i bones festes de Nadal

871 989 320
fmjasi@gmail.com
Jaume I, 148 Felanitx

Alumini - PVC - Ferro - Inox - Toldos
Mampares - Mosquiteres - Portes de garatge - Motoritzacions

REFORMAS Y MANTENIMIENTOS
XAVI SECO S.L.

Molts d'anys i bones festes!

C/ Zavellà, 73 de Felanitx · Tel. 680 72 76 59 · xaviseco_86@hotmail.com

Peixateries
CA N'ÀNGELA

Vos volem desitjar:
MOLT BONES FESTES, SALUT I BONS MOMENTS!
FELIÇ 2024!

Per encàrrecs ens trobareu com sempre a:

FELANITX: Mercat Municipal
de dimarts a diumenge de 9 a 13 h.
T. 971 58 17 36

PORTOCOLOM: c/ Juan Sebastià Elcano, 1
de dimarts a dissabte de 9 a 13 h
T. 971 82 47 82

CERÀMIQUES MALLORCA
CERÀMICA ARTÍSTICA FETA A FELANITX DES DE 1947

dissenys amb la qualitat de sempre, creacions de constant innovació, regals personalitzats i únics

Molts d'anys i bones festes!

c/ Sant Agustí, 42. Felanitx · T. 971 580 201
info@ceramicasmallorca.com · facebook: Ceramicas Mallorca Felanitx
www.ceramicasmallorca.com · instagram: @ceramicasmallorca

ARTICLES

Un rector a qui li sortí el tir per la culata

J. CÍRIA I MAIMÓ

▼ El 23 de març de 1852 naixia a Manacor Antoni Josep Pont i Llodrà. Instruït en música d'ençà de la seva infantesa, a mitjan juny del 78 fou ordenat prevere a Palma, i passà poc després a la parròquia de la seva ciutat de naturalesa, on complí com a organista d'aquell temple a partir de 1887, i on una dècada més tard fundà i dirigí la Capella de Manacor, aquella flammant i multitudinària coral que mossèn Pont engendrà juntament amb el popular músic i compositor ciutadà —amb una cama a Felanitx— Antoni Noguera.

Segons les cròniques, Antoni Josep Pont fou un dels músics més apreciats i valorats del Manacor dels seus dies, a banda d'un reconegut compositor, i podríem que també un etnomusicòleg; algunes de les seves composicions i treballs de recerca foren premiats a certàmens organitzats fora de Mallorca. Incansable recopilador de tonades, cançons i danses populars mallorquines, endemés de bon amic de músics de reconegut prestigi a escala nacional, com ara Felip Pedrell o Lluís Millet entre d'altres, l'any 1902 Pont fou denunciat davant el bisbe Campins per mossèn Rubí, aleshores rector de la parròquia de Manacor. Un suposat home de Déu a la Terra que, davant la cúria illenca, exposà que mestre Pont en reiterades ocasions no havia acudit a polsar l'orgue del principal temple dels manacorins, i que hi havia enviat un substitut, perquè, literalment:

“andaba ocupadísimo en la dirección de la Capella y en dar clases de solfeo”. Rubí considerava que Pont havia incomplert les regles i compromisos, motiu pel qual sol·licitava que li fos expropiada la plaça d'organista de la parròquia dels Dolors de Manacor, tasca per la qual mossèn Pont cobrava deu lliures anuals.

Durant aquella vista, Antoni Josep Pont fou defensat davant el bisbe de Mallorca pel seu amic i conterrani mossèn Antoni Maria Alcover, i l'any 1903 aquell prelat resolgué que, efectivament, Pont hauria d'abandonar la plaça d'organista de la parròquia manacorina i que de llavors ençà, passaria a defensar la de mestre de capella de la Seu de Mallorca, una tasca que li reportaria gairebé el doble de beneficis econòmics, i que mossèn Pont capitanejà fins al 1909, any en què aquell prevere i músic passà a la parròquia de Lluçmajor, on, allunyat del queixós rector Rubí, guià bona part de l'activitat musical de l'església d'aquell indret, endemés de fundar-hi i dirigir una nova coral, i de trobar-se cara a cara amb la mort el 10 de març de 1931.

Res, que pareix si al rector Rubí li sortí el tir per la culata. Car, amb la seva queixa, la parròquia de Manacor va deixar de tenir un bon organista, alhora que mossèn Pont durant anys ocupà un lloc força cotitzat i de referència, i finalment, per sort ningú penalitzà la suposada falta de professionalitat que, segons Rubí, hauria comès Pont.

NOTÍCIA

La copa de Nadal del PP i els nous càrrecs al Govern

Regidors i membres de la Junta Directiva del PP

El PP de Felanitx va oferir la tradicional copa de Nadal amb els mitjans de comunicació per desitjar els molts d'anys, i va aprofitar per presentar dos nous assessors, hortarrins, que s'incorporen a l'organigrama del Govern balear.

Són Antoni Grimalt, que ha estat nomenat assessor de la presidenta Marga Prohens, i Maria Antònia Binimelis, que

ha estat nomenada assessora de la directora general de Cultura del Govern, Ricarda Vicens.

I, com ja informàrem, l'exregidora de Cultura, Marta Cano, ha estat nomenada gerent de la Fundació Balears a l'Exterior.

La presidenta del PP local, Catalina Soler, els desitjà molta sort i encert en les noves funcions que tenen encomanades.

Els nostres infants també en són víctimes

FRANCISCA GRIMALT

▼ **Coordinadora de l'agrupació territorial ASM Llevant**

El mes de setembre, des de fa molts d'anys, està marcat pel començament del curs i pel preu dels llibres dels alumnes. La despesa que han d'assumir les famílies aquest mes, entre llibres i material escolar, és una de les despeses recurrents més importants que tenen les famílies marcades al calendari. Enguany, aquest retorn a les aules és una de les més dures dels darrers trenta anys, ja que la inflació actual suposa un increment d'entre 23 i 25 % d'aquest cost respecte de l'any passat.

Als titulars de la Península, un dels que ens ha cridat més l'atenció ha estat les queixes de les famílies extremenyas respecte al fet que la Junta ha decidit cancel·lar el menjador gratuït universal i que una part de l'alumnat haurà de pagar el menjador escolar. Sabem que des de fa anys hi ha comunitats autònomes que assumeixen el cost de llibres dels alumnes i, per tant, les famílies només han de córrer amb els costos del material escolar.

Però, vistes aquestes notícies: l'increment del preu de llibres i materials, la gratuïtat dels menjadors escolars, la gratuïtat de llibres... i tal vegada altres notícies o dades que no ens arriben, ens du a fer-nos tota una sèrie de qüestions: Amb quin pressupost compten les comunitats autònomes que poden oferir gratuïtat universal als llibres dels seus alumnes? Amb quin pressupost compten les comunitats autònomes que donaven el servei de menjador gratuït a tots els seus alumnes? I amb quin pressupost compten quan deixen una gratuïtat parcial?

Cada any tenim les depriments dades de les inversions (previstes) per part de l'Estat central a les comunitats i, aquí a les Illes, aquestes inversions planificades, amb el detall de què representa pel que fa a inversió per ciutadà. Quan surten totes aquestes dades, normalment a principi d'any, tots queim en la depressió de constatar la marginació estructural que patim per part d'un estat extractor, que només ens veu com una colònia a qui xuclar, any rere any, tot allò que podrà; les estimacions de l'any 2022 foren de 4.900 milions d'euros.

Però després de les notícies sortides aquest mes de setembre, hi ha unes altres dades que hem de conèixer. El desembre, quin és el nivell de compliment del pressupost per part de l'Estat respecte de les comunitats autònomes? Una per una, si s'han transferit tots els doblers pressupostats a totes, o quins imports estan pendents de transferir, i amb quines comunitats autònomes manté deute l'Estat abans de tancar l'any. Perquè no oblidem que, si no han fet totes les transferències pressupostades, és un deute.

Una vegada conegudes les dades de les transferències fetes per l'Estat a les comunitats autònomes, quin és el superàvit de cada comunitat autònoma, o quines comunitats han hagut d'endeutar-se per fer front a les despeses per no haver rebut

tots els doblers prevists?

Desconèixer aquestes dades, i veure les notícies que unes comunitats tenen la gratuïtat dels llibres o que d'altres tenen la gratuïtat del menjador per als alumnes, ens ha de fer recapacitar: per què les nostres nines i nins no poden gaudir d'aquests mateixos drets? Perquè, que hi hagi uns nins que tinguin aquests serveis gratuïts i d'altres, els pares dels quals han de fer una despesa un 23-25 % més que l'any passat, és maltractament als nostres infants.

Quantes escoles podríem mantenir amb els 4.900 milions d'euros que s'envien i no tornen? Quants de llibres de text s'hi poden comprar? Quantes alumnes poden gaudir del menjador de l'escola amb aquests diners?

Facem els comptes ben fets: 4.900.000.000 euros de dèficit fiscal, repartits entre 1.200.000 habitants que hi ha censats entre les Balears i les Pitiüses, representen una aportació de 4.083 euros per cap, inclòs cada nin i cada nina d'aquesta comunitat autònoma. Una família de quatre membres aporta 16.333 euros a aquest espoli.

De tot això parlem quan parlem d'espoli fiscal, del menjador dels nostres infants, dels llibres de text, de pares que han de triar entre pagar el lloguer o que les nines i nins duguin un berenar a l'escola.

I perquè els nostres infants tenen dret a una educació de qualitat, amb els mitjans adequats i sense cap carència, volem una Mallorca lliure, independent, moderna, igualitària i feminista; que pugui disposar dels seus recursos, íntegres, per invertir en una infància i joventut que es mereixen tot el nostre amor i suport.

AIXÒ ÉS HOLLYWOOD

THE CROWN

La sèrie de televisió *The Crown*, que ja porta un bon grapat de temporades, explica de forma dramatitzada la vida de l'anterior reina britànica. I ho fa cercant una fidelitat, no sé si històrica, però sí pel que fa a l'ambientació. Palaus i sales de la monarquia es presenten plenes de detalls, així com els paisatges anglesos, molts d'ells bons de reconèixer.

Ara bé, en el segon capítol de la temporada darrera, que ara ja s'emeta per les plataformes, hi trobam algunes curiositats, una de les quals té relació amb la vila. En un moment donat, Lady Diana es refugia en un port del Mediterrani italià. I, ai las!, per filmar les escenes del desembarcament de la princesa l'equip i l'actriu varen venir al nostre port. Per tant, surten elements ben bons de reconèixer per a nosaltres, com algunes "barraques" i mollets, mentre en el fons es pot veure la boca i el far.

Coses de la màgia del cinema ● *Pere Estelrich i Massutí*

ARTICLE

Els negrers menorquins

ONOFRE VAQUER

El Tractat d'Utrecht donà a Gran Bretanya el monopoli d'anar a vendre esclaus negres africans a Amèrica. Els anglesos foren els grans esclavistes, però el 1807 el Parlament britànic prohibí el tràfic d'esclaus, Espanya s'hi adherí el 1817 i ajornà l'entrada a l'any 1820. Es prohibia portar esclaus d'Àfrica a Amèrica, però els que eren esclaus no eren alliberats excepte a la Península i Balears a partir del 1835, i el darrer esclau a Cuba no fou alliberat fins al 1886. El comerç era il·legal, però continuà clandestinament fins a Cuba, malgrat que la flota britànica encalçava els vaixells negrers i els capturava, atacava les factories i portava els negrers davant un jutge britànic. Aquí es van fer grans fortunes fins al 1845, en què les Corts espanyoles aprovaren una llei de repressió del tràfic d'esclaus. Personatges que es feren rics a Cuba amb l'esclavisme tornaren a la Península, invertiren en diverses empreses i foren mecenes i persones respectables, com Antonio López, marquès de Comilles, i Joan Güell. S'ha dit que sense els capitals repatriats de Cuba pels esclavistes catalans no hi hauria Modernisme a Barcelona.

Hi ha menorquins que participaren en el lucratiu comerç negrer, antics corsaris que en passar Menorca a Espanya no varen poder seguir capturant vaixells francesos. Aquests no estigueren a Cuba, sinó a les factories africanes del golf de Biafra (a l'illa de Corisco i a la desembocadura del riu Pongo), a Gambia i a

Moçambic. Allà compraven esclaus a reietons que els capturaven a altres tribus, els tancaven a barracons i els venien a vaixells negrers. Intercanviaven esclaus per mercaderies, com licors, teixits, pólvora, tabac o ferro. Miquel Pons va veure com els anglesos destruïen la seva factoria de Corsico i el jutjaven a Londres; fou posat en llibertat per pressions espanyoles. Altres menorquins que estigueren a factories africanes porten els llinatges Sintes, Costa, Vidal, Pons o Capó, destacant els germans Vinent Vives, que aconseguiren grans fortunes —Francesc fou batle de Maó i funcionari d'Hisenda i Antoni un personalitat a Madrid.

Josep Maria Quintana publicà una novel·la històrica, *L'afortunada vida de Martí Olivar* (Moll, 2023), la biografia d'un mariner que s'establí a Cuba des d'on, com a capità, feia viatges a Corsico per comprar esclaus i vendre'ls a Cuba, invertir en altres empreses i, en ser molt ric, passà a viure a Cadis i després a Madrid. Em demanava si Quintana s'havia inspirat en un personatge real com a protagonista de la seva novel·la. Idò sí, d'ençà que s'establí a Cadis, és la vida d'Antoni Vinent. Els dos personatges inverteixen en banca, navilieres, ferrocarrils, fundadors del Banco de Castilla i del Hispano Colonial i són senadors vitalicis, nomenats per Isabel II, i marquesos. Vinent no havia viscut a Cuba com Olivar, sinó a les factories africanes, fent viatges a Cuba per vendre esclaus, fins que el 1844 s'establí a Cadis.

PREGAU PER L'ÀNIMA DE

Antònia Valens Roig

Antònia "des Torrent"

va morir a Felanitx dia 5 de desembre a 107 anys
Al cel sia

Els seus familiars: fills, Margalida i Jaume; nora, Maria; netes, Maria Antònia i Maria Teresa; nets polítics, Miquel Àngel i Llorenç; renets, Arnau i Júlia; fillol, Jaume; nebots, la seva cuidadora, Mercy, i la resta de familiars, us demanen que la tengueu present en les vostres pregàries.

Tanatori Parc de l'Auba Felanitx – Tel. 971 580 448 (24 h)

F Guanyadores de les paneres de Nadal

Les guanyadores de les tres paneres de Nadal sortejades pel setmanari Felanitx són les següents:

- Bàrbara Vicens Monserrat (Felanitx)
- Nati Gallego Piña (Felanitx)
- Inés Gómez Avenza (Portocolom)

Les guanyadores es poden posar en contacte amb la redacció del setmanari.

Enhorabona a les afortunades!

F

Inauguració del nou local del setmanari

La Junta Directiva de l'Associació Cultural Setmanari Felanitx

convida tots els subscriptors, anunciants i col·laboradors a la inauguració de la nova seu, divendres dia 29 de desembre a les 19 hores.

El setmanari retorna a l'antiga seu, al núm. 25 del carrer Major de Felanitx, a la que va ser papereria, llibreria i impremta Ramon Lull, on durant molts anys es va editar i imprimir el *Felanitx*. A l'acte es donaran els premis del Certamen de Relats Breus Nadal Batle 2023.

Fusteria i derivats
Cuines - Banys
Tarimes i parquets

Estoigs per a botelles
Impressió sobre fusta
Botes per a decoració
i serveis a cellers

**Us desitja unes bones festes de Nadal,
feliç Cap d'Any i venturós 2024**

Joan Bermúdez Maimó

c/ Jaume Veny, 14. Felanitx - T. 605 032 100 - spaiserveis@gmail.com

Son Terrassa

Hotel Rural & Restaurante

El restaurant romandrà tancat per descans del personal i tornarem a obrir al mes de març.

L'hotel tornarà a obrir dia 20 de gener de 2024.

*Desitjam que passeu unes bones festes de Nadal
i comenceu l'any amb molta alegria*

Ctra. Felanitx – Cas Concos, km. 10. T. 971 84 20 80 · info@sonterrassa.com (dimecres tancat)

BENZINERA D'ES PORT

SOM PUNT UPS ACCES POINT

Vins de la comarca, càpsules de Nespresso, gas butà
i cupons de l'ONCE.
Som punt de recollida UPS, SEUR i DHL

Bones festes de Nadal!

c/ Cristòfol Colon, 33. Moll comercial. Portocolom
T. 971 824 201 - esport@benzineradesport.com

www.salvador-pastor.org

CONSTRUCCIONES Y PROMOCIONES

Construcción, reformas y rehabilitación de viviendas.
Compra y venta de inmuebles.

Bon Nadal

📍 C/ Santuari n° 68 · Felanitx · Mallorca
📞 Oficina: +34 639 718 770 +34 971 583 068
✉ salvador@salvador-pastor.org

📱 info

REPORTATGE

DE GRECCIO A LA VILA

800 anys de tradició betlemera

TIÀ GUINGAIA

Aquest dissabte de Nadal —aquestes Matines d'enguany, si anam a filar prim— commemorarem el vuitè centenari de la primera representació del betlem, dins aquella cova de Greccio, feta per sant Francesc d'Assís. Tot i que s'ha considerat així, pens que no hauríem de parlar d'una representació, ni realment d'un betlem així com el coneixem ara; crec que hem de mirar bé com va ser, i què passa, la nit de Nadal de 1223, en aquell poblet italià.

Francesc d'Assís, fundador de l'orde seràfic, que molt aviat rep nombrosíssimes vocacions, viatja, aquest mateix any, a Roma, per rebre l'aprovació papal de la regla franciscana. Allà mateix, aprofita per visitar alguns temples i venerar les relíquies que s'hi custodien; la que marcarà l'esdeveniment serà la del bres on va néixer el Bon Jesuset, guardada a la basílica de Santa Maria Major.

De tornada cap a Assís, Francesc i els seus companys han de fer una aturada a mitjan camí, a la vall Rieti, a un poblet anomenat Greccio. I decideixen que no queda més remei que passar-hi les festes de Nadal; han de preparar la vigília del Naixement del Messies, i decideixen fer-ho dins una balma, un enfonyall a la penya, una cova no gaire fonda. Francesc, commogut per les seves experiències —anteriorment havia pelegrinat a Terra Santa, visitant també la cova mateixa de la Nativitat— considera que, providencialment, és el lloc idoni, i per transmetre encara més bé el missatge auster, senzill i humil, hi col·loquen una menjadora, amb la pedra de l'ara, per fer la funció d'altar, i hi entren un bou i una mula. Amb tota aquesta ambientació, s'hi celebren les Matines, i en el moment de la consagració —Nostramo es fa patent— Francesc té una visió mística: l'aparició de l'Infantó adormidat dins la menjadora.

Així ho asseguruen alguns dels presents, i posteriorment també ho contenen els seus biògrafs. Per tant, els seus companys, l'orde franciscà en general, comença a representar el Misteri del Naixement, recordant aquest bell miracle ocorregut al Pare Seràfic.

De tot això, en fa vuit-cents anys. Mallorca, però, encara no és cristiana; falten sis anys i una setmana, en clau, per a la Conquesta. Molt poc temps després, segons el *Llibre del Repartiment*, l'any 1232 els framenors reben un hort, i pocs anys més tard, una casa devora la Porta de l'Esvaïdor, o Porta Pintada, a Ciutat.

La Casa Reial de Mallorca, molt vinculada al franciscanisme, empara l'orde, que s'estén aviat, fundant convents a Ciutadella, just després de la conquesta de Menorca, i posteriorment a Inca, més l'església de Sant Antoni de Pàdua, també anomenada Sant Antoni de la Porta, per estar aferrada a la porta de les murades, la qual en prenia el nom del sant titular, on hi va haver la primera representació que coneixem del betlem a una Mallorca, amb una pintura al fresc a una

Retaule de Sant Francesc. Francesc Bonnin, 1922

“**Felanitx, dins la més íntima i privada vida domèstica, ha tengut i continuat la seva tradició betlemera, i ha sabut trobar maneres per difondre-la**”

paret lateral del presbiteri.

Però ens hem de centrar en un altre betlem, també franciscà, veneradíssim, que serà el patró i donarà el dret en la composició del betlem tradicional mallorquí. És el betlem de l'antic convent de la Mare de Déu dels Àngels i de Jesús, a extramurs de Ciutat, i fundat pel reformador fra Bartomeu Catany, traslladat a l'església de l'Hospital General, després de la desamortització de 1835.

Segons la llegenda, reproduïda a un quadre que es troba a la mateixa església, diu “circa lo any 1536 corré desfeta borrasque una nau que portava los 7 bultos dels Misteris de Ntra. Señora. Son capità Domingo Gangome prometé de regalar un,

el que elegissen en la primera terra que destriarian; descubriren la nit el llum de Ntra. Sra. de la Neu del convent de Jesús y esposat esto al P. General elegí el misteri de Belem el qual los fonch regalat”.

El pare Gabriel Llopart, referent en l'estudi del betlem mallorquí, afirma que la llegenda explicaria la presència d'un betlem d'aire estranger. Així ho podem creure, perquè Rudolf Berliner va datar el conjunt escultòric de les acaballes del segle XV, devers 1480, atribuïnt l'autoria al taller dels napolitans, pare i fill, Pietro i Giovanni Alamanno, d'acord amb la semblança amb les figures d'un altre betlem conservat a Nàpols que seguia la mateixa disposició, amb el Misteri i un conjunt d'àngels dins la cova, i pastors amb ovelles a la part superior.

El contacte entre Mallorca i Nàpols és freqüent i gens estrany, en aquesta època. Recordem el nostre rei Sanç, casat amb la germana del futur rei de Nàpols, i la seva germana, Sança, amb aquest; germans i cunyats al mateix temps. Hem de tenir present Guillem Sagrera, que treballà, fins a la seva mort, al Castell Nou, i els seus fills, Jaume i Joan, continuadors de l'obra durant més de deu anys. I el germà de Sagrera, Antoni, al castell de Gaeta, i encara l'altre germà, Francesc, arquitecte, escultor, mercader i prevere, rector de l'església franciscana de Sant Antoni de la Porta. Més altres mallorquins, entre ells Mateu Forcimanya, que l'any 1467 va tornar, en ser cridat pels Jurats de Ciutat, per fer-se càrrec de l'obra de l'Hospital General.

La traça napolitana del betlem convent de Jesús va ser reproduïda de la mateixa manera als convents franciscans fundats a les viles d'Inca, Sóller, Alcúdia, Artà, Lluçmajor i Petra. Igualment,

Bones festes de Nadal!

FELANITX c/ Sta. Catalina Tomàs, 72
T. 971 556 576 - felanitx@kmgrup.com

MANACOR Ronda Felanitx, 5
T. 971 555 558 - manacor@kmgrup.com

el Castillo
del Bosque
de Josep i Maria de Muntala

Tornarem a obrir el mes de febrer amb les nostres especialitats.
Vos hi esperam!

Ctra. Felanitx – Portocolom, km 8
T. 971 82 41 44
www.elcastillodelbosque.es

Desitjam que passeu unes bones festes de Nadal

REPORTATGE

aquesta disposició va ser repetida pictòricament a diversos retaules i nombrosíssims gravats, estampes i goigs. Al mateix temps, la seva devoció creix i es demostra a través de presentalles i donacions: cabelleres postisses per la Mare de Déu, joies, vestits i randes. Tant és així que, l'any 1858, la reina Isabel II, i segons l'oralitat popular, aconsellada per les seves mateixes broadores, les germanes Gilart, va regalar un joc de vestit i mantell, obrat per aquestes felanitxeres.

Però no només l'orde seràfica va difondre la devoció al betlem. Les diverses congregacions de monges tancades, no només les franciscanes, acullen, d'una manera molt més íntima i particular, aquest culte dins els convents de clausura. Així, tant les agustines de La Concepció com les de Santa Magdalena, les carmelitanes de Santa Teresa de Jesús, les dominiques de Santa Catalina de Sena, les de Sant Jeroni, les clarisses de Santa Maria de l'Olivar, i les caputxines de La Puríssima Concepció, totes varen anar disposant, engrandint i adaptant al gust barroc un betlem que exhorta la tendresa, al voltant del qual s'hi fan novenes, processons, representacions de pastorells i càntics, renovació dels vots, i altres cerimònies per exaltar les virtuts, com la Vestició o *les Canastillas místicas*.

Aquestes mateixes monges, amb la intenció d'agrair els donatius de les famílies benefactores o de fer un present a les seves pròpies famílies, reproduïen els seus grans betlems litúrgics, dins petites vitrines, amb cartó i roba encolada, copinyes, flors de paper i glòries de fil amb figures retallades i aferrades: són els materials que tenen avinent, més el marruell de pastorets i animalons fets pels figuristes de l'època –ja dins el segle XVIII– facilitant l'entrada del betlem a les cases, primerament, benestants.

D'aquests figuristes hauríem de destacar el que el pare Llompart va anomenar, primigèniament, com alfar de los asteriscos, per la utilització recurrent d'aquest motiu ornamental, que tant ens recorda els botonets de les gerretes felanitxeres, i posteriorment com a Mestre de les Verges Rosses per aquesta particularitat dels cabells de les marededeus, que s'han identificat, d'acord amb inventaris i altres documents, com obra feta per alguns gerrers de Manacor, amb una grandíssima producció, que s'estén fins a principis del segle XIX.

Així mateix, també hem de parlar d'un altre gran i prolífic figurista, d'origen foraster, que coneixem amb el nom de José Fernández, anomenat *el Santet*. Gràcies a les aportacions de Pere Terrassa sabem que el seu verdader nom era Canuto María de los Dolores Segura Moreno, natural de Jaén, casat i establert a Ciutat, l'any 1837, amb una dona de Cartagena. Dos fills seus també varen continuar amb la fabricació de pastorets i figures de betlem.

I davant aquesta expansió del culte al betlem, són moltes les esglésies que, dins el segle XVIII i endavant, dediquen una capella al Misteri del Naixement. És el cas del convent dels Mínims de Muro, o la parròquia de Campos, seguint els mateixos cànons del betlem del convent

de Jesús, o els conventuals de clausura, o amb certes diferències, però amb fortes semblances, com és el de l'església de Porreres. També en el nostre convent de Sant Agustí, a les acaballes del XVIII, hi havia un betlem fix, amb figures de fang fetes a Manacor, de dos pams i mig, com diu Berard, fet tot l'any, dins l'esplandit de la paret del frontis, just devora el batiport, entrant a mà esquerra.

Una altra manera més senzilla d'agomolar el betlem, per aquest temps, tot i que no va ser tan habitual, el trobam enfonyat a la predel·la –la part baixa, just part damunt l'altar– d'alguns retaules. Coneixem el cas del retaule de Sant Josep, a Binisalem, o la tramoia feta, a partir de l'any 1786, al de Sant Francesc de la nostra Parròquia. Gràcies al document, aportat per Aina Pascual i Jaume Llabrés, d'un plet

“
l'any 1824, tres ermitans s'instal·len al nostre puig de Sant Salvador: bé pot ser que durant aquesta primera estada edificassin el betlem amb el pedrenc mil·lenari de les coves subterrànies”

per mor de la disconformitat de la feina feta, sabem que “el Belen que dio mi pte. a trabajar a Jayme Homs escultor devia ser un Belen perfecto de dos terminos u instancias con la portalada arqueada y sus correspond[ien]tes montañas y el altar todo pintado de oro con todas las figuras correspond[ien]tes con sus cabezas, manos y pies de la misma madera y lo demas de ropa encolada”. Hem d'entendre, d'aquesta comanda esgarrada, que el betlem havia de seguir la típica disposició franciscana, amb una cova, amb la forma de boca de forn, i part damunt, les muntanyes i és segur que els pastors i la guarda d'ovelles, talment el betlem de Jesús o el del convent de les Tereses de la Rambla.

L'any 1858 es va beneir un Misteri nou, que va sojornar dins el mateix forat fet a la predel·la de Sant Francesc, fins que aquest retaule va ser desfet i substituït per l'actual, l'any 1922, passant les figures de la Sagrada Família a l'enfanyall fet a posta a la predel·la del retaule de Sant Josep, i el muntatge del betlem dins la capella del Santcris, devora l'escala del cor; la de més a prop del portal, seguint –de manera inconscient, pot ser– la tradició secular franciscana.

Però encara hi va haver una altra congregació, la dels Ermitans de Sant Pau i Sant Antoni, que també varen difondre l'estima al betlem. Després d'un segle i mig de vida contemplativa a l'ermita de Valldemossa, l'any 1804 sorgeix la nova fundació de l'ermita de Betlem, a Artà, dedicant el primer oratori a la Nativitat. Però l'any 1818 es decidí fer una església nova, bastida en sis anys, posant en el nou retaule major, com si fos una cova, naturalista, amb els degotissos d'estalactites i estalagmites, el Misteri, obra de l'escultor Adrià Ferran, regalat pel ca-

nonge Joan Dameto.

El mateix any que s'acaba i es beneeix el nou temple de l'ermita d'Artà, l'any 1824, tres ermitans s'instal·len al nostre puig de Sant Salvador: un, procedent de la nova ermita de Betlem, que va ser nomenat Superior, i els altres dos, de l'ermita de la Trinitat. Bé pot ser que durant aquesta primera estada edificassin el betlem amb el pedrenc mil·lenari de les coves subterrànies, seguint el model del retaule de la nova ermita artanenca, i –recordem la tradició franciscana– just devora el portal.

L'any 1851, per trobar-se massa superditats a les condicions de l'Ajuntament i el clavari, deixen el nostre santuari, sortint, els tres ermitans, de la congregació. Només l'ermità Hilarió Bujosa, que havia estat ordenat prevere, segueix la seva vocació com a secularitzat, habitant a s'Alqueria Blanca, i col·laborant amb la nova vicaria. El betlem, que data de 1866, d'aquesta petita església podria haver estat idea de l'ermità, seguint la difusió d'aquest culte, i fent una mescladissa del que hauria conegut estant a Felanitx, la ubicació a la predel·la del retaule de la Parròquia, i la cova naturalista de Sant Salvador.

Quaranta anys després, l'any 1891, els ermitans tornen a Sant Salvador. Cinc anys més tard, funden una nova comunitat al puig de Bonany, a Petra. L'any 1917 se n'instal·la una altra al santuari del Puig, a Pollença. I el 1931, una més a Santa Magdalena d'Inca. A totes aquestes esglésies, i també a la vella ermita de la Trinitat de Valldemossa, edifiquen un betlem, amb aquella mescla de retaule i cova de pedrenc i els ullals amb vidre d'augment a cada costat.

No ve de nou que la devoció pel Naixement arribi a totes les cases, més quan els Misteris, pastorets i animalons, simplificats en l'elaboració i endiumenjats amb la vestimenta típica idealitzada, es posen a l'abast de les cases més humils.

Felanitx, dins la més íntima i privada

vida domèstica, ha tengut i continuat la seva tradició betlemera, i ha sabut trobar maneres per difondre l'antic costum. A mitjan segle passat, el Frente de Juventudes organitzava conferències –avui diríem formació– per mostrar les noves tècniques de muntatge més enfocades cap als betlems d'emboadura o diorames. La mateixa entitat, juntament amb la Secció Femenina i l'Acció Catòlica, organitzava concursos, devers 1955, que la parròquia ja n'havia organitzat qualcun a principis de la dècada dels quaranta. O l'exposició de betlems i figures, organitzada l'any 1989 pel Centre Cultural i la Llar de la Tercera Edat. Fins i tot el muntatge fotogràfic de panells il·luminats, de Biel Bennàsser, i les fotografies amb els regidors de l'Ajuntament caracteritzats com a betlem vivent, l'any 1995. I aquest mateix any s'Estol des Gericó i el Centre Cultural tiren endavant la iniciativa del concurs de betlems, que es perllonga més d'una dotzena d'anys.

Una vegada ja no s'organitza concurs, un servidor i altres companys proposam al Centre Cultural una mostra, no competitiva ni fomentada amb premis, que doni cabuda als diferents estils, i que serveixi per intercanviar coneixements i tècniques, dins els mostradors dels locals comercials tancats. Així neix la Ruta de Betlems al carrer, la qual ja s'ha fet durant deu anys. I de les persones que posen el seu betlem dins aquest projecte, neix l'Associació de Betlemistes de Felanitx.

D'aquesta manera ha perviscut la rememoració de miracle de sant Francesc. Així hem representat el paisatge nostrat, reproduint les muntanyes i comellars que tenim més avinents. Hem representat els oficis de l'antigor, com si fossin els nostres vells mateixos, els pastorets que trespolegen els caminols, corrent a esclatacor per arribar a veure el Bon Jesuset. Perquè l'hem sentit tan nostre que, la cova, bé hauria pogut ser a sa Mola, o pujant el Puigverd o per baix del puig des Call, aquella balma a l'enfanyall del penyal de Greccio.

Felanitx

PSIB
PSOE/

Molts d'anys

L'agrupació socialista de Felanitx us desitja
que passeu unes bones festes de Nadal
i que el 2024 sigui un any carregat de salut,
pau i alegria per a tots i totes.

www.socialistesfelanitx.com

centre de formació
s'algar
autoescola escola nàutica

Us desitjam que passeu unes bones festes
de Nadal i millor any 2024

C/ Campos, 13. Felanitx - T. 971 582 965
C/ Santa Maria, 13. Portocolom - T. 971 825 894

ARTICLE

Un futur molt negre

PACO ESTEVE ▼

Gràcies a un amic en comú, fa uns anys vaig tenir l'oportunitat d'entrevistar un negre. Un negre literari, ja m'enteneu, un d'aquells escriptors al servei d'un altre autor que es presenta com a veritable autor. Per aquell temps, molts aspiràvem encara a dedicar-nos professionalment a escriure, i a alguns no ens hauria sabut gens de greu fer de negre si això ens permetia guanyar-nos les garroves amb l'única cosa de què ens vèiem capaços d'arribar a fer passant un mínim de gust. Amb l'excusa de l'entrevista per a un mitjà digital, aquest negre (a qui anomenarem Guillem) potser em podria facilitar algun contacte, o em faria cinc cèntims de com iniciar-me en l'escriptura a compte d'altri; qualsevol consell o recomanació hauria estat molt ben rebut.

El nostre amic en comú, però, es va afanyar a explicar que en Guillem no era ben bé un negre literari, sinó acadèmic. Per un módic preu et feia un treball universitari del que haguessis de menester, i el millor de tot és que et tornava els diners si el producte final (s'hi referia així a les seves obres, com a productes) no assolía l'aprovat, per bé que gairebé sempre treia més bona nota, sovint excel·lents.

Em va costar Déu i ajut que em deixàs

entrevistar-lo. Li vaig haver de garantir la confidencialitat més extrema, que no apareixeria el seu nom real, que en acabar esborraria el seu contacte, i que no calia que ens trobàssim físicament, que li podia passar per *mail* un qüestionari i que respongués el que volgués. Finalment, va accedir-hi, però no va ser fins que li vaig prometre que podria revisar l'esborrany de l'entrevista i retallar per on volgués.

Des del principi vaig tenir la sensació que tenia davant un escriptor amb majúscules, un geni. En Guillem era com un d'aquells autors superprolífics en algun gènere (ciència-ficció, novel·la negra, rosa...), capaç de produir obres remarcables en molt poc temps. La seva capacitat per processar informació complexa i les seves habilitats d'anàlisi i síntesi, junt amb un estil depurat i eficient, el convertien en el professional perfecte d'un ofici clandestí. Així, també ell s'havia especialitzat en un gènere, el dels treballs acadèmics, i havia arribat a controlar-ne l'argot, l'estructura, els indicadors estilístics que denotaven domini de la disciplina que tractàs, etc. La seva especialitat eren les ciències biomèdiques, però també en feia de ciències socials amb uns resultats admirables. Per a altres branques o nivells més alts (doctorat

no, però màster sí, treballs finals d'assignatures, articles especialitzats, etc.), tenia una xarxa de companys o col·legues que t'ho feien. Bé, no entraré en detalls del que cobrava, terminis i temps que hi dedicava, però diguem que feia molta via i les hores li sortien més bé que fent qualsevol altra ocupació d'economia submergida. Encara més, m'assegurava que li agradava la seva feina i no tenia perspectives de fer cap altra cosa per diners.

“**Encara no ens havíem acostumat que les màquines d'escriure tinguessin pantalla, que ja ens han passat davant teclejant”**

Darrerament, no puc deixar de pensar en el meu admirat Guillem cada vegada que surt una notícia sobre la intel·ligència artificial. Quan no fa tants anys sentíem a parlar de nanotecnologia, drons i *bots*, molts ens pensàvem, ingenus, que les màquines no arribarien mai a l'extrem de poder fer literatura. I ja ho tenim: de només pitjar un botó, literatura del gènere que vulgueu, de l'extensió que vulgueu i en l'estil que

vulgueu. Potser no és de la més excel·lenta (és cert, en esnobisme una màquina potser no igualarà mai segons quins companys de ploma), però deixem-li una mica de temps. Si encara no ha sortit de l'ou i ja escriu uns textos indistingibles dels d'un autor de carn i ossos, de què no serà capaç d'aquí a un parell d'anys, d'aquí a una generació?

Els escriptors hauríem d'haver après alguna cosa dels nostres companys del ram de la traducció i la correcció, quan fa vint anys es reien d'aquell *software* incipient que no els estalviava gaire feina, i ara, ja ho veis, els estan deixant sense. Encara no ens havíem acostumat que les màquines d'escriure tinguessin pantalla, que ja ens han passat davant teclejant. Els més romàntics treuen pit: una màquina mai no serà capaç de... De què? Si fins i tot el vi fet per un robot és indistingible del que faci un vinater experimentat. I molt més barat! I mentrestant, se'ns atrofia el cervell i ja no sabem cercar una paraula al diccionari de paper, ni d'arribar als llocs sense GPS, ni avorrir-nos.

Pens sovint en Guillem, en què deu estar fent aquests dies, i en quin futur li espera. I des d'aquí no puc sinó desitjar-li íntimament que passi unes bones festes de Nadal i un venturós 2024.

Can Ribot BIP BIP
supermercats

Supermercat Can Ribot
vos desitja unes bones festes
de Nadal i un feliç 2024

**Com cada any, la Nit de Nadal
i la Nit de Cap d'Any vos oferim plats preparats**

A més dels nostres productes
de sempre, també hi trobareu tot un grapat
d'especialitats nadalenques:
coques de patata,
pollastres farcits, brou de carn, salses,
embotits, ou filat...
i lots d'empresa!

**Per la vostra comoditat,
feis la vostra comanda anticipadament**

c/ Pere d'Alcàntara Penya, 11 - 971 581 957 - Felanitx

 @can_ribot Can Ribot Supermercat

**Distinció a Josep Antoni
Grimalt i Gomila
amb la Medalla de la Ciutat**

L'acte tindrà lloc a la Sala d'Actes
de la Casa de Cultura de Felanitx

Divendres, 22 de desembre de 2023, a les 20 h.

R E S T A U R A N T E

P O R T O C O L O M

Sí! Estamos en Navidad
y el mejor regalo es celebrarla a vuestro lado.

**Comidas para grupos,
cenas de Navidad y Nochevieja.**

**Tres menús diferentes con entrantes,
plato principal y postre (bebida y pan incluidos)
Dos menús diferentes *finger food*.**

Más información y reservas, t. +34 971 82 53 23
reservas.hpc@surmaster.com

Consulta nuestros menús en:
www.surmasterprojects.com

Cristòfol Colom, 5, Portocolom

APERITIVO – APPETIZER

Copa de Cava Codorniu Ars Collecta Grand Rose
(Glass of Cava Codorniu Ars Collecta Grand Rose)

Pan Brioche trufado con tarrina de foie e higos
(Truffled brioche bread with foie tartine and figs)

Ostra Gillardeau en mantequilla tostada de cítricos y caviar de arbequina
(Guillardeau Oyster in toasted citrus butter and Arbequina olive oil pearls)

MENÚ – MENU

Carpaccio de Gamba Roja del Mediterráneo
(Mediterranean Red Shrimp Carpaccio)

Crema de calabaza con crujiente de alcachofa
(Pumpkin Cream with crunchy artichoke)

Lubina con tallarines de calamar y espárragos trigueros
(Sea Bass with squid noodles and wild asparagus)

Sorbete de Aperol con toques de albahaca y pomelo
(Aperol Spritz sorbet with hints of basil and grapefruit)

Pluma Ibérica con espuma de boletus y arroz cremoso de espárragos
(Iberian Feather with boletus foam and creamy asparagus rice)

POSTRE – DESSERT

Mousse de tres chocolates
(Three chocolate mousse)

Uvas de la suerte, cotilón
(New year's eve lucky grapes)

Surtido de turrónes
(Selection of turrónes, traditional spanish nougat)

TEMPORADA 2024

CIRCUITOS

SALIDAS DESDE PALMA DE MALLORCA

CARNAVAL DE CÁDIZ

HOTEL 4* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 09 AL 12 FEBRERO 4 DÍAS **560€**

PATIOS DE CÓRDOBA

HOTEL 4* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 3 AL 6 MAYO 4 DÍAS **740€**

LA ALCARRIA Y CAMPOS DE LAVANDA

HOTEL 4* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 15 AL 19 JULIO 5 DÍAS **699€**

CIRCUITO RELIGIOSO PORTUGAL - FÁTIMA

HOTEL 3* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 16 AL 21 ABRIL 6 DÍAS **599€**

PROGRAMA DE SALUD EN BALNEARIO DE ARCHENA

HOTEL 4* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 14 AL 18 ABRIL/
DEL 12 AL 16 MAYO 5 DÍAS **625€**

ESPECIAL FAMILIAS PORTAVENTURA

HOTEL 4* - SEGÚN PROGRAMA
DEL 21 AL 23 JUNIO 3 DÍAS **339€**

halconviajes.com
900 842 900

 Halcón viajes

SABEMOS DE
VIAJEROS

ARTICLES

Els santons de Provença

RAYMONDE CALBO LAFFITTE

Els santons són unes figuretes de fang que representen l'escena de la Nativitat cristiana: Josep, Maria, Jesús infant, l'ase, el bou, els Reis d'Orient, l'àngel Gabriel, les ovelles, els pastors i també una representació dels antics oficis tradicionals dels habitants dels pobles. A França els santons varen aparèixer fa més de dos segles, a la Provença (sud), una mescla de religió, tradició i cultura local.

Una llegenda diu que Sant Francesc d'Assís fou el pare fundador dels santons: no en va, és el patró dels *artistes santonniers*. El 1223 Sant Francesc va popularitzar un pessebre vivent dins una cova situada a prop del poble italià de Greccio. No obstant això, sembla que reconstitucions dels misteris de la Nativitat foren ja representades abans de sant Francesc, a les places de certes esglésies d'Itàlia a l'ocasió de la celebració de Nadal. En efecte, seria a Nàpols que Sant Francesc, testimoni d'una d'aquestes representacions, se n'hauria inspirat. Ell va tenir la idea brillant de fabricar figuretes amb farina, aigua i sal, i és així que haurien nat els santons italians.

Hem de dir que només fou a poc a poc que els actors de pessebres vivents foren reemplaçats per personatges creats amb materials diversos: guix, fusta, cera, pasta de cartó, terrissa, etc. Al segle XVI apareixen a les esglésies betlems semblants als que coneixem avui amb personatges de cera. Pel que fa a les figuretes de colors, els famosos *santibelli* italians, només aparei-

xerien al segle XVIII. Els franciscans venuts d'Itàlia foren els que introduïren les figuretes dels betlems a la Provença.

Així i tot, l'esdeveniment que fundà veritablement la tradició dels santons de Provença fou que la política anticlerical de la Revolució Francesa de 1789 va provocar el tancament de les esglésies i la supressió de les misses, inclosa la de la mitjanit de Nadal. En conseqüència, es varen prohibir els betlems. Això fou massa pel poble provençal, que resistí malgrat la prohibició i confeccionà a les seves llars betlems en model reduït. A l'origen eren figuretes confeccionades amb molla de pa o *papier mâché*, però a poc a poc serà l'argila vermella de Provença que esdevindrà el material característic que contribuirà a l'èxit dels santons.

Hem d'assenyalar que és a Jean-Louis Lagnel (1764-1822) que es deu la paternitat de l'autèntic *santon* de Provença modelat amb argila i cuit dins un forn a 800 graus.

I ara que s'acosta Nadal, a pobles i viles de la Provença perfumada de lavanda tendran lloc les típiques fires on els mestres artesans, a partir del darrer diumenge de novembre i fins al 31 de desembre, posaran a la venda llurs noves creacions. La fira més antiga és la de Marsella, que data de 1803. També són destacables les d'Aubagne, pàtria de l'escriptor Marcel Pagnol, la d'Aix-en-Provence i algunes altres. Un ambient nadalenc en el qual es mesclen una profunda tradició i una gran creativitat.

Els àngels tocats d'ala

MONTSERRAT ALCARAZ

Per a Joana Maria i Júlia Flaquer, amigues angelicals; bon Nadal!

Aquest pròxim dia de la Puríssima tornaré a pujar al sostre de ca nostra a cercar les figuretes del betlem. Pujar *allà dalt* és com una aventura, ja que cada vegada hi ha més trastum i es fa difícil arribar a la capsa que cerques. Es fa necessari baixar moltes coses d'allà dalt, ja passa d'hora.

Entre les figuretes antigues de fang tenim un àngel a qui li manca una ala. L'àngel tocat d'ala. Qui sap els anys que fa que la degué perdre... Jo sempre l'he vist així i mai he pensat a substituir-lo, sobretot perquè em recorda al poeta txec Rainer Maria Rilke traduït al català pel també immens poeta Joan Vinyoli.

Per a mi aquest àngel és com un símbol que per Nadal ens revé un poc o un molt l'enyorament de les persones que ja no hi són. I sempre he sentit la pèrdua dels éssers estimats com una hemorràgia incontenible, com una amputació definitiva i sense remei ortopèdic. Com l'ala d'aquest angelet amb un vestit pintat de blau cel.

En l'obra de Rilke els àngels són protagonistes d'un gran nombre de poemes. Per al poeta simbolitzen la tenacitat d'interioritzar la totalitat d'allò que és real, de tal manera que ja no tenguí cap casta de sentit diferenciar entre passat, present o futur, entre el que és bo i el que és pernicios, entre el repugnant i el meravellós. Rilke pensava que l'àngel dels seus poemes era l'ésser que reconeixia una categoria superior més enllà de les coses i els fets materials i mundans. En certa manera es tracta d'un platonisme a la inversa. Per a Plató la realitat que captam amb els sentits és l'ombra d'una realitat superior, immutable i intel·ligible amb la raó. En el cas del nostre poeta angelical hi ha una proposta de convertir la realitat

davant la qual ens trobam en una segona realitat interioritzada, invisible, al marge de les contingències per les quals està amenaçada i a les quals es troba exposada.

Vaig sentir un amor molt gran i aquella persona era com un àngel per a mi i pensava que, si jo aconseguia ser un àngel per a ella, aleshores ajuntaríem les nostres ales. I de dos en fariem un de bo. Perquè, quan estam enamorats, estam tocats d'ala, també ens manca una ala; la de la persona que estimem i amb la qui voldríem poder volar.

Deim que l'amor és donar, és fer, que és acció. L'amor també pot ser omissió, l'amor es pot entendre pel no fer. Zizek, un filòsof que poca gent llegeix, però se cita molt perquè està de moda, parla de com l'amor atorga un poder que ens pot destruir. "Tot àngel és terrible", diu un dels versos més citats de Rilke. Quan estimam una persona, tornam més vulnerables i dependents de l'altre. El que un fa afecta l'altre i el que l'altre fa ens afecta a nosaltres. Aleshores, un acte suprem d'amor seria el de deixar de fer, deixar d'emprar aquest poder. El poder que ens ha donat l'amor per destruir.

Sembla una proposta d'apatia, de desencís, però requereix esforç i obstinació. Potser el que més necessitam avui dia és desmaterialitzar la realitat. Això ni la religió ni la tecnologia ho estan aconseguint. I aquest Nadal serà molt dur en els fronts de guerra. Si poguéssim sublimar la ràbia, la frustració, la pena... Així és la innocència dels infants que esperen els regals i la dels poemes que esperen el poema; la dels àngels que reclamava i clamava Rilke:

Qui, si jo cridava, em sentiria, doncs, dels ordres dels àngels?

Potser sovint aquest àngel és un àngel de pregàries desateses. Com, a vegades, l'herència d'una passió és un ram de roses podrides. Però cal continuar resistint.

Segueix-nos al nostre canal de Youtube!
Entrevistes, *Property Tours* i vídeos explicatius.

Bones festes

Carrer de Ses Eres, núm. 4, Felanitx · T. 971 09 26 34 · info@lucasfroeserealestate.com

Julia
ASSESSORIA

APOL·LÒNIA M. JULIÀ I ANDREU
GRADUADA SOCIAL · COL. NÚM. 688

ASSESSORAMENT I GESTIÓ JURÍDICA, LABORAL, SOCIAL I FISCAL

25^è ANIVERSARI
1998 - 2023

*Us desitjam bones festes de Nadal
i un venturós any nou!*

Passeig de n'Ernest Mestre, 50. Felanitx · T. 971 82 72 86
C/ Sindicat, 69, 5è. Palma · T. 971 228 224
info@assessoriajulia.com · www.juliaconsultora.com

Ferreteria Artigues

Felanitx. Av. República Argentina, 4.
T. 971 582 060 (Obert de 8 a 20 h)

Portocolom. Carrer Marina, 14.
T. 971 825 521 (Obert de 9 a 13.30 i de 16 a 20 h)

ferreteriaartigues@gmail.com
www.ferreteriaartigues.com

Bon Nadal!

ARTICLES

Nadal a Felanitx

MERCÉ RIGO GRIMALT

Soc petita, dec tenir sis o set anys. Fa fred en aquesta habitació de sòtil alt amb bigues de llenyam del Nord. Em tapo fins a les orelles amb aquestes mantes que pesen un ase i fan olor de càmfora. Hi ha un gran canterano de noguer al meu enfront, i damunt, una campana de vidre, que dedins, hi ha copinyes i flors seques que revolten una marededeu. Trec un ull enfora del llençol i em fa por quan la veig tan quieta, dins una campana que no pot respirar. El matalàs és tou, fet aquest estiu amb llana amorosida per ma mare i la tia. L'estiraven i descambuixaven assegudes en una cadira baixa de boga i jo jugava amb els blens que voleiaven pel corral a fer perruques a les pepes. És la llana de les ovelles que pasturen per Son Barbut d'uns parents nostres. A l'estiu hi anam a passar uns dies i, quan comença la fosca i encenen el llum de carbur, el parent amb una manta i un sarró les treu a pasturar a la fresca, per aquells terrossos de terra seca que de dia son foc. Uns homes, a primeries d'estiu, amb unes tisores de gegant, les varen tondre. Els animals no sé si pensen, però poc es deuen imaginar, si ho fan, que la seva llana servirà perquè jo, una nina de ciutat, se senti com en el cel.

Vàrem arribar a ca la padrina amb unes maletasses amb panys mig espanyats en els que hi hem posat una corretja ben ajustada perquè no s'obrin, perquè quan tornem a Barcelona, ens endurem una poltrú, llonganisses, sobrassades i botifarrons que ma mare va deixar quan va venir a fer les matances.

La meva padrina és molt petita de talla, però quan l'he vist, després d'aquests mesos, crec que s'ha encongit. Té una cara de faccions fines, ulls esfondrats davall de les parpelles, com quan les padrines es fan velles, que se'ls hi allargassen com si fossin tals que baixen sobre els ulls, i per això, mai no he aconseguit saber de quin color són. Els cabells molt blancs li claregen un xic la closca que porta recollits en un monyet molt petit just sobre el clatell. La meva

padrina és com una ombra, un ésser vestit de negre que ajupida, atia les brases del foc en terra i remena l'olla perquè no se li aferrin les sopes. Mai no la sento parlar, només remugar quan cada vespre resa el rosari i ens el fa resar a tothom.

És Nadal i la reduïda família ens esperava amb frisança. Farem un betlem, com cada any, en la raconera del primer aiguavés de l'entrada, just devora el canterano on hi ha aquelles llumeneres de llautó, que per aquestes dates, la tia ha enllustrat, fins a l'extenuació, amb una tela de fil i Netol, fins a deixar-les lluentes com un sol. Hi posarem la cova de suro, que la tia guarda en el porxo, dins una caixa de núvia, que hi surten meravelles, quan d'amagat, quan no em senten, hi pujo i l'obro. Hi surten, tot amb un núvol de pols que em fa tossir: vestits de lluentons, nines sense cap, una lavativa de goma enganxada a un gran pot de porcellana, llibres antics mig espanyats i les figuretes del betlem que va fer en Biel Corraler, embolicades amb paper de diari, dins una capsa de sabates, que vàrem guardar l'any passat. En Biel Corraler, n'Anita i la seva filla na Marieta Corralera amb qui jugo per la costa del quarter de la Guàrdia Civil, són veïnats i puc veure com fa les figuretes. Posa fang dins un motlle que té forma de Mare de Déu, o de sant Josep, pastors, animalons, àngels i reis, que prèviament ha esculpit amb mans delicades, i, com per art de màgia, apareixen de dedins, les figures iguals, calcades com si fossin bessones. Mai he vist com les posa en el forn, però si com, amb un pinzell molt fi, les pinta deixant-les amb cura damunt una fusta gran perquè no es rompin.

Demà, quan em desperti, haurem d'anar a ca seva a comprar-li un àngel perquè en obrir-lo i desfer el paper de diari, l'hem trobat amb una ala rompuda i també un sant Josep que té el nas escapçat com si li haguessin donat un cop de puny. La cova de suro està mig torta, però enguany encara servirà, li espolsarem molta farina per damunt i ala!, com si hagués nevat.

Una molt bona sort

BIEL OLIVER

Quan era petit, vaig llegir la història d'un capellà que cada setmana resava perquè li toqués la loteria. Un dia, trobant-se tot sol dins el temple davant la imatge del Sant Crist, en veu alta li va recordar que, tot i demanar ajuda pels feligresos més desvalguts, tots ells fervorosos cristians, no li havia arribat mai cap doblor, mentre altra gent que acudia poc per l'església es veia agraciada amb premis que no precisaven i gastaven en capritxos i prodigalitats. "Trobes que això és just, bon Jesuset?" -li va preguntar amb un to lleugerament repriminador-. En aquell moment va retornar una veu greu i profunda que va dir: "Ajuda'm... Compra un dècim".

“

quan vaig trobar un dècim enmig del carrer de s'Aigua, just davant can Berga, no vaig dubtar que era Ell qui posava al meu abast la fortuna sense haver de comprar-ne, de loteria”

Lluny d'entendre la metàfora, que no només s'ha de pregar, sinó que també hem de posar alguna cosa de part nostra, vaig interpretar que el bon Jesús podia condicionar la bona sort i fer que et toqués la loteria. En conseqüència, quan vaig trobar un dècim enmig del carrer de s'Aigua, just davant can Berga, no vaig dubtar que era Ell qui posava al meu abast la fortuna sense haver de comprar-ne, de loteria, superant l'entrebanc que no havia pogut salvar aquell pobre capellà. No negaré que, quan em dirigia a la Impremta Vella per comprovar si era premiat, no em passés pel cap la possibilitat que el bitllet l'hagués tirat qualcú al carrer després d'haver comprovat que no havia guanyat res, però aquella flaquesa va desaparèixer a l'instant que em digue-

ren que tenia el reintegrament i em demanaren si volia les cinquanta pessetes o un dècim del mateix import pel sorteig següent. Per a un al-lot i en aquells temps, cinquanta pessetes era una quantitat considerable, però no cobria les expectatives creades; així, doncs, vaig reafirmar la meua confiança en la divina providència i vaig optar pel dècim.

Aquella compra va omplir d'angoixa la meua ment durant tota la setmana, tant per l'espera com per pensar que havia estat excessivament cobejós i podia perdre-ho tot, cosa que procurava contrarestar recordant les paraules de Jesús a Pere: Home de poca fe! Per què has dubtat?

Arribat el dia, quan m'anunciaren que havia guanyat deu pessetes per pesseta, és a dir, cinc-centes pessetes, el meu cor va pegar bots d'alegria i amb un somriure d'orella a orella vaig retirar aquella suma i la vaig guardar dins la butxaca. Aquell cop no em demanaren si volia els doblers o dècims, però, tanmateix, hagués elegit cobrar el premi, perquè necessitava meditar la passa següent. Així doncs, vaig analitzar les opcions possibles: 1) guardar tots els doblers i donar el joc per acabat; 2) comprar un dècim, o dos o tres, i guardar la diferència; 3) adquirir deu bitllets de números diferents per tal de diversificar el risc; 4) invertir-ho tot en un sol número. La prudència aconsellava inclinar-se per qualsevol de les tres primeres opcions, i a ca meua també ho trobaven, però vaig ser tan convincent a l'hora d'explicar que allò era conseqüència de les meves pregàries i que aquell regal del cel encara no s'havia acabat, que no s'hi varen oposar.

Malauradament, Déu devia estar ocupat aquella setmana en altres activitats o ja s'havia esgotat la meua quota de bona sort, i no em va tocar res. Reconec que em vaig sentir profundament decebut, però amb el temps he arribat a considerar que allò va ser una sort. Una molt bona sort. Gràcies a no jugar a la loteria he estalviat molt de doblers.

TINTORERIA

Carrer de Campos, 22. Felanitx - T. 971 581 299

BONES FESTES I
FELIÇ ANY 2024
PLE DE SALUT
I ALEGRIA

Estètica Mònica
 Vos desitja bones festes
 de Nadal i molt bon any nou

c/ Méndez Núñez, 52. Portocolom - T. 606 762 662

Carpinteria Can Magarola

Felipe Martín S.L.

Bon Nadal i bones festes

Sta. Catalina Tomàs, 30. Felanitx - 971 580 738 / 650 403 409
felipemartins@hotmail.com

FRUITERIA DE FELANITX I PORTOCOLOM

Vos oferim servei d'entrega a domicili al terme de Felanitx, Vilafranca, Cala d'Or i voltants, de fruita, verdura, productes ecològics, neteja i alimentació en general.

COMANDES

Felanitx: Plaça Pax, 25 · Tel. 971 581 916
Portocolom: C/ Cristòfol Colom, 93 · Tel. 971 556 740

*Molts d'anys
i bones festes*

ARTICLE

Nadal, una esperança sense certeses i un amor sense condicions

JOAN LÓPEZ FERRÉ, METGE

Hem viscut segles lliurant-nos a un Déu “conegut”, el d’una revelació particular, el de la Bíblia i el del misteri de la salvació, el del Credo, donat com a veritable en tots els seus enunciats, i ara descobrim que aquest Déu dels cels, de les altures i dels altars, era una forma mítica de nomenar el que ens desborda. La religió, tinguda com a veritable, temple de doctrines i rituals, s’ha enfonsat i tornem a la situació prèvia a l’aparició d’un ens suprem, Theos, en el segle VII aC. Deixem, doncs, la doctrina i els rituals tradicionals perquè han arribat a ser incomprendibles, inservibles i contradictoris.

La Bíblia es va construir sobre els elements coneixements del poble jueu que va construir la seva cosmologia i antropologia, la seva física i biologia i sobretot el seu gran relat teocèntric d’esperança. En aquest sentit, dic, que cal treure a Déu de la Bíblia, de les narracions històriques i cosmològiques ingènues, bel·licoses, excloents, i ressituar els valors en un altre llenguatge, especialment aquells que tenen a veure amb el reconeixement de la compassió i de la resiliència del bé. Fundem-nos en relats més pròxims i vides més actuals.

Avui no s’accepta que la veritat provingui d’una revelació particular. Avui sabem que tota informació passa per la nostra consciència i que aquesta és una funció del cervell. Que creure no és superior al saber perquè el saber té una metodologia tan exigent i oberta que és la creença concreta la que ha d’edificar-se sobre ell i no al revés. Creure avui no és tenir un déu o a Déu, sinó viure donant valor a tot. Posteisme no significa ateisme o negació de la sublimitat o incondicionalitat, de la consistència o autenticitat de l’Ésser. El posteisme és la renúncia a aquesta creació o construcció humana del sagrat separat de la vida real.

La metamorfosi del cristianisme suggereix el pas cap a un humanisme transformador, bioecocèntric, universalista i plural alhora. Una transcendència en la immanència que s’expressa amb tota la seva puresa quan abraça als més desfavorits. Una maximització de l’amor cívic i de la cura de tots els éssers del planeta. Som els guardians de l’Ésser, la seva consciència, el seu cervell i les seves mans a l’uníson. Una acció en el si de l’evolució còsmica. Una acció global a favor de tot el planeta. Som coagents de l’evolució.

El treball digne, la recerca rigorosa, el respecte i l’ètica en tot el que fem, la mirada llarga i contemplativa, l’amistat, la sexualitat, el diàleg i la governança col·lectiva són objectius en una societat postmoderna que ja no es planteja conversions a la religió, accions heroiques, martirials o revolucionàries, com raïms d’humils fruits en l’arbre de la vida en la saba còsmica.

“

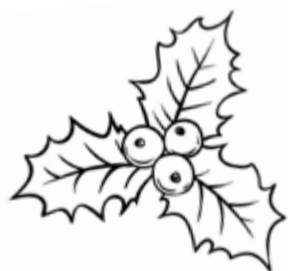
És hora de construir una convenció mundial per a articular el deure cívic amb el desbordament de l’amor”

Ja ha conclòs el temps de la religió veritable, de fer la nostra església, de definir el nostre Déu, de defensar la nostra Salvació. És hora de construir una convenció mundial per a articular el deure cívic amb el desbordament de l’amor. Som comunitats humanes d’esperança. Trobar la consolació en la filosofia o la serenitat amb la meditació, entrar en la intersubjectivitat dolent, acostar-se al que sofreix i intentar una nova vida que, compartida, serà més una cançó

que una vall de llàgrimes. Els pròxims reptes d’aquest nou transcristianisme seran la motivació i el vigor de l’esperança en la societat civil. Aquesta ètica de la gratuïtat que complementa la legalitat i la reciprocitat democràtica. Desmascarar el llenguatge monolític de les religions i denunciar els revivaments il·lusoris i fonamentalistes. Ens sentim cridats a una acció unitària de tota la humanitat. Jesús no és un Absolut a defensar sinó un Singular molt representatiu del més bé humà i que encén el nostre cor.

Amb el silenci i la mirada compassiva, suma de raó, sensibilitat i emoció que ens surt amb alguna freqüència a la volta d’una cantonada de la vida, amb un anhel oceànic, un desig de justícia, de compassió, un humil i serè apoderament, amb bondat i bellesa, múltiples fils entrecruats de confiança, agraïment, desig de bé, grandesa d’ànim, alegria; amb tot això desapareix l’egoisme i l’enveja, el ressentiment es dissol, l’ambició s’extingeix, tot sembla fàcil, el rancor s’oxigena i evapora, ja no hi ha enemics, és un recés en la turbulència de la vida, de les causes que emprenem i els drames arrossegats de moltes ribes.

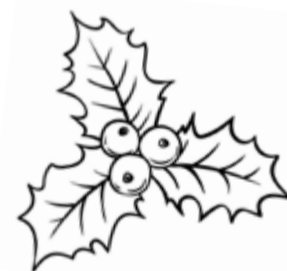
Pax et Bonum.

ramaders

fundat l'any 1982

vos volem desitjar

BON NADAL

Els dies 24 i 31 de desembre, les nostres carnisseries tendran obert al matí, menys la carnisseria “Cash a la fàbrica”, que dia 31 romandrà tancada.

Els dies 25 i 26 de desembre i dia 1 de gener romandrà tancat tot el dia.

Podeu fer la vostra comanda a la web www.ramadersgrupats.com o al t. 971 58 20 69

Ens podeu seguir per Instagram i Facebook

ARTICLE

Reflexions sobre l'equitat i la igualtat dins la nostra societat

DAVID MEDINA I BOMBARDÓ ▼

Si observem la natura, veurem que el que hi regna és la desigualtat. Hi ha infinitat d'espècies d'animals, insectes i plantes ben diferents. Si els observem detalladament i comparem entre ells els individus de cada una d'aquestes espècies observarem també que són diferents malgrat una aparença similar. Si hi aprofundim més i ens fixem en el fenomen de la reproducció d'aquestes espècies, veurem que està feta perquè no sorgeixin dos individus iguals; mecanismes com l'epigenètica, les mutacions o la deriva genètica, entre altres, són els responsables d'assegurar la desigualtat. I si per atzar sorgeixen dos individus genèticament idèntics (bessons univitel·lins), durant la seva vida, en la interacció amb el medi, en el seu dia a dia durant el creixement i l'evolució, aquesta igualtat queda absolutament diluïda, resultant dos individus diferents en vivències i experiències que en modulen el comportament i la resposta a la interacció amb els altres i amb l'entorn.

La finalitat última de la desigualtat és justament la diversitat per facilitar l'adaptació als canvis, i on l'atzar n'és el gran protagonista. Tot en la natura està dissenyat per afavorir la diversitat, tant en éssers vius com en els inerts. La terra

i l'univers, aparentment inerts, estan en constant canvi. Aquest entorn canviant requereix adaptació constant dels éssers que hi viuen per subsistir-hi enfront dels diferents embats. Així, el fet de la diversitat entre els individus els dona eines diferents per poder afrontar aquests canvis en el nostre entorn, i millorar les possibilitats de subsistència com a espècie i com a individu. Així, front un determinat context, uns individus estaran més preparats per afrontar-lo adequadament, mentre que altres tindran més dificultats per a adaptar-s'hi.

Els humans hem creat societats en les quals, mitjançant el que coneixem com a drets humans, pretenem que tots tinguem les mateixes possibilitats per desenvolupar-nos i assolir un mínim benestar, respectant aquesta evident i necessària diversitat. Això implica que com que

“

hem creat societats en les quals pretenem que tots tinguem les mateixes possibilitats per desenvolupar-nos i assolir un mínim benestar”

no tots som iguals, no tots tenim les mateixes necessitats en un determinat context. Per tant, dins els preceptes dels drets humans que regeixen la nostra societat, no podem donar a tots el mateix, sinó que hem de donar o ajudar a cada un segons les seves capacitats o necessitats: qui té poc necessita més de la societat, i qui té més necessita menys. Qui té més autonomia (física, psíquica, econòmica, intel·lectual, etc.) necessita menys dels altres; qui té menys autonomia requereix més ajuda. És el que es coneix com a discriminació positiva o acció afirmativa: donar majors avantatges socials als més necessitats per afavorir la qualitat de vida dels individus, grups o col·lectius que es troben exclosos o marginats socialment. L'objectiu, en la societat, és tendir a potenciar els trets que afavoreixen o faciliten aquest principi d'igualtat d'oportunitats corregint els trets de desigualtat que la mateixa societat discrimina.

En la nostra societat podem identificar alguns determinants que faciliten encara més la desigualtat i requereixen sovint l'aplicació de polítiques específiques en col·lectius concrets per compensar els trets discriminatoris que sorgeixen. Alguns d'aquests determinants serien: l'edat, el gènere, la identitat sexual, l'estat

de salut mental i/o física, el nivell d'alfabetització, els valors, la cultura, la religió i el nivell socioeconòmic; com a determinants estructurals: les polítiques macroeconòmiques i les relacionades amb l'estat del benestar, el mercat de treball i condicions i lloc on s'ubica l'habitatge, i en general tots els factors que dificulten tenir una vida humanament digna i disposar o accedir als recursos implementats en la comunitat.

És, doncs, un gran repte per a una societat poder ser equitativa enfront de la desigualtat, poder satisfer mínimament les més diverses necessitats que presenta la població que la forma, més encara quan la mateixa societat és canviant. Per diverses circumstàncies poden aparèixer canvis en el context social i personal: qui estava ben adaptat en unes circumstàncies pot deixar de ser-ho en unes altres i haver de requerir ajuda per poder subsistir mínimament en les noves condicions. La desigualtat és la norma en l'ésser humà i en la societat. Es requereix, per part de tots, un gran esforç de tolerància, comprensió, empatia, solidaritat i consciència social front aquesta incontestable realitat, l'única manera de facilitar la convivència amb un mínim d'harmonia i evitar conflictes.

Sa Plaça Forn i pastisseria

Botigues

Avda. Argentina, 49
T. 971 582 019
Felanitx

Pl. Espanya, 12
T./F. 971 827 537
Felanitx

Metge Obrador, 8
T. 971 84 20 74
Cas Concos

Pl. Comerç, 5
T. 971 825 247
Portocolom

Ca n'Estelrich
c/ s'Algar, 19
T. 971 825 129
Portocolom

Duzai cant. c/ Sol
T. 971 582 914
Porreres

Supermercat

Sa Punta Can Damià
Jaume Prohens, 2
T. 971 189 364
S'Horta

Botiga i estanc

St. Roc, 25
T. 971 161 115
Alqueria Blanca

fornsaplaca@yahoo.es

US DESITJAM
BONES FESTES DE NADAL
MOLTS D'ANYS!

ASSESSORIA FISCAL I COMPTABLE CORREDORIA D'ASSEGURANCES AUTOESCOLA

Gràcies a la vostra confiança en el nostre equip i amb més de 60 anys d'experiència, vos podem oferir un servei integral a empreses i particulars en l'àmbit:

*Fiscal – Comptable – Laboral – Assegurança
Formació de conductors – Gestoria*

VOS DESITJAM BON NADAL I FELIÇ ANY NOU

C/ 31 de març, 3. Felanitx · T. 971 58 40 12 · www.aefiol.com

ARTICLE

Punyides d'ànima

MARC J. BONET BINIMELIS ▼

Semblava molt angoixada quan ho explicava. "El mirava i no sé si era per la bata blanca, però no sabia com dir-li «tenc punyides»". Li va passar mentre aquell li col·locava l'ecògraf damunt la panxa. Li pareixia que no l'entenia i li veia cara d'estranyat. L'altre, sorprès, li demanava amb la llengua d'en Cervantes què era allò de *punyides*. Estava nerviosa. Només necessitava saber per què li tenia un malet per dins, a l'alçada del fetge; que li diguessin què era el que li treia el ben viure. "Deu ser un mal lleig?", es demanava, inquieta.

Quan estàs fotut i tens plorera, i qui hauria de mostrar-te empatia amb mitja rialla està massa seriós, la comunicació no rutlla com hauria de ser. "Com punyetes es diu *tenir punyides* en foraster?". Li sortia de l'ànima. "Mare meva", vaig pensar quan m'ho contava. M'assegurà que ho havia pronunciat talment com si fos de Madrid, manco amb el mot *punyides* que no sabia traduir-lo. Va ser debades. Feu capcot i mutis, un altre pic.

Tres dies més tard em va tornar a treure el tema. "Dos no s'entenen si un no vol". Vaig fer-me l'hipòcrita, li vaig llevar importància. "No t'han fet la prova? Idò, no li peguis més voltes. Què hi farem?" I quedà amb aquella expressió que és més vella que el jeure i en forma d'interrogant que denota una derrota generacional amarada d'impotència. Perquè si una cosa tenim els mallorquins quan anam a cal metge és

que no som gaire vindicatiu. Sobre-tot els de la Part Forana. Gent bona, dòcils, que no vol problemes i pot trobar normal que hagi de ser el malalt l'adaptable al sanitari, i no a l'inrevés, com a altres bandes.

Perquè no només és cosa de salut. La vida d'un mallorquí està plena de situacions especials. Com quan fas cua per pagar en una gran superfície de queviures. Més a l'estiu, quan et toca tenir davant un turista de pell envermellida i plena de bòfegues. En arribar a la caixa els xerra en alemany o anglès amb tota naturalitat. Però arribes tu amb la teva patxoca illenca, i ves per on, no hi ha manera que te n'amollin ni mig mot nostrat. I ja és mala sort haver-te d'engolir les paraules amb les quals estimes, penses, vius o somies, per a haver de dir-ho en un altre idioma. Als turistes tot, als que som part del *Parc Temàtic Balear*, tractats com a elements d'*atrezzo*. Ser mallorquí ningú va dir que fos fàcil. Bé, si fas renúncia d'avantpassats potser t'obren les portes d'algun palau i et faciliten una poltrona. Xerrar mallorquí no deu fer guapo ni mudat, fa pagès. Inclús hi ha qui ho veu com una nosa, i a no sé a qui vaig sentir dir-li que no podia ser un càstig per venir a fer feina. Els mallorquins tenim molta resiliència.

Crec que me n'he anat per les bardisses. De què xerrava? Ah, d'acord.

"No et preocupis. Això no és normal. Sempre hi ha barruts en tots els oficis". Ella va queixar-se una altra estona i no

en vam tornar a xerrar mai més. Encara que a mi em bategava la frase: tenc punyides. I va ser molt estrany, com si hagués obert el pitof d'una bota de vi i un roll de mots i frases va disparar-se.

Trencadura. Galindons. Ballador de l'anca. Atac de feridura. Bessó engalavernat. Mal de ventrada. Fer catúfols. Travar la llengua. Bufeta de la fel. Mal de coll. Barram postís. Pigota. Vista

“

Ballador de l'anca. Atac de feridura. Bessó engalavernat. Mal de ventrada. Fer catúfols. Travar la llengua. Bufeta de la fel. Mal de coll. Barram postís. Pigota”

embullada. Morena rebentada. Fluixetat. No tenir talent. Estretor de pit. Escolar-se. Anar de ventre. Tenir arenes. Coïtja per allà baix. Mal de queixals. Bategar les barres. Coïtja de bufeta. Mal d'orella. Sentir un xiulet que no s'atura. Mal d'espatlla. Mal d'esquena que m'arriba fins a baix. Panxa inflada. Guixa. Torçar un peu...

Aquell brollador no tenia aturador. I vaig pensar que n'és de fàcil viure a Mallorca fent renúncia i que n'és de complex voler ser-ne amb tot el que ens

hi pertocaria.

Tampoc no volia capficar-m'hi gaire, no fos cas que emmalaltís. I fou quan vaig ullar una carta damunt la taula. Era del jutjat. "És del veïnat de Son Plantassa". No en tenia cap dubte. Era de l'alemany que ara diu que el portell d'unes païsses és seu. Quan de tota la vida, des que som cristians a Mallorca, havia estat nostre. Els centreeuropeus són uns caps quadrats. No hi havia manera que s'hi avingués i ja les tenim.

No sabia què fer i vaig encendre el televisor. Feien un documental d'aquests del *National Geographic*. Un lleó famolenc havia caçat una pobra gasela quan unes hienes la hi volien prendre. L'atacaven per totes bandes. Eren moltes. Estaven a punt d'arrabassar-li la peça, quan va arribar una altra lleona. Entre els dos felins pogueren defensar el seu menjar. "El natural és defensar el que és teu. Ens ho diu fins i tot la natura". Fou pensar-ho i vaig aixecar l'esguard cap a la finestra. La llum era d'aquella intensitat transparent que només es veu a Mallorca. No sé per què les paraules tornaren a esquitxar-me.

Gra. Picada. Ussol. Inflor. Taca. Bòfega. Gratar. Còlic. Bony. Nafra. Ull de poll. Ungla. Mugró. Poll. Paparra. Viró. Cop de fred. Bua. Corcó. Budell. Artell. Cop blau. Pipella. Verola. Senyals. Suar. Pudir. Cerut. Suc. Sang. Bavar. Bategar els temples. Fiblar. Oiar. Rojera. Basques...

MOBAUTO FELANITX, C.B.

VENDA DE COTXES KM 0, SEMINOUS I OCASIÓ

Molts d'anys i bones festes

Taller
Eurorepar
Car service

Cotxes amb
llicència
de ciclomotor

c/ Campos, 51 - 07200 FELANITX - Tel. 971 58 15 21
mobautofelanitx@gmail.com

Instalador autorizado por la D.G.I.

Especialistas en cuadros eléctricos
Instalaciones eléctricas – Aire acondicionado
Energías renovables – Telecomunicaciones – Domótica

Feliz Navidad y feliz Año Nuevo

T. 680 349 228 (Pedro) – 646 573 343 (Manuel)
C/ Son Pinar, 60, Felanitx
hermanosgallar2@gmail.com - www.hermanosgallar2.com

Bones festes
de Nadal
i bon any 2024!

info@rentacarbannasar.com

Mòvil: +34 630 777 560
+34 608 630 368

Carrer de Campos 35, Felanitx - T. 971 580 268

**MIQUEL
FAR
CALDENTY**

T. 655 849 470

Construcció amb pedra, folres de façana, paret seca...
Volem agrair als nostres clients i amics la confiança
depositada en nosaltres.

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES!

ARTICLES

Una generació de canvis

ANTONI MARTORELL ▼

Els que nasquérem a mitjans del segle passat hem tingut la fortuna que poques generacions, fins a la data d'avui, han tingut, ja que hem vist una evolució tal que hem passat d'anar en carro a anar amb reactor i a més en pau, atès que, dels nostres progenitors, els avis visqueren la guerra de Cuba i la d'Àfrica, i els nostres pares la Guerra Civil.

La nostra infantesa fou molt diferent de l'actual, ja que es pot dir que els primers anys els compartírem amb la mare els germans i alguns veïns, als cinc començàvem a anar a escola, a ca ses monges, fins als set, que tenia dues fites molt importants: una, fer la primera comunió, la nostra primera festa, que a part de la incorporació com adult a la comunitat catòlica, hi havia un refrigeri que generalment consistia en xocolata amb ensaïmades, tota una delicatessen. Per aquestes saons la societat estava regida per l'Església; els diumenges anàvem a missa a confessar i combregar, cosa que en unes dècades ha canviat molt.

La segona era incorporar-nos a l'escola d'adults (els nins), ja que les nines majoritàriament continuaven a ca les monges, perquè, si bé hi havia una escola pública, no era suficient. Els mestres de llavors ens educaven en la idea que havíem de tenir molt de respecte a les persones majors i als representants de l'autoritat, perquè aquests vetlaven per la llei i l'ordre, i a les nines, atès que elles el dia de demà es convertirien en esposes i mares dels nostres fills, per la qual

cosa mereixien molt de respecte. Aleshores, si no respectaves el professor, primer t'amonestava, i si no en feies cas, et posava un càstig físic, com per exemple estar agenollat; i si quan arribaves a casa teva ho deies al pare, la seva contesta era "t'ho devies merèixer".

“

Els mestres de llavors ens educaven en la idea que havíem de tenir molt de respecte a les persones majors i als representants de l'autoritat, perquè aquests vetlaven per la llei i l'ordre, i a les nines, atès que elles el dia de demà es convertirien en esposes i mares dels nostres fills”

Els mestres ens deien que havíem d'estar orgullosos d'ésser felanitxers, ja que érem el tercer poble més important de Mallorca, una Mallorca majoritàriament rural, i nosaltres teníem un sindicat únic a l'illa, una bona partida de matances (jo en record vuit), les perles, la farinera d'en Fontanet juntament, amb unes quantes més, i un munt de sequers d'albercocs, la temporada dels quals coincidia amb el final del curs escolar, i moltíssims d'al·lots i nines anaven a xapar aquesta fruita, i així ja començaven a guanyar els primers doblers. La gran majoria només anaven a

escola fins als catorze anys, i llavors s'incorporaven el món laboral.

Un altre grup més minoritari estudiaven el batxillerat i, si eren fills de gent benestant, solien estudiar carrera, i si eren bons estudiants però a casa seva no tenien mitjans per pagar els estudis, generalment el mestre li tramitava una beca, que consistia en una ajuda governamental per poder estudiar. Un cop incorporats al món laboral, fèiem feina amb molt d'entusiasme per, amb el sou que guanyàvem, poder comprar allò que ens feia il·lusió: uns texans, una Mobilette...

Per aquestes saons no hi havia gaire gent forana, exceptuant al nostre poble unes quantes famílies provinents de Mazarrón, que vingueren per fer feina a les mines de carbó. Aleshores es pot dir que totes les cases estaven obertes, i si havia de passar el lleter (llavors no hi havia llet envasada) o el sifoner, es deixava l'envàs a darrere la porta amb el doblers davall i mai ningú els tocava, ja que els lladres brillaven per la seva absència. Com que no hi havia televisió, la gent es reunia per fer tertúlia a l'estiu a la fresca i a l'hivern a la *camilla*; els queviures s'adquirien a la botiga del cap de cantó, que era on habitualment estaven aquests establiments, i majoritàriament tot era producte de proximitat, ja que si un veí tenia excedència de producte, ja fossin taronges, prunes, colomins o qualsevol altra cosa, ho intercanviaven amb allò que li faltava.

Dels catorze als divuit anys passaven volant, fent grups d'amics o amigues anant els diumenges al cinema, a fer un vermut al celler (de can Tià), el Salón Rosa o el Kansas, i a fer unes voltes l'horabaixa pel carrer Major, un costum que va estar arrelat durant molts d'anys, i d'aquest passeig en sortiren gran quantitat de parelles. A l'estiu, durant un període que anava de Sant Jaume a les verbenes, la jove anàvem al Port, a alguns del bars, com la bolera. Les discoteques començaven a posar-se de moda; les primeres de la nostra zona, i que freqüentaven la majoria, foren la Caracola, a Cala Millor, i Los Pinos, a la Colònia de Sant Jordi.

En arribar als divuit anys hi havia una fita important per als joves: presentar-se voluntaris al servei militar, i d'aquesta manera podies triar destí. En cas contrari, als vint et cridaven forçosament, i havies d'anar on et tocava per sorteig. Les al·lotes havien de fer el servei social, que bàsicament consistia a ensenyar-les a cuidar la llar i els fills. Un cop haver passat el servei, majoritàriament els joves cercaven una al·lota per festejar i les al·lotes somiaven amb un príncep blau, que bàsicament consistia a trobar un jove que les estimàs, fos amable, respectuós i treballador, per poder mantenir una família, ja que generalment aquest era l'objectiu de la majoria. Tant era així que, si una al·lota no trobava la persona adequada, en

més d'una ocasió optava per ingressar en un convent de monges; i de fet, mirau quants convents hi havia a Felanitx, i a tots hi havia gran quantitat de monges. Una al·lota fadrina quan perdia els pares quedava molt tota sola, i tampoc hi havia tantes sortides laborals com hi ha ara. A més, si sense estar casada s'ajuntava amb un home, això estava molt mal vist i l'excloïen de la societat.

Per aquestes dates el treball majoritàriament era manual i pesat, ja que de maquinària n'hi havia poca, però la gent estava contenta i tenia il·lusió, per exemple, per fer-se una casa, cosa que molts aconseguiren tant si feien feina pel seu compte com si anaven a jornal. Aleshores, la jornada laboral estava establerta en 45 hores, però majoritàriament se'n feien 55. Per norma general, el sou del cap de família era suficient per tirar la casa endavant sense problemes, i la dona es cuidava de la llar i els infants. S'ha de dir que llavors la gent no viatjava ni sortia als restaurants ni tenia vacances, exceptuant uns quants dies al Port, i excepte la contribució, no hi havia gaire impostos.

“

Com que no hi havia televisió, la gent es reunia per fer tertúlia a l'estiu a la fresca i a l'hivern a la *camilla*; els queviures s'adquirien a la botiga del cap de cantó i si un veí tenia excedència de producte, ja fossin taronges, prunes, colomins o qualsevol altra cosa, ho intercanviaven amb allò que li faltava”

Devia ésser per la dècada dels setanta quan es posa l'impost de trànsit i empreses, que no record si era el 2,30 % o el 2,70 %. L'evolució ha estat tan ràpida i radical que el món és totalment diferent. Vingué el turisme, la televisió, poder tenir un cotxe —actualment, un per cada habitant de la casa (impensable fa seixanta anys)—, els grans supermercats, es posà de moda viatjar per plaer, els mòbils, internet —que dugué poder estar informat del que passa al moment en qualsevol punt del món—, inclús comprar a través de les xarxes.

Això ha duit un progrés, que per a unes coses ha estat positiu i per a altres no tant; per exemple, tenim molta joventut sense il·lusió, fins i tot amb depressió, ja que actualment tenen més del que volen i no aprecien coses per les quals no han hagut de lluitar per posseir, cosa que nosaltres apreciàvem per tant com ens costaven d'aconseguir.

En fi, el nostre món ha fet un gran canvi en una generació i ens hi hem d'adaptar.

Bones festes a totes i tots.

ES VEN terreny de 15.800 m² a la ctra. Felanitx-Manacor. Preu: 98.000 €
T. 665 86 54 03

SON MENUT

Tenim oferta de caixes de carn de vedella Dexter per elaborar els vostres plats de Nadal més especials amb producte km 0.

També tenim vals regal per a gaudir d'una experiència.

El restaurant roman tancat per vacances.

Tornam a obrir al març del 2024

Son Menut us desitja unes bones festes de Nadal i un venturós any nou!

Més informació T. 971 58 29 20 (només WhatsApp) o a la web www.sonmenut.com/promociones

La prèvia de Nadal a Londres

MARGALIDA FONT BENNÀSSAR

Fa fred. Estam a 1 grau sota zero. La bufanda ens tapa mitja cara, fins damunt el nas. La gorra de llana ens arriba a les celles. Les mans enguantades i dins les butxaques, l'abric ben embotonat. Fa fred i passejam per Regent Street, Londres. El carrer està ple de llumets, més ben dit, d'uns llums impressionants que formen la figura d'uns àngels voladors. Aixecar el cap i veure tots aquests llums ens deixa amb la boca ben oberta, que tancam aviat perquè el fred entra ben endins en un sol moment. Hi ha una gentada, tothom ha sortit a passejar. En aquest carrer hi ha una de les tendes de joguets més grans de Londres: Hamleys. Hi entrem per escalfar-nos un poc i veure la gran quantitat de joguets que el Pare Noel repartirà la vigília de Nadal. Una tenda de 5 pisos, només de joguets. Aquí no hi ha res petit. Mirant tots aquests estants, record quan era petita, i la tenda de Can Cans s'omplia de joguets setmanes abans de Nadal. Hi anava cada horabaixa a passejar, recorria aquells passadissos una vegada i una altra triant la jugueta que demanaria als reis d'Orient. Cada horabaixa, després de fer els deures i berenar hi anava per mirar embadalida tot aquell arsenal de possibles regals.

Som a Londres. Passejam per Hyde Park i visitam una exposició d'escultures de gel, a 10 graus sota zero. Això sí que és fred. Sort que la volta és curta. Sortim amb el nas i les mans gelades. Anam directament a cercar un te calen-

tet per endur-se, d'aquells que et venen amb un tassó que t'encalenteix les mans durant una bona estona. Arribam al Big Ben i al Palau de Westminster. Menjam una salsitxa a la vorera del Tàmesi. Ens embarcam per fer una volta pel riu, aprofitam per seure, descansar els peus, encalenteix el cos i fer fotos al famós London Bridge. Pujam al London Eye i veim com el cel, tot i ser les quatre de l'horabaixa ja es tenyeix de negre i tots els edificis s'il·luminen. Anam al Soho i entrem al barri xinès, tot vestit de vermell i amb un caramull de restaurants que et conviden a entrar. Passam per Trafalgar Square i voltam pel mercadet de Nadal amb una tassa de xocolata calenta a les mans. Llumets de Nadal a tot arreu. El mercat de Candem Town té un arbre de Nadal impressionantment alt amb bolles ver-

tipus de decoració nadalenca: els llums ens il·luminen el cel, ara que a les quatre i mitja és fosca negra. Totes les botigues tenen un arbre de Nadal amb llums i bolles i figuretes. Hem fet un caramull de fotos per inspirar-nos i decorar el nostre quan tornem a ser a casa.

Els Amics de les Arts diuen que tornar sempre és la millor part de l'aventura. Jo trob que no és del tot cert. La millor part de l'aventura és quan has arribat a l'hotel, deixes les maletes i surts al carrer a descobrir món. En aquest moment és quan comença realment la diversió. Les preparacions per al viatge són emocionants, per les expectatives que la imaginació i la il·lusió han creat. I la tornada és recuperar el propi espai, recuperar la vida real que ha estat interrompuda uns dies per un miratge. L'endemà de la tornada és com una petita tortura plena de bosses per desfer i roba per rentar. Al cap de dos dies, després d'haver dormit plàcidament al llit que coneixem, ja podríem tornar a partir.

S'acosta Nadal. Hem començat aquesta època en una ciutat engalanada amb llumets i arbres de colors. Hem posat el nostre arbre i el nostre betlem. Hem penjat les neules de paper i les de coixí de fer puntes. Només ens falta encetar el torró, fer la xocolata i menjar les coques de Nadal amb la família.

Us desitj unes molt bones fetes de Nadal, que les pugueu gaudir amb la companyia de la gent que estimau i amb molta il·lusió i esperança per al 2024. Bones festes.

“
Mirant tots aquests estants,
record quan era petita, i la
tenda de Can Cans s'omplia de
joguets setmanes abans
de Nadal. Hi anava cada
horabaixa a passejar ”

melles i llacets. Els productes que s'hi venen són tan diversos com les persones que el visiten. Ens endinsam per Nothing Hill i trobam tranquil·litat i pau en el conegut carrer Portobello Road, amb casetes que tenen portes de colors. A tots els carrers de Londres hi ha qualque

Restaurante Can Gustí

El restaurante estará abierto durante todas las fiestas

MENÚ ESPECIAL LAS NOCHES DE:

Dia 24 Nochebuena. Precio: 45 € p/p

Dia 31 Nochevieja. Precio: 55 € p/p

Platos a elegir entre 4 primeros y 5 segundos, postres y turrón, agua, vino, café i cava.

Además el día 31 uvas de la suerte y cotillón.

Les deseamos feliz Navidad y año nuevo

Ctra. Portocolom - Portocristo, km 4. S'Espinagar. Telf. 971 833 346

ELECTRODOMÈSTICS RICART

Bones festes de Nadal!

Plaça Pax, 17. Felanitx - T. 971 580 535
electrodomesticricart@gmail.com

**TANCAMENTS D'ALUMINI I PVC
PORTES DE GARATGE
MAMPARES DE BANY. TENDALS
MOSQUITERES**

Molts d'anys!

Sebastià Serra - T. 678 094 436

c/ Concepció, núm. 18. 07208, Cas Concos - aluprossc@gmail.com

I.M. SES PORTES, S.L.
FABRICANTS PVC I ALUMINI

Molts d'anys!

C/ Santa Catalina Tomàs, 24
07200 Felanitx
T. 971 583 239
info@sesportes.com
www.sesportes.com

ARTICLE

La loteria

ANTONI MAIMÓ OLIVER ▼

Si tinguéssim en compte les escasses probabilitats de guanyar un premi important a la loteria, ben segur que no hi jugaríem.

No és la meua intenció xafar la guitarra als afeccionats als jocs d'atzar, precisament enguany els diaris han parlat d'un mallorquí que ha guanyat cinc premis importants i d'una altra al·lota mallorquina, la qual s'ha volgut mantenir en l'anonimat, i que ha guanyat uns 126 milions a l'Euromillones.

Per Nadal, cada any es posen a la venda cent mil números. Per tant, si comprem un dècim tenim una possibilitat entre cent mil de guanyar la grossa, el que suposa un 0,001 % de possibilitats. Tanmateix, qui és, que encara que només sia per compromís, no es deixa endossar alguna de les participacions que les societats benèfiques, les escoles, els clubs esportius... distribueixen poc abans de Nadal? Així és com la Loteria de Nadal ha esdevingut un element tan significatiu d'aquestes dates, com el betlem, l'arbre de Nadal o el dia dels Innocents...

El dèficit públic que patia la Hisenda pública espanyola, durant el regnat de Carles III va ser la causa que s'instituís la «Loteria Real». Era presentada no com un sistema de recaptació, sinó com un joc d'atzar que feia possible guanyar premis importants.

Fou el marquès d'Esquilache que l'instituí per Reial decret el 30 de setembre del 1763. El primer sorteig es va celebrar el 10 de desembre d'aquest any. Era simi-

lar a l'actual loteria primitiva de tradició italiana i de fet fou el director de la *Lotto napolitana*, Giossepe Peya, qui va ajudar a posar-la en funcionament.

L'any 1769 es va instituir a Mèxic una loteria molt diferent, molt semblant als dècims de la loteria actual. Aquest sistema mexicà s'instaurà aquí l'any 1811 en plena Guerra del Francès. Això va ser el 22 de novembre d'aquest any, quan les Corts de Cadis van aprovar la «Loteria Nacional» a fi de «*augmentar los ingresos del Erario público sin quebranto de los contribuyentes*».

El primer sorteig es va fer a Cadis el 4 de març de 1812, quinze dies abans de proclamar la Constitució de Cadis coneguda com La Pepa.

La Loteria Nacional o moderna es va anomenar així per diferenciar-la de la Loteria Primitiva o Reial instituïda per Esquilache. Ambdues van conviure fins a l'any 1862 quan es va suprimir la primitiva, ja que el públic preferia l'altra. Tanmateix, el 1985 la Primitiva fou recuperada per Reial Decret després de més d'un segle.

Amb el temps els sorteigs han acabat celebrant-se a Madrid, però no sempre ha estat així, durant la guerra de Franco, com que l'estat havia quedat dividit en dues parts, hi va haver una loteria republicana, que es va sortejar a Barcelona durant el 1937 i 1938, i una altra de «nacional».

Sort a tots els qui hi juguen. Les probabilitats de guanyar són poques, però, tanmateix, les possibilitats hi són.

MENÚ DE CUINA

MENÚ DE NADAL

Sugerit per Lorenzo Tàpia

Primer plat

SOPA DE MARISC AMB AROMA DE SAFRÀ AL NATURAL

INGREDIENTS

- 150 g de rap
- 200 g de cloïsses
- 200 g de gambes crues
- 150 g de calamars
- 2 tomàtigs grosses
- 2 tasses d'arròs
- 1 porro
- 1 branca d'api
- Farigola
- Julivert fresc
- Safrà molt o en fils (100 % natural)
- Oli d'oliva
- Sal

Pelam les gambes. Els llevam els caps i els bullim amb aigua i sal devers vint minuts guardant el brou.

Dins una cassola amb oli d'oliva sofregim l'api pelat i tallat. A continuació, hi afegim el porro rentat i picat, la farigola i, després, el calamar tallat en anelles i les tomàtigs pelades i triturades. Ho sofregim uns minuts.

Seguidament, anirem afegint les cloïsses, el rap, les gambes i el safrà. Tot això ho tapam amb el brou de les gambes, ho salpebrem i hi tiram l'arròs ben repartit. Ho deixam coure devers deu minuts i ho servim ben calent.

Ho podem decorar amb un poc de julivert picat per damunt.

Segon plat

LLOM D'INDIOT AMB SALSAS DE TARONJA AGREDOLÇA I MOSTASSA A L'ANTIGA

INGREDIENTS PER A UN LLOM

- 1 llom d'indiot de 350 g
- ½ ceba
- Suc d'una taronja
- ½ tassó d'aigua
- 1 cullerada de sucre moreno
- 1 culleradeta de mostassa antiga Maille
- 1 culleradeta de mel
- 2 cullerades de salsa de soja
- 4 cullerades de brandi
- 3 cullerades de panses
- 1 cullerada de mantega
- ½ culleradeta de farina de blat refinat
- Oli d'oliva
- Pebre bo negre
- Sal

Primer de tot, fermam amb un cordó el llom d'indiot, el salpebram i ho dauram dins una olla amb dues culleradetes d'oli d'oliva. Un cop daurat pertot, ho col·locam dins una llauna de forn i hi posam el sucre moreno per damunt.

Ho enfornam a 200 °C amb calor per damunt i per davall, devers deu minuts. Hem de tenir en compte que la peça és petita i quasi ja s'ha cuit dins l'olla, per tant, basta tenir-la-hi poc temps.

Desglaçam l'olla on hem daurat el llom amb un poc de brandi. Hi posam la ceba tallada en juliana i la cuinam fins que estigui daurada. Seguidament, hi afegim: el suc de taronja, la salsa de soja, la mel, la mostassa a l'antiga, les panses, una culleradeta de sal i mig tassó d'aigua. Ho deixam coure fins que es redueixi a la meitat.

Lligam la salsa que n'ha sortit amb mantega i farina de blat, diluïda dins un poc d'aigua, i ho deixam coure amb poc foc devers dos minuts. Ho retiram.

Acabam la recepta tallant el llom a rodanxes i el servim amb la salsa de taronja agredolça per damunt. Acompanyam el plat amb un puré de patata i pastanaga amainat amb oli d'oliva.

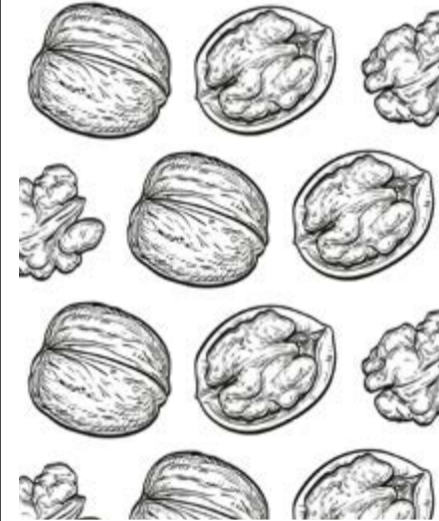

Postres

PASTIS NAPOLEÓ DE COLÒMBIA

INGREDIENTS

- 1 litre de llet
- 1 i ¾ de nata (430 cc aprox.)
- 400 cm³ de llet condensada
- 130 g de midó de blat
- 1 culleradeta de vainilla
- 150 g de nous moltes
- 2 culleradetes de cacau
- 294 g de galetes

Començam el dolç posant dins una casserola dues tasses de llet amb la nata al foc fins que comenci a bullir.

A part, diluïm el midó de blat dins un tassó amb les dues tasses de llet restants i la llet condensada i ho mesclam bé. Ho abocam dins la llet bullint i ho anam remenant fins que torni espès fins que quan hi passem la cullera quedi un solc marcat. Després hi afegim les nous moltes, ho mesclam i ho retiram del foc. Ara hi incorporam la vainilla.

Seguidament, muntam el pastís. Primer posam dins el motlo la crema calenta i ho cobrim de galetes i anam alternant aquestes dues capes fins a acabar els ingredients.

Ho posam dins la gelera fins que quedi consistent. Ho empolvoram amb xocolata ratllat, nou moltes i cacau amarg.

ÀRIDS I SERVEIS GRAVERA CAN ALOU SL

Pedrera CAN CENTES

971 824 543
652 177 896

Molts d'anys i bones festes!

FORMIGONS I MORTERS PREPARATS

Planta Felanitx

t. 971 854 867
m: 689 974 158
e: felanitx@formiroc.net

FORMIROC

Bon Nadal i feliç any nou!

MENÚ VEGETARIÀ DE NADAL

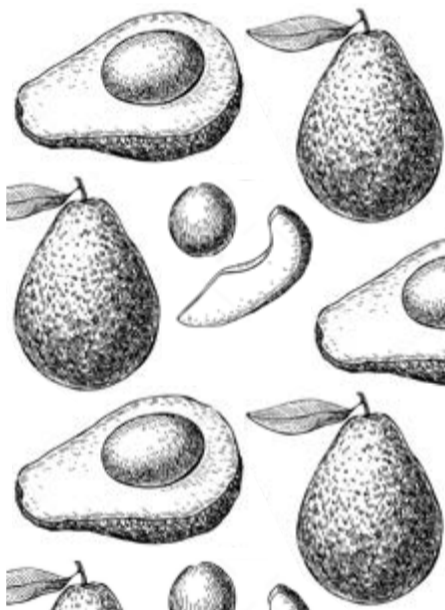
Sugerit per Jaume Martorell

Entrants

CREMA D'ALVOCATS I TIMÓ NEGRE

INGREDIENTS

- 6 alvocats madurs
- 2 manadets de timó negre
- 125 g d'estrigassons (congelats)
- 75 g de pistatxos salats
- Suc de dues llimones
- 90 ml d'oli verge
- 6 cullerades de gel picat
- Sal de cocó
- Pebre bo
- 1 punteta de cullera de cafè de pebre de cirereta molt

Començam pelant els alvocats i separant les fulles del timó negre. Seguidament, trituram bé la popa dels alvocats amb el suc de llimona, les fulles de timó negre, 900 ml d'aigua freda, l'oli d'oliva, gel, un pessic de sal de cocó i pebre bo.

Hi afegim els estrigassons cuits però freds, els pistatxos pelats i picats. Ho decoram amb una miqueta de pols de cirereta.

Nota: El timó negre, també conegut com a *perifollo* en terres peninsulars, és una herba aromàtica poc emprada a la nostra cuina, però molt apreciada a la francesa.

Plat principal

TOFU ROSTIT A LA CLEMENTINA

INGREDIENTS

- 500 g de tofu ferm
- 1/2 tassa de suc de clementina
- 3 cullerades de suc de llima
- 1 cullerada de ratlladura de clementina
- 2 cullerades de salsa de soja fosca
- 1 cullerada de xarop d'auró
- 1 cullerada d'oli de cacauet
- 1 punteta de culleradeta de comí en pols
- Un polsim de pebre negre
- 50 ml de rom Barceló

Posam a encalentic el forn a 220 °C. Dins una greixonera de test mitjanera, hi mesclam tots els ingredients, menys el tofu, remenant-ho bé amb unes varetes.

Tallam el tofu en llesques gruixudes i ho posam dins la greixonera fent-li una partida de forats per cada banda amb una forqueta. Ho enfornam i rostim amb el marinat durant uns tres quarts, i li pegam la volta més o menys cada quart.

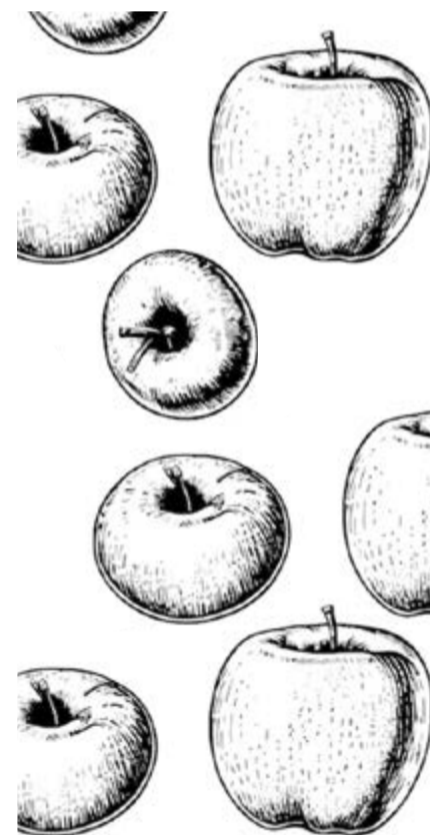
Ho servirem acompanyat d'arròs amb mongetes negres cuites i trempat amb un rajolí d'oli verge marinat amb pebre coent.

Postres

CREMA DE FRUITES AMB SÈMOLA

INGREDIENTS

- 4 peres dolces
- 6 pomes de Sant Joan
- 700 ml de suc de poma
- 200 g de sèmola de blat
- Canyella
- 60 g de panela (o sucre)

Pelam i tallam la fruita en trossos grossos i li llevam els cors. Dins una greixonera amb el suc de poma i una culleradeta de canyella, hi coem les pomes i les peres uns dotze minuts fins que estiguin blanetes.

Hi incorporam la sèmola, ho remenam amb les varetes i ho trituram bé amb la batedora de tassó. Ho deixam coure uns cinc minuts més i hi afegim el sucre.

Ho servim tebi amb un polsim de canyella.

EMPRESA D'INSTAL·LACIONS DE FELANITX CERCA

JOVE PER A TREBALLS DE FONTANERIA I ELECTRICITAT

Incorporació immediata.

Indispensable carnet de conduir. Es valorarà experiència prèvia.

Interessats telefonau al t. 641 141 844

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES!

C/ Mar, 6 Felanitx
C/ Mossèn Tauler, 4 Portocolom

T. 971 82 43 04 - 616 70 38 12
www.immobono.com

ENTREVISTA

“Potser em perceben com un cos una mica estrany. No prou arrelat aquí i amb un discurs que fa pinta de cosa aliena. En certa manera és cert”

N'Arnau Pons (Felanitx, 1965) és poeta, traductor, crític de la cultura, assagista. Premi Nacional a la millor Traducció 2015 per la traducció de *Cristall d'alè*, de Paul Celan, l'any passat va guanyar amb Hèctor Parra el Premi Alicia per l'obra *Constellations*. La seva veu és determinada, depurada de convencionalismes i poc escoltada en aquest racó. L'entrevista la férem a finals de novembre, a recer de frivolitats.

PAULA VALLBONA ▼

A la vostra poètica *Remor*, feta una mica a petició de Simona Škrabec, escriuiu: “Ha dit que farà un sol cos amb la distància que el separa de cada cosa, de cada persona, de cada llibre”. Per al poeta la distància és alguna cosa a cercar o és tot el contrari?

És una actitud que pots trobar en determinats poetes; sol ser minoritària, però. En Vinyoli té aquest vers en el poema “El separat”: “Diuen: No val sinó la veu del munt”. Aquest “diuen” expressa bé aquesta actitud de distància cap a una col·lectivitat que prefereix “la veu del munt”, o sigui, la veu del gran nombre, de la massa, amb idees preconcebudes, prejudicis i sobretot una gran desconfiança cap a la dissidència i la crítica. De fet, aquesta distància, no cal cercar-la enlloc, la forneix la mateixa poesia quan s'articula contra “la veu del munt”, lluny de “la veu del munt”, més enllà de “la veu del munt”. Tot seguit en Vinyoli diu: “Jo m'arbro sol i soc el separat”; és una afirmació. Ara bé, els poetes volen ser, en general, els representants de “la veu del munt”, celebrats i estimats per “la veu del munt”. I això els converteix en enemics de la poesia als ulls d'aquells que la volen insubmisa, lliure, incòmoda, sense claudicacions. En vida, en Vinyoli va ser molt marginat, no tant com Tsvetàieva, Mandelstam, Celan, Rimbaud, Artaud... S'ha de tenir en compte que aquests poetes de la distància, o de la separació, solen ser molt mal llegits. Els seus textos són sovint neutralitzats, fins i tot pels poetes de la veu del munt. Per això l'art de la lectura és tan necessari, si volem que la poesia no perdi la seva força. Però els poetes de la veu del munt confonen la transgressió amb el deler d'atrocitat, que és un apetit molt feixista; basta recordar Marinetti...

En l'àmbit de l'art contemporani heu fet textos per a molts artistes, entre els quals hi ha la col·laboració amb el projecte *Tapís de Mònica Fuster*, que aquestes setmanes s'ha expo-

Arnau Pons i Héctor Parra quan reberen el Premi Alicia 2022

sat a la Casa de Cultura de Felanitx. En referència a aquesta darrera: *L'invisible que deis, pot ser un lloc on trobar-se?*

L'invisible és allò que s'esdevé entre les persones i que no és copsable. És el món dels greuges, de les culpes, dels remordiments, de les mirades ambigües, de les obsessions, de les enfadades, de

les evitacions. Forma part del teatre de la vida interior i prové de les relacions que cream i descream cada dia. El meu poema intenta convocar tot el que arrossegam per dins, que tenim amagat, que ningú no veu i que, tanmateix, condiciona les nostres accions i les nostres decisions. Per tant, què ens perdem, en una exposició, si només miram el que és vi-

sible de les obres? L'artista ens pot voler mostrar també el que s'oculta darrere del tapís, o sota la catifa. Segurament hi trobarem la sang assecada de moltes relacions mortes o assassinades. Potser també les glevs d'un nou naixement que batega. De vegades l'obra ens convida a fer aquestes introspeccions, i això ens permet de mirar una culpa de fit a fit; o bé ens ajuda a apamar el buit que se'ns fa. L'art té aquesta màgia, de poder cenyir les coses invisibles.

“

aquests poetes de la distància, o de la separació, solen ser molt mal llegits. Els seus textos són sovint neutralitzats. Per això l'art de la lectura és tan necessari ”

L'any passat, amb Hèctor Parra vàreu rebre el Premi Alicia a la Creació per l'obra poètica musical *Constellations de Miró*, a partir de la sèrie homònima de Joan Miró. La vostra participació pot ésser entesa com un desplegament de l'obra de Miró assimilable a una traducció?

Més aviat he volgut esbossar una semblança del pintor, de l'home que va ser. No m'interessava traduir els seus quadros a l'esfera de la poesia. Ni tampoc descriure'ls poèticament. La meua intenció ha estat sobretot de fer aparèixer la subjectivitat que jo hi present, tal com jo la veig, des que se'm va fer més avinent amb *El color dels meus somnis*, les entrevistes de Miró amb Raillard que vaig publicar a Traus. Si hi ha hagut traducció, puc dir que ha estat cap a la música, o sigui, que m'he proposat de fer música amb les paraules, sense agafar les vies de la poesia fonètica. De vegades, amb aquest devessall de mots, també brollaven les visions d'un infant que és a la vegada un vell. Miró conjuga tot això: la innocència i la política. Això m'ha ajudat a abordar els envits i els conflictes de la creació, i els reptes a què ens enfronta la història amb els seus desastres.

Per què són vigents a l'Europa d'avui les *Constellacions de Miró*?

Ens fan anar cap a allò que no entenem: una dansa d'infinits destinats a acabar, a desaparèixer. Diria que això va més enllà d'Europa. És la condició humana.

Quina és la vostra relació amb Miquel Bauçà més enllà del fet d'haver nascut a la vila?

La meua relació amb la persona va anar per una banda, i amb l'obra per una

Talleres
Montserrat
Asistència en carretera

Molts d'anys i bones festes de Nadal!

c/ Santueri, 110. Felanitx - T. 971 827 474

CA NA CONXA

Vos desitjam bones festes i feliç any nou

ENTREVISTA

altra. Tenc l'edició de Pentaleu d'*Els cants jubilosos* i el volum de la poesia reunida que va editar en Folch. *Els cants jubilosos* i *Els cans resaven* apleguen el Bauçà rim-baldià que m'acompanyarà sempre. El vaig conèixer a la seva rulot, un habitatge construït amb molta perícia. Hi vaig anar unes quantes vegades. Em va sorprendre que ell ja m'hagués llegit, i, segons em va dir, li agradava que hi hagués qualcú més que escrigués a Felanitx amb el nom d'Arnau (que em ve de l'avi patern, de Selva). Una vegada em va demanar que l'acompanyàs amb la vespa fins a Santanyí, a visitar en Blai, amb qui vaig tenir molta relació, sobretot en aquella època, i a qui ell admirava. Havíem parlat d'*El mar*, que per ell era una obra mestra. Però vam arribar a can Blai molt beguts, i ell, tot just entrar, se li va tirar als peus i es va quedar estirat al mig de la casa, agafant en Blai pels turmells, com si imploràs una benedicció. Era una escena preciosa. Però vàrem haver de sortir de pressa perquè en Blai es va esverar i sobretot perquè no volia que sa mare ens veiés d'aquella manera, tot i que després me'n va parlar traient-li ferro, com si els felanitxers fòssim entranyables de tan impossibles... Més tard, amb en Miquel ens vàrem tornar a veure a Barcelona. Jo vivia a Ciutat Vella i anàvem a un bar que hi havia a l'Arc del Teatre, que era per beure de peu dret. Xerràvem sobretot de llengua, perquè jo l'escometia a posta amb el lèxic que em venia de l'avia Elionor de Moscarí, com *aidar, malavejar, pruuga...* Quan va treure *El canvi*, el vaig deixar de veure. Em sentia molt lluny de tot allò, també de l'excitació col·lectiva que el llibre va provocar... Les elits de Barcelona i de Mallorca estaven com boges.

Tot i defugir els circuits oficials de la literatura i l'art, el Taller Llu-nàtic ha fet escola i les institucions l'han reconegut com a tal i sense matisos. Què en diu aquest fet, del circuit intel·lectual mallorquí en particular i català en general? Deis que us començau a qüestionar l'antisemitisme a la cultura catalana arran d'unes jornades precisament entorn de Miquel Bauçà que la UIB va organitzar l'any 2005 en què el Taller Llu-nàtic presenta *Acte onanista davant dels nostres pares indefensos i despulats*.

El Taller Llu-nàtic no ha defugit mai els circuits oficials, ans al contrari. El fet que s'hagi expressat pel seu compte, fora del circuit editorial habitual i de les galeries convencionals, no treu que no hagi estat un dels plats més delitosos de les elits, tant de Mallorca com del Principat. Quan Franco encara era viu, molts anaven a França a veure *El darrer tango*

a París de Bertolucci, només per l'escena de la mantega, que, val a dir-ho, va ser filmada per sorpresa, sense avisar Maria Schneider, que va quedar molt tocada amb aquell parany. La cosa escabrosa és com el caviar per al món de l'art. I se la introdueix amb el pretext de la llibertat d'expressió. Als fans del Taller Llu-nàtic mai no els ha importat el racisme i l'antisemitisme de les seves produccions, i menys encara el dolor i el malestar que puguin provocar en aquells que tenen familiars morts en les tragèdies que els llunàtics "exploten" per fer una pornografia dolenta. A més, tothom sap que els estudis que se n'han fet han estat promoguts per amics seus, per col·leccionistes seus, per fans seus. En la política passa exactament el mateix. És una manera de fer que trobam pertot on hi ha corrupció i cinisme. El que em sobta és que els seus promotors no puguin suportar el que jo he escrit sobre ells i sobre la seva clientela. Si el Taller Llu-nàtic té dret a fer el que fa, per què jo no? On queda, en definitiva, la llibertat d'expressió? Tot això és una farsa. I els acadèmics que han apostat per ells, ho han fet per tal de crear un clima propici per a tot el que ells defensen, que és una mena de destrucció de la consciència crítica. He de dir, tanmateix, que en Miquel Barceló Perelló va ser l'únic que em va fer arribar, diverses vegades, la seva admiració pel que havia escrit, no només sobre en Bauçà, sinó també sobre els llunàtics. Això el distingeix com l'intel·lectual que va ser, a més d'un pioner en el seu àmbit de recerca.

Som una cultura mancada de crítica o amb por de fer crítica?

Totes dues coses.

Heu percebut interès per la vostra obra per part de les institucions balears i concretament de les de Felanitx?

Ja m'està bé així. Un cert anonim m'ajuda molt a mirar-me les coses de la cultura amb distància. Al capdavant, les institucions volen sentir-se còmodes, i la cultura de la celebració i de la mamballeta, amb l'estrip que fa bonic, les aferma en el seu paper.

Una mancança a esmenar és que no hi ha cap llibre vostre -ni Desertar, ni Llum de ganivet, però tampoc les traduccions que heu fet- a la Biblioteca Municipal Joan Estelrich de Felanitx. A què es deu?

Potser em perceben com un cos una mica estrany. No prou arrelat aquí i amb un discurs que fa pinta de cosa aliena. En certa manera és cert.

Quin és el paper dels pensadors que assenyalau l'antisemitisme a les

cultures europees envers la qüestió Israel-Palestina?

Crec que s'ha de poder denunciar l'antisemitisme, que ha crescut a tot Europa d'una manera bestial, sense haver de donar comptes del conflicte palestinoisraelià, i viceversa. Hi ha moltíssimes tragèdies en el món que també es mereixen una atenció i una implicació. Segons els recomptes, hi ha hagut més de 300.000 civils morts en la guerra de Síria des que va començar i al Iemen ja freguen el mig milió. Boko Haram està fent massacres a Nigèria. Els uigurs de la Xina tenen una vida espantosa. Els armenis han estat expulsats de l'Alt Karabakh en una neteja ètnica total. A Barcelona, les elits iranianes enriquides gràcies al règim dels aiatol·làs compren pisos de luxe (sobretot a Diagonal Mar) per poder tenir un visat que els permeti de viatjar pel món sense les restriccions que els imposa el règim a casa seva. Ara bé, pots entendre quina és la meua posició sobre la qüestió d'Israel i Palestina a partir de tot allò que he donat a conèixer, perquè crec que ens serveix per reflexionar sobre les nostres qüestions identitàries o tribals. Vaig publicar a Traus el llibre d'Idith Zertal, *La nació i la mort*. També *La Palestina com a metàfora*, de Mahmud Darwix (encara que la seva sublimació

“

Als fans del Taller Llu-nàtic mai no els ha importat el racisme i l'antisemitisme de les seves produccions”

d'Al-Àndalus em tiri una mica enrere, m'interessen les seves reflexions sobre la poesia). Estic en l'equip de programació del Festival de Cinema Jueu de Barcelona, on des de sempre hem donat cabuda als directors israelians més crítics i corrosius, com Avi Mograbi, Amos Gitai o Juliano Mer-Khamis, que van assassinar a Cisjordània. També a Barcelona vaig organitzar una xerrada sobre la qüestió amb el filòsof Ivan Segré, que és un bon amic i que publica a les editorials més a l'esquerra de França. Per tant, estic situat i sobretot implicat per la part que em toca.

Heu dit a qualque banda que la traducció és una eina política. Entenen-la d'aquesta manera (entre d'altres, heu traduït Benjamin, Duras, Blanchot i Celan), què cal traduir al català que no estigui traduït avui? Per què?

La cultura catalana tradueix molt i això és un bon símptoma. Ara estic llegint la biografia que Vivian Gornick va escriure sobre Emma Goldman. M'agraden pensadors com Martin Buber, Gustav Landauer, Aleksandr Herzen, autors que Kafka llegia per la seva dimensió anarquista i llibertària. Però també m'atrapa el *Guia de perplexos* de Maimònides, un preludi de la Il·lustració. Tot això es podria traduir. I sempre dic que hauríem de tenir una bona traducció de la novel·la d'Albert Vigoleis Thelen sobre la Mallorca de principi dels anys 30.

Fa poc heu tret un llibre sobre Antonin Artaud. És una traducció del francès al castellà, feta per Joana Masó. També escriviu en francès? Per què us interessa Artaud?

De vegades he d'escriure en francès perquè mantinc un contacte amb París, després dels anys que vaig treballar amb Jean Bollack. Artaud m'interessa pels seus qüestionaments: de la societat, de la crueltat, de l'art, de l'escriptura, del cos. Però sobretot perquè ha sabut mostrar, com pocs, que hi ha un art que ens fa més imbècils amb la seva fascinació. Quan hi entres de ple, tota la curolla dels llunàtics i d'una certa contracultura et cau de les mans.

Per acabar. A ulls d'un poeta, què està fent Francina Armengol quan al discurs de la jura de bandera de Leonor de Borbón cita Vicent Andrés Estellés, Felipe Juaristi i Xohana Torres? (Em referesc a l'ús de la poesia en la construcció del discurs institucional.)

No sé a qui pot interessar una jura de bandera. No he vist aquesta escena, però me la puc imaginar. La poesia sempre serà una arma política, tant en mans dels poetes, com en boca dels qui governen. I, com totes les armes, no sempre estarà neta. De vegades pot estar molt bruta. El que és insòlit és que se'n faci un ús que estigui lluny de la banalització o de la cursileria. Armengol representa un partit que se sent còmode amb els borbons, i amb aquest gest sembla que vulgui fer notar a Leonor una obvietat que l'Espanya del PP i de Vox, i d'una gran part del PSOE, es resisteix a acceptar. No en tenen prou amb el resultat dels genocidis i espoliacions de les Amèriques. Vaig escriure, juntament amb Blanca Llum Vidal, els textos de la veu en off i també vàrem fer la selecció de textos literaris que són llegits en la pel·lícula d'Héctor Faver, *Les humanitat*. El gest d'Armengol no em sorprèn gens; el que em sorprèn, però, és que aquesta pel·lícula no s'hagi passat a Felanitx. S'hi fa un ús de la poesia que per força us hauria d'interpel·lar.

Molts d'anys i bones festes

C/ Cala Marçal 15, local 18, Portocolom - T. 971 826 151 / 625 195 400 / 625 195 398
info@consjuanobrador.es - www.consjuanobrador.es

¿Quiere vender su casa?

Estamos aquí para ayudarle.

Felices fiestas

971 064 989 - 616 066 824

info@behome-mallorca.com

www.behome-mallorca.com

Calle Togores, 2, Portocolom

REPORTATGE

MALGRAT TOT, LA VELA ENCARA SURA A PORTOCOLOM

XAVI AGUILÓ

Any 1951. A la carretera Felanitx-Manacor, un al·lot d'uns tretze anys aprofita l'horabaixa lliure del dissabte per navegar. Navega la carretera. Darrere una bicicleta vella ha posat dos pals d'ullastre fent una creu amb un llençol d'ametles cordat, ha fixat l'invent al quadre de la bici i ara navega cap a Manacor a vela, deixant-se dur pel vent, tal com ha fet al Port durant les dues setmanes i busques que hi ha quedat aquest estiu. Son pare, fuster, li ha arreglat i regalat una llanxeta felanitxera —una embarcació autòctona similar al bot, tot i que amb la proa llançada, de vegades en forma de violí— i en Biel, que li diuen, li ha posat una vela, ben igual que ha fet avui amb la bici, i ha navegat sense descans durant tota la seva estada al Port. Navegar el té totalment fascinat. Diria que és el descobriment de la seva vida.

Lluny del port, ara navega a vela en direcció Manacor. Tot i l'escepticisme de família i amics, l'invent funciona: ja du un parell —mallorquí— de quilòmetres sense esforç. El vent, fins ara el seu millor company, sobtadament fa una bufada i queda bufant amb renovada intensitat. En Biel veu com els pedals comencen a fer més via que les seves cames, pot sentir els ferros escarrinxant allà baix i la impotència dels vells frens, incapaços de reduir la velocitat sense fer zigzaguejar la bici. El vent torna a bufar encara més fort, s'infla la vela, en Biel perd el control del manillar, la bici pega contra un caramull de pedres i ell vola pels aires i hi cau damunt.

No ha estat res, pensa mentre s'aixeca i s'espolsa els calçons. En Biel és fort, molt fort: de petit li va passar un carro per damunt, i un altre pic va caure des d'un primer pis. Mai no va haver de trepitjar un hospital.

Aquell al·lot, en Biel Fiol Bennàssar (Felanitx, 1937), té ara 85 anys, dos fills i tres nets. La seva força i resistència són llegendàries a la família, és clar, però també al Port, on és ben conegut. Una celebrat, de fet.

Efectivament, aquella primera llanxeta va encetar una passió que ha sabut transmetre als altres i que en certa mane-

Biel Fiol retratat al corral de ca seva, a Felanitx

ra ha modelat la seva vida. «No sé dir-te per què m'agrada tant navegar...» reflexiona. «No sents renou de res: res. Navegar a vela és una experiència... diferent», mira d'explicar.

Els anys cinquanta, quan en Biel va rebre de mans de son pare la llanxeta Monín, el regal que li canviaria la vida, al Port «només hi havia les monges i un parell de mariners», descriu. Aleshores totes les embarcacions del Port eren tradicionals, tal com les anomenam ara. Hi havia sobretot llaüts, però també llanxetes, pasteres i bots. Per pescar o simplement fer voltes per la badia —«la gent anava a prendre un bany a s'Arenal remant o amb vela», diu en Biel—, en tenir una barca no hi havia cap connotació de poder o estatus: pràcticament qualsevol podia tenir un botet o un llaüt amarrat. Les parelles, com en Biel amb na Damiana, la seva futura dona, festejaven fent voltes amb llanxetes o llaüts, s'aturaven per prendre un bany i continuaven, amb la mar sencera per a ells. El Port era un indret ben diferent del d'ara. A la mar i a terra.

Enlluernats per la fibra

Durant aquests anys se celebrava una regata anual pel dia de Sant Jaume. «Era una tradició de temps enrere que es feia de manera totalment informal», conta en Biel. Arribat el final dels anys seixanta, però, amb l'adveniment del turisme i les embarcacions de fibra l'ús de la vela

“

«Aquestes barques, a més de ser patrimoni, han de menester molt més manteniment que una de fibra. Si perdem els llaüts i les llanxetes, què queda de Portocolom?», es pregunta.»

va entrar en declivi i les regates es varen deixar de celebrar. Durant aquest període fins i tot en Biel va deixar de sortir a vela, tot i que encara sortia a pescar amb un petit llaüt de fusta. «La gent estava enlluernada per les noves barques de fibra», diu. Els mestres d'aixa varen començar a rebre manco comandes, tallers abans cèlebres varen haver de tancar i les barques de fibra varen començar a esquitjar definitivament el paisatge portuari de l'illa.

És justament en aquesta època quan en Jaume Cifre Bermejo (Felanitx, 1943), a contracorrent, comença a fer feina com a aprenent de mestre d'aixa. «Durant els meus primer anys el negoci es veu amenaçat per la fibra, es deixen de fer barques noves i es viu només de les reparacions», ens conta. «La fibra ha fet molt de mal», repeteix diverses vegades. Malgrat això, després de la seva formació en Jaume s'estableix com a mestre d'aixa en solitari al voltant de l'any 80, quan la fibra ja ha de-

vorat gran part del patrimoni marítim de les Balears i el mal pareix irreparable. Tot i això, rebutja les propostes de feina que inclouen fibra i se centra en allò que s'està perdent: la fusta i les embarcacions tradicionals. «Em vaig estimar més morir fent allò que volia fer que no guanyar doblers fent allò que no volia fer», explica. Ara el seu fill Joan és al capdavant del negoci: és l'únic mestre d'aixa que queda a Felanitx. Tot i que ja fa uns quatre anys que no construeix cap barca de bell nou, afortunadament amb les reparacions feina no li'n falta. Una de les darreres embarcacions que va construir de zero fou per a un client molt especial: l'artista felanitxer Miquel Barceló.

El ressorgiment

Passada aquesta època d'absoluta entrega a una mal entesa modernitat —fins i tot Sant Antoni es deixa de celebrar a Manacor—, en Jaume situa al començament dels anys noranta «un auge» en l'ús de les embarcacions tradicionals. La data és eloqüent: és a finals dels vuitanta quan en Biel Fiol entra a la directiva del Club Nàutic de Portocolom amb la intenció d'impulsar l'ús de la vela llatina.

En aquests anys es forma un grupet «d'unes vuit o nou persones», diu en Biel, però «capitanejat per en Biel Fiol, n'Hervé Leblanc i jo», diu en Jaume. N'Hervé, un francès resident al Port, ja fa uns anys que fa veles a ca seva i navegant amb en Biel. «Quan començam a promoure la vela, en Biel ja fa molts anys que surt a navegar amb na Damiana, la seva dona», conta.

Durant uns anys aquest grupet emprèn una feina sorda i difícil: trobar, reparar i treure a la mar les embarcacions que durant el perllongat declivi de la fusta encara romanen, malmeses i necessitades de cura, al Port. Amb aquest objectiu en Biel, el més experimentat de tots, va casa per casa avisant de les regates que organitza, recuperant així la tradició de Sant Jaume que coneix de la seva infantesa, i cercant les llanxetes i llaüts que la gent encara té guardades: s'ofereix a pintar-les, reparar-les o posar-hi una vela, si escau, tot plegat amb l'ajuda d'en Jaume, mestre d'aixa, i de n'Hervé, expert en vela, entre altres companys. Sense ado-

CARNICERÍA Y MERIENDAS

PRÓXIMA APERTURAREPARTO A DOMICILIO
T. 634 12 51 12*Molts d'anys
i bones festes de Nadal*

Mossèn Bartomeu Barceló, 28, Felanitx

Relotgeria Brújula

Mestre relotger artesà

RELOTGERS DES DE 1952

Un any més volem aprofitar l'ocasió
per desitjar a tots els nostres clients i amics unes*Bones festes de Nadal i un millor 2024*

Gràcies per la vostra confiança i fidelitat

C/ Miquel Bordoy, 3, Felanitx. T. 971 58 02 31

REPORTATGE

nar-se'n, aquest grupet està recuperant de forma espontània i desinteressada un patrimoni que cap institució està tenint en compte, segrestada tota l'illa per la febre dels doblers fàcils del turisme i una modernitat destructora.

«Passen uns anys fins que realment veig que la feina que feim dona resultats», diu en Biel. El moment arriba amb la trobada d'aficionats a la vela del 1995 que ells mateixos organitzen: inesperadament, convoca devers trenta embarcacions. Les regates són un èxit, se'n fa una cada quinze dies a l'estiu. Es fan anades a Cabrera amb vela llatina. En Jaume Cifre rep l'encàrrec de fer una llanxeta felanitxera per al Club Nàutic, la junta dona suport incondicional a la feina d'en Biel i la resta del grup, i el nombre de barques tradicionals que participen en les regates continua augmentant. Entre els regatistes habituals hi trobam, entre d'altres, en Tomeu Lladó, en Guillem Mas, n'Hervé Leblanc, en Pere Oliver, en Bernat Sansó, en Tomeu Maimó, na Maria Antònia Caldentey, n'Antoni Miquel, en Sebastià Cruellas, en Miquel Puig... i també, per descomptat, en Biel amb na Damiana o amb en Pedro Prohens, guanyant multitud de trofeus.

Malauradament, a principis de la dècada del 2000 aquesta felicitat es matisa amb el canvi de directiva al Club Nàutic. «El nou president em va dir: "La vela llatina ha quedat coixa"», conta en Biel. «I el vicepresident va afegir: "Per a nosaltres la vela llatina és com el tap d'una botella, que el tires"». I a jo, que havia estat fent feina molt a gust, allò... no em va agradar gens», explica.

Només dos o tres anys després de la partida d'en Jaume Cifre per fer feina al Consell com a mestre, la renúncia d'en Biel al voltant del 2003 torna a situar les embarcacions tradicionals a un immerecscut segon pla.

Però la feina d'aquell grupet té un efecte més durador del que sembla: tant en Biel com altres companys, tot i no comptar ja amb el suport del Club Nàutic i no poder celebrar tantes regates, continuen navegant pel seu compte i mantenint viu l'esperit dels anys bons, la dècada dels noranta. Aguanten, un altre pic, dins un context que els va en contra, com si esperassin el moment. I el moment es fa esperar, però arriba.

L'associació

6 de desembre del 2023. Al mollet d'en Perelló, a Portocolom, entre quinze i vint

El llaüt de Biel Fiol, BAAN, al mollet d'en Perelló el passat 6 de desembre

Alguns dels membres del "grupet" dels 90: el més alt és n'Hervé Leblanc; al centre, amb ulleres, en Biel Fiol; ajupit amb una corda a les mans, en Jaume Cifre; a baix a la dreta, un fill d'en Tomeu Maimó, en Miquel

persones assisteixen a un curs d'iniciació de navegació amb vela llatina impartit per en Jordi Nadal, membre de la tripulació del llaüt del Consell *La Balear*. La iniciativa ha estat impulsada per l'Associació de Barques Tradicionals de Portocolom.

«D'ençà que vàrem veure que no només la vela llatina, sinó les barques tradicionals van desapareixent a les totes, vàrem decidir que havíem de fer qualque cosa», conta Tomeu Lladó Sagrera, *Bono* (Felanitx, 1966), president i un dels impulsors d'aquesta nova associació, constituïda entre morralets en plena pandèmia, l'any 2021.

En Tomeu és un perfecte fil conductor entre les regates dels noranta, a les quals acudia ell mateix acompanyat de son pare, i el nou ressorgiment al qual

assistim aquests anys. «Érem un grupet de gent que ens agradava molt la vela, i amb en Biel al club era perfecte, perquè cada quinze dies fèiem regates», recorda. Aprenent de mestre d'aixa a la joventut, en Tomeu descriu la tasca de l'associació com «semblant a la que feia en Biel, però ell ho feia des del Club i nosaltres des de fora, tot i que la coordinació amb ells és molt bona. Tot d'una que vàrem constituir l'associació, el Club Nàutic es va posar en marxa per tornar a organitzar coses. De moment, cada estiu farem una regata», conta.

L'associació compta a hores d'ara amb 84 socis, la majoria gent del Port, i les seves convocatòries són sempre un èxit. En constituir-se, varen publicar un text amb diverses demandes que «continua del tot vigent, perquè no ens han resolt

res», recorda en Tomeu. Una de les més importants és «que ens donin uns amaraments segurs i amb preus que ens permetin mantenir les nostres embarcacions. Aquestes barques, a més de ser patrimoni, han de menester molt més manteniment que una de fibra. Si perdem els llaüts i les llanxetes, què queda de Portocolom?», es pregunta. Ports IB en té la paraula al respecte, i tal vegada la reforma de les barraques seria una bona oportunitat. Recentment, el Consell les ha declarades BIC, una declaració que podria afavorir les embarcacions tradicionals... o tot el contrari.

El relleu generacional està assegurat, no només pels companys d'en Tomeu Lladó a la coordinadora: n'Iñaki Aicart, els cosins Miquel Àngel i Armando Lobo, n'Antònia Rosselló, en Llorenç Serra, en Xisco Adrover, n'Andreu Mayol i un dels fills d'en Biel Fiol, en Tomeu, juntament amb tota la resta de socis, sinó també pel planter de joves que amb enorme força i il·lusió se situen com a hereus, com ara en Xisco Mas i en Toni Antich.

En Biel Fiol representa la continuïtat entre les diferents èpoques de la vela llatina al Port. Membre de l'Associació des del primer dia, cedeix el seu llaüt BAAN per als esdeveniments que s'organitzen i, malgrat la inevitable vellesa, que l'obliga a romandre a terra ferma, va assistir a les primeres assemblees i encara ajuda amb allò que pot: el maig d'enguany, amb 85 anys, va preparar a partir d'un vell pal el botaló —o *batallo*, com en diu ell— del seu llaüt, engrandint la seva llegenda entre els companys. Com quan als vuitanta anys va sortir tot sol a pescar en contra del criteri de la família, se li va espanyar el motor prop de Cala Magraner i allà enmig va hissar la vela per tornar al Port, entre els aplaudiments dels altres pescadors, que es pensaven que només feia voltes, com anys enrere. O quan amb 82 anys, mentre reparava el BAAN en dic sec, va caure d'esquena a terra i tampoc va haver d'anar a l'hospital. «Ton pare és de goma», deim al seu fill Tomeu quan ens ho conta. «De ferro!», contesta ell. De ferro o de goma, en Biel està fet d'allò que estan fets els mites. Sense la seva passió tal vegada la fesomia del Port seria ja irrecuperable, tal vegada no podríem tornar a veure'l esquitxat de veles, com el passat 6 de desembre. Tot el municipi li hauria d'estar agraït a ell, a en Jaume Cifre i a tot aquell «grupet». La seva feina, menystinguda o gairebé impossible en alguns moments, no fou debades.

PODOLOGIA - FISIOTERÀPIA - OSTEOPATIA
READAPTACIÓ - ENTRENAMENTS PERSONALS
EXPLORACIONS BIOMECÀNIQUES DE CICLISME
I DE CARRERA EN 3D

Us desitjam bones festes de Nadal i feliç any nou

971 58 26 42 - C/ SANTUERI, 18 (FELANITX)

**PINTURES
TREMENDO**

Bon Nadal i feliç 2024

**696 42 99 64
620 07 24 17**

tonistremendos@gmail.com

ARTICLE

Gràcies, Sor Laura

Sant Gaietà el vespre de Nadal de 1517

PARE ANTONI BONET

Sant Gaietà, molt aviat després del seu naixement, va ser ofert per sa mare a la Verge Maria.

La devoció a la Mare de Déu dins la seva família era forta i cada dia creix dins aquell infant. Tant és així que, animat per sa mare, quan li demanen que nom, respon: "Gaietà de Santa Maria".

Ordenat de prevere, entre tots els altars de Roma per celebrar la seva primera missa, el dia de l'Epifania, triarà el del Sant Sepulcre de Santa Maria la Major, anomenada també Santa Maria "ad Praesepe", perquè dins ella es conservava aleshores la menjadora on va ser posat a Betlem l'infant diví acabat de néixer.

Allò que és cert és que aquell prevere tenia una gran devoció al misteri de Betlem i el vespre de Nadal va anar al mateix lloc on encara no feia un any que havia dit la primera missa. Molt a prop d'aquell altar, descansa el cos de sant

Jeroni, el penitent de Betlem, totalment enamorat del misteri de Nadal. Tal vegada per això, sant Gaietà, que tota la seva vida va sentir una gran devoció al màxim doctor de l'església, va voler ser ordenat prevere el dia de la seva festa (30 de setembre de 1516).

Després de llargues hores d'oració davant la menjadora contemplant el misteri del Fill de Déu fet home, a mitjanit una gran llum el revolta i se li apareix, acompanyada de sant Jeroni, la Verge Maria, que estira els braços de cap a ell oferint-li l'infant acabat de néixer. Ell queda totalment extasiat sense saber què ha de fer i, animat per sant Jeroni, estén els seus braços i la Mare de Déu li diposita l'infant Jesús.

Com sabem això? Ell no ho va contar a ningú mai, però es cartejava amb sor Laura (l'abadessa del monestir de Santa Brescia, ja anomenada a l'article del 19 d'octubre passat), que va guardar les seves cartes, vuit, descobertes entre els papers antics

Sant Gaietà, a la basílica de Santa Maria Major, a Roma

del monestir l'any 1636, vuitanta-nou anys després de la mort de sant Gaietà.

Amb data de 28 de gener de 1518, en una llarga carta, sant Gaietà li conta: "A la mateixa hora del naixement, em vaig acostar a la menjadora (...) i vaig rebre de mans de la Verge, que acabava de ser mare, l'infant diví. Quan el meu cor no es va fondre, creieu-me mare, que és més rostit que el diamant".

L'any 1694, en aquell lloc, es va col·locar una làpida amb la següent inscripció recordant el succeït l'any 1517: "Aquí sant Gaietà, animat per sant Jeroni, els ossos del qual descansen a prop d'aquí, va rebre de la Mare de Déu el nin Jesús als seus braços el vespre de Nadal".

El pare Bonet, en nom dels Teatins, desitja als devots de sant Gaietà que freqüenten Sant Alfons i a tots els altres unes bones festes de Nadal, semblants a les viscudes pel sant, i us convida a les Matines, que seran a les 19 hores.

Rasca Felanitxera

AMAZONA

CAÑA VALLS

Bones Festes !!

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Allianz

VOS
 DESITJAM
 BON NADAL
 I FELIÇ
 2024

C/ Guillem Timoner 7
 Felanitx, Mallorca
 Tel. 971 58 33 20 · 696 40 58 91
 ☎ 615 023 715
 info@gestiofelanitx.com
 www.gestiofelanitx.com

gestió felanitx
 ASSEGUANCES I INVERSIONS

in f

QUIERES DEDICAR TU FINCA AL ALQUILER TURÍSTICO?

Auf nach Mallorca es una agencia alemana que se dedica ya hace más de 20 años a la intermediación de fincas vacacionales y agroturismos para familias.

A causa de la gran demanda buscamos para el alquiler turístico:

- ✓ Fincas con licencia turística en el campo o cerca del mar
- ✓ Agroturismos con licencia turística aptos para niños
- ✓ Con piscina, jardín verde y en un entorno tranquilo

No buscamos pisos, casas de pueblo o plantas bajas!

Buscamos fincas!

Infórmate en la página web:
www.auf-nach-mallorca.info/agencia

o contáctanos:

871 187 510
finca@aufna.ch

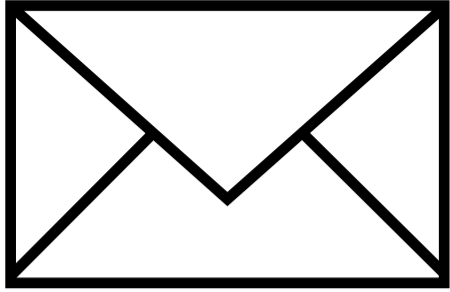
Auf-nach-Mallorca.info
Fincas & Ferienwohnungen

Auf nach Mallorca GmbH, Kehlstrasse 99, 71665 Vaihingen/Enz, Alemania

Nuestra página web
www.auf-nach-mallorca.info/agencia

CARTES

Cartes a la redacció

Les cartes i les fotodenúncies a aquesta redacció no són assumides ni compartides per la direcció. Per ser publicades és imprescindible que vagin acompanyades del nom complet de l'autor, així com d'una còpia del DNI (ambdues cares), l'adreça i un núm. de telèfon de contacte. Han de tenir un màxim de 300 paraules.

MALGASTAR ELS DOBLERS DE TOTS

Residesc a Cas Concos, des de fa anys, i amb l'esperit espanyolista i castellanitzador del pacte PP-Vox a la Comunitat, segurament li traduiran al nom al castellà, La Casa de los Tíos, per tal d'esborrar tot vestigi del català. Emperò el que volia comentar no és això són uns fets que han passat les darreres setmanes.

Fa uns dia varen acudir els empleats d'una jardineria local i sembraren flors de Nadal a les jardineres de plàstic de l'escala de l'església. Pocs dies després, sense que ningú els donàs unes gotes d'aigua, vingueren els empleats d'una altra jardineria, llevaren les ponsèties i sembraren ciclàmens, i aquesta vegada sí que els varen regar. Uns dies més tard, empleats de la brigada municipal muntaren un entarimat a les escales de l'església i, dos dies després, sense haver hagut cap actuació, el retiraren (tothom vol comandar i ningú és responsable). Això només és un petit exemple de la

falta de planificació i organització, i de tutar i malgastar els doblers de tots, per no tenir uns criteris i unes ordres clares. Estic segur que molts de lectors tenen mil i un exemples de fets com aquests o de pareguts. Segurament, si els que manen pagassin dels seus, anirien un poc més alerta a no tutar-los ● *Miquel*

L'AUDITORI QUE NOTENIM

L'any 1947, l'any del darrer llibre d'en Miquel Perelló, a Felanitx hi havia el Teatre Principal i La Protectora, on projectaven pel·lícules, La Caixa Rural i el Saló d'Actes de Sant Alfons. Actualment, dos locals, la Casa de Cultura i el de la Penya Barcelonista, varen resultar incapaços i inadequats d'acollir un nombre limitat de persones. No tenim un auditori com el tenen pràcticament totes les poblacions dels voltants, i no parlem de Manacor. Aquesta gent del Partit Popular i el PI no tenen ni han tingut el més petit interès per resol-

dre aquest problema ni cap altre que no tengui a veure amb la seva supervivència al cap del govern municipal ● *Tomeu*

GINEBRA

Les dretes d'aquest país tornen a anar remogudes perquè dos partits polítics es reuneixen a Ginebra per tal d'aprofundir amb l'inicialment pactat i fet públic, per tal d'ajudar a la governabilitat d'Espanya. Han dit i manifestat el que no hi ha escrit, tenen molt poca memòria.

Un 11 de desembre de 1998, el Govern de n'Aznar es va reunir a Burgos amb l'esquerra abertzale de n'Otegui, i amb un verificador eclesiàstic, a la reunió la va precedir l'acostament de 105 presos d'ETA. Però no acaba aquí la cosa, n'Aznar va acceptar una altra taula de negociació amb ETA a Ginebra amb total i absolut secretisme (com són les coses!), i ni Espanya es va rompre, ni va ser cap humiliació d'Espanya i els espanyols. I no eren dos partits polítics, era el Govern d'Espanya amb la banda terrorista d'ETA. A Ginebra, a l'estranger.

No sé si tot aquest enrenou és per tapar o no les mancances, les contradiccions i els escàndols del PP (Kitchen, Pegasus, etc.). I aquí a les Illes, el vicepresident del Govern, el senyor Costa, que va contractar d'amagat, com a alt càrrec, un acusat de presumpta agressió sexual i de pegar a un policia local, i que la UIB per aquest motiu el va rebutjar més d'una vegada per contractar-lo... algú dimitirà? ● *Un lector*

FALTA DE VOLUNTAT

Estic d'acord amb les paraules de Tomeu Xamarri de fa unes setmanes, en què qüestionava la viabilitat dels habitatges que el batle Montserrat volia construir al solar del carrer de s'Aigua i que així ho va anunciar en roda de premsa. Cert és que la normativa municipal vigent impedeix la construcció d'habitatges i aparcaments a aquell solar, però també és cert que enmig d'una emergència residencial, l'Ajuntament, comandat pel PP i el PI, va deixar perdre uns 1,5 milions d'euros sense cercar cap alternativa.

Quan es tenien onze milions de superàvits, l'Ajuntament d'aquell moment bravejaven d'aquells doblers, però cap d'aquest cap es va destinar a habitatge. Tampoc han fet cap modificació del pla urbanístic perquè allà o a un altre lloc es pugui construir habitatge social. Els governants municipals han de fer passes en aquest problema que ens afecta aquesta illa i, els que tenim ara, de moment no n'han fet cap.

Esperem que al pressupost que prest presentaran hi hagi alguna partida per adquirir terrenys per fer habitatge protegit. Així seran creïbles les paraules del PP ● *Joan G.*

LA POLÍTICA

Hi ha maneres d'eliminar les persones que fan nosa i que molesten, i això ha quedat clar en el cas de la regidora Marta Cano. Ha passat molt poc temps des que fou elegida per anar a la candidatura del PP, però ben aviat ja va caure en desgràcia i molestava. Ara l'han enviada a Ciutat i no han escatimat en elogis, però fa temps que ja sabem que tenia els dies comptats. La batlessa no tan sols no suporta l'oposició que li ha tocat, tampoc no aguanta els seus. I així va tot ● *Jaume B.*

5 Caixes i Mitja
Distribucions de vins i licors

18è ANIVERSARI

Cistelles de Nadal
Lots per empreses
Caixes de fusta per a vi i cava

CLUB DE VINS

Si t'agrada el vi, fes-te'n soci!

C/ Sant Miquel, 57. Felanitx
T. 627 416 884
T 627 417 643 - 871 986 102
info@5caixesimitja.com
www.5caixesimitja.com

HORARI DESEMBRE
DE DILLUNS A DIVENDRES
de 9 a 13 h i de 15 a 19 h
DISSABTES de 9 a 13 h

Molts d'anys!

CONSFUTUR
SINCE 1970

Bones festes de Nadal
i venturós 2024

PORTOCOLOM - SANTA PONÇA
+34 971 833 699 | INFO@CONSFUTUR.COM
WWW.CONSFUTUR.COM

OPINIÓ

Cases negres, polítics obscurs; no és racisme, és menfotisme

BARTOMEU OBRADOR

Com bé saben a tot el món, a Felanitx l'urbanisme es regeix per les normes aprovades el mil·lenni passat, concretament l'octubre de 1969. Aquesta normativa, avui dia d'obligat compliment, preveu que la composició estètica dins el nucli de Felanitx i a fora vila sigui *de ambiente y carácter local*. Aquestes són les úniques referències que fa el Pla General vigent sobre la composició dels edificis, i és evident que l'únic que demana és que els edificis nous no desentonin amb el que hi ha, o sigui, que la cosa no estigui descontrolada; dit amb altres paraules, que no canti.

Com bé saben a tot el món, a Felanitx els responsables de fer complir la normativa urbanística no volen sentir a

parlar de controlar res més que no sigui qualque cotxe suposadament mal aparcant a les 4 del matí, i en canvi els tècnics d'Urbanisme fan passar pel cos d'una agulla els qui (pobrets) s'atreveixen a molestar demanant una llicència que, si va bé, els atorgaran com a prests d'aquí a dos o tres anys. Fruit d'aquests obscurs polítics locals, recentment ha aparegut la segona façana negra de Felanitx.

La primera façana negra ja fa uns anys que espanta la gent, i aquesta no és de pintura negra, és de gespa de plàstic negre! Intervenció que canta, i no és òpera, dins el conjunt del passeig Ramon Llull, naturalment conjunt protegit —però, com sempre, damunt el paper.

És evident que ambdues façanes no s'avenen ni poc ni gens amb la normati-

va d'*ambiente y carácter local* i, malgrat l'evidència, la batlessa Catalina Soler i el seu delegat d'Urbanisme, Jaume Monserrat, com a responsables del compliment de les normes urbanístiques, és evident que se'n foten i és ben segur que, tot i haver-les vistes, han fet els ulls grossos perquè, a més, espanten.

La setmana passada volíem demanar una llicència per fer un canvi d'ús a un porxo d'una casa amb vistes al mar, i va tenir la façana protegida i la propietat va renunciar a fer un habitatge amb unes finestres ridícules per a una casa. Creu algú que han demanat cap permís per pintar de negre o folrar de gespa de plàstic negre aquestes façanes? Ni prop fer-hi! I això que la façana de la gespa de plàstic negre està protegida i únicament

es podia fer segons el catàleg: "Eliminar els detalls estilístics, constructius o materials, que s'han introduït inadequadament, per adaptar-los a les característiques de la imatge tipològica del carrer".

A Felanitx passa això perquè no hi ha educació urbanística, i perquè existeixi aquesta educació, la Sala ha de fer pedagogia urbanística, i ja es veu que, amb aquests mestres que tenim, l'educació que passen els ciutadans. Si no canviem els mestres, no canviarà res, i si seguim així, amb normatives que no s'apliquen als que no fan les coses bé i amb normatives que s'apliquen als que pretenen fer les coses bé, continuarem amb aquest *tutti-frutti* i, des de la Sala, continuaran alimentant el caos urbanístic, perquè està ben clar que no estimen ni poc ni gens Felanitx.

RUANO OCKER

AGÈNCIA D'ASSEGURANCES AXA FELANITX

**VOS DESITJA BON
NADAL I
BONES FESTES!**

PASSEIG ERNEST MESTRE 57

971 58 11 14

crisrina.ruano@agencia.axa.es

MODEN 2021
Corredoria
d'Assegurances S.L.

Segurmoden®

Vos desitjam bones festes de Nadal!

C/ Campos, 17. Felanitx • T. 871 87 28 98 – 607 22 34 34 • seguros@cmbroker.es

*Ferreria
Can Pere*
Fines de Ferro en general

*Esperam el nou any
amb abundant alegria i molta salut*

c/ Puig de Sant Nicolau, 20. Polígon de Son Colom, Felanitx
T. 660 134 375 - T. 626 075 818 - T. 971 583 441
info@ferreriacanpere.com

ESPORTS

Tribuna de Gol

Per Sebastià Oliver

TERCERA FEDERACIÓ

No aixequen el cap

Platges Calvià
CE Felanitx

3-0

Dos punts en les darreres sis jornades, i el darrer partit nova derrota. No atura de sagnar la mala ratxa després de perdre per un inapel·lable 3-0 en el terreny del Platges Calvià, on els locals s'avançaren en el minut 16 i remataren l'encontre en la segona part amb dos gols més.

El Felanitx està en la setzena plaça, amb onze punts, i així tanca l'any. Tornarà a jugar el dia 7 de gener, a les 16 hores, visitant el líder, CD Eivissa Illes Pitiüses, que compta amb 35 punts i només ha perdut un partit. Esperem que el nou any comenci amb millor peu del que acaba aquest.

PRIMERA REGIONAL Dos triomfs en una setmana

CE s'Horta
CE Campanet

3-1

SP. Sant Marçal
CE s'Horta

0-1

Els hortarrins ja s'han situat segons en solitari en la taula classificatòria, després de sumar sis punts en quatre dies. Dimecres s'imposaven al Campanet a Sa Lleona, amb gols d'Oscar Javier Campos (2) i Kevin Rodríguez, mentre diumenge guanyaven en el terreny del Sant Marçal, amb diana de Marc Salom en pròpia porteria.

El S'Horta està, amb 27 punts, acomodada en la segona plaça, i dia 7 de gener, a les 17 hores, reprèn la competició a Sa Lleona davant el Binissalem B, que és novè amb 19 punts.

PB TAMARELLS

La Trail Solidària romp tots els registres: 13.126 euros

Semblava impossible superar la quantitat obtinguda el 2015, que fou de 12.400 euros en la segona edició de la Trail Solidària, a benefici del nin de Felanitx Antoni Jiménez Oliver. Aquesta novena edició l'enfocarem pel nin de Petra Guiem Luna Oliver, que pateix una malaltia degenerativa, miopatia miotubular. La venda anticipada de paperetes a més de cinquanta punts, les aportacions al compte bancari, la donació de l'Ajuntament de Felanitx recollida en el pa amb oli solidari de Sant Agustí

i la magnífica resposta de la gent que va acudir al Parc Municipal, foren les claus per a aquest gran èxit, 13.126 euros per ajudar a millorar la vida d'aquest nin.

Els establiments comercials s'hi bolcaren amb 311 obsequis per a la rifa solidària, juntament amb objectes d'esportistes com Mateu Jaume Morey (futbolista del Borussia Dortmund), Alejandro Forcades (un dels millors corredors per muntanya), Jaume Antoni Munar (tenista professional), Joan Reinoso (ciclista, campió del món paralímpic), Rafel Obrador (futbolista del R. Madrid), Jaume Pascual (futbolista del Badalona), afegides a les samarretes del FC Barcelona, aportada per la Confederació Mundial de Penyes, la del Manchester City, signada i dedicada pel jugador Rodrigo i la que ens va fer arribar l'Associació Barça Jugadors, que completaren una taula de regals realment magnífica.

Tancada la venda de paperetes, a les 9.30 h es va donar a conèixer la quantitat recaptada, i després dels parlaments i de la fotografia de tots els participants, amb el so de dues colles de xeremiers, es donà la sortida a la trail, una volta de 18 km per la muntanya, i a la caminada, 10 km fins a Sant Salvador i tornada.

Gràcies a l'Ajuntament de Felanitx, a la dotació de Protecció Civil (sempre excel·lent el seu servei), a la Policia Local i sobretot, a un espectacular grup de 55 voluntaris que es deixaren la pell perquè tot sortís perfecte, tant els membres de la Penya Barcelonista Els Tamarells, com la gent que no ho és però que s'implicà ben igual en aquesta iniciativa. El llistó per a la desena edició, que serà el 15 de desembre del 2024, queda més amunt que mai.

Presentació del llibre *El cercle de Felanitx*

LA SEU DE LA PENYA MÉS PLENA QUE MAI

Amb una sorpresa no anunciada, la presència del pintor Miquel Barceló, el felanitxer més universal, va tenir lloc divendres a la seu de la PB Els Tamarells la presentació del llibre *El cercle de Felanitx*, obra pòstuma de l'historiador Miquel Barceló Perelló.

A la taula de presentació acompanyaren l'artista Miquel Barceló l'editora d'Anagrama, Isabel Obiols; la filla de l'autor, Coloma Barceló, i el periodista també felanitxer Andreu Manresa.

Durant quasi una hora es va parlar, no només del llibre, sinó també de les obres de l'historiador medievalista. Tot i que es va transmetre la presentació en temps real a una sala annexa, la seu es va quedar petita, amb uns 150 assistents a l'acte, que també exhauriren tots els llibres disponibles a la venda.

Fou un èxit més de la flamant Àrea Cultural de la Penya, que sembla que per al nou any continuarà amb bastants més actes, que segurament seran del gust de molta gent.

Aquest dimecres, primer torneig de l'Àrea Jove

L'Àrea Jove de la PB Tamarells organitza el seu primer acte, un torneig de futbol sala. Serà el dimecres, 27 de desembre,

La presentació del llibre va aixecar molta expectació

al pavelló Toni Peña de Portocolom, de les 9 h fins a les 20 h.

inscripcions, amb un total de dotze equips apuntats. Són:

Diumenge passat es varen tancar les Ovelles Concarrines, Carlemanys, CD

GASÓLEOS A DOMICILIO
FELANITX

ESTACIONES DE SERVICIO
FONTANET

Qualitat i servei des de 1964

Distribuïdor oficial de gasoil BP de maquinària industrial, agrícola i calefacció

Vos desitjam unes bones i càlides festes de Nadal

Molts d'anys!

T. 971 58 04 99 · www.eessfontanet.com

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
Joan Nicolau
666 87 99 73

Bones festes i feliç any nou

C/Capità Barceló, 32. Portocolom. Empresa autoritzada

ESPORTS

Vaqueros, Olímpic Pixartort, Magalenha, Atlètic Pardals, Inter Cuquet, La Masia, Atlètic Son Mesquida, Atlètic s'Arraval, Bona Pomada i Marraqueixes FC. Tots aquests equips estan distribuïts amb dues categories, segons l'edat dels jugadors.

Es disputarà una primera fase en format grups, a una volta i amb tots els equips barrejats. Posteriorment, es farà una fase eliminatòria per cada categoria; tots els equips participaran en aquesta fase eliminatòria, sigui quin sigui el resultat a la primera fase. L'equip guanyador serà obsequiat amb entrades gratuïtes per anar a veure un partit del Palma Futsal, a Son Moix, o el FC Barcelona, a Montjuïc. El premi dependrà de la categoria a la qual estigui inscrita l'equip. A més, hi haurà sortejos de regals entre els jugadors participants.

Els partits consistiran en dues parts de deu minuts, amb un breu descans entremig. A més, hi haurà incorporades algunes de les implementacions de la Kings League, la competició de moda.

Centenars de persones varen participar a la Trail, caminant o corrent

Aquestes seran la possibilitat d'anotar un gol amb valor doble, o llançar un penal sense que hi hagi hagut infracció dins l'àrea, entre altres.

Des de l'Àrea Jove de la PB Tamarells, esperen amb molta il·lusió que arribi el dia del torneig. Per això, volen agrair a tots aquells que s'hi han inscrit i hi participaran, i convidar a qui no ho ha fet que vengui a gaudir com a espectador. Serà una gran festa.

● La Junta Directiva

BÀSQUET

Cap de setmana d'emocions

Darrera jornada abans de l'aturada per vacances, amb importants victòries per certificar el bon moment de molts dels nostres equips, com la victòria in extremis del Balear masculí a la pista del Sant Antoni d'Eivissa; derrotes per aturar dinami-

ques, com la del Júnior femení a Palma, i derrotes dolces, com la del Júnior masculí a la pista del Sant Josep, que mostra que l'equip pot competir amb qualsevol.

Posam punt al primer terç de la temporada, amb molt bones sensacions per part de tots els nostres equips, tant dins com fora de la pista, i ens preparam per afrontar tots els reptes que ens posi davant el 2024.

Des d'aquí, i en nom de tota la família del CB Joan Capó, volem desitjar-vos unes molt bones festes amb salut, en família i que el 2024 vengui carregat de grans moments i de molt bon bàsquet.

CATEGORIA MINI

BÀSQUET SINEU A

IFORAVILA CAS VILAFRANQUER B

Bon partit de les nines del Mini femení B a la pista d'un molt físic Bàsquet Sineu. Les nines varen mostrar molt de caràcter durant tot el partit i varen posar en pràctica moltes de les coses entrenades durant el dia a dia.

Contents per l'evolució d'aquest grup, que segur que ens donarà moltes alegries aquest 2024.

IFORAVILA LADRILLERÍAS MALLORQUINAS B

BÀSQUET SON SERVERA

Bon darrer partit d'enguany del Mini masculí B a Portocolom, davant els companys del Bàsquet Son Servera.

Molt bon inici de partit, concentrats i amb intensitat, tal com ens ho havíem proposat. Una bona defensa durant tot el partit ens va permetre córrer i anotar cistelles fàcils. Dominàrem el partit amb comoditat i fluïdesa, sense abaixar el ritme en cap moment.

Molt contents tots i preparats per començar un nou any carregat de bàsquet.

IFORAVILA FUSTER & FUSTER CONSTRUCCIONS

A 110 - 109 CB CAMPOS A

Partidàs de minibàsquet, el que ens oferiren els equips Mini Masculí A del CB Joan Capó i els companys del CB Campos.

Malgrat no fer un gran joc col·lectiu, però sí resolent amb nota situacions d'un contra un i fent una gran defensa tot l'equip (pot semblar estrany, quan vèiem 109 punts del rival, però fou així), resistírem a un intercanvi de cops amb els companys durant 44 minuts. A falta de 4 per acabar, 100-100 a l'electrònic, gran ambient al Guillem Timoner i màxima igualtat fins al final. Esperem viure més batalles com aquesta durant la temporada.

Enhorabona als dos equips i a continuar!

CLUB SANT JOSEP A 60 - 63 IFORAVILA FUSTER & FUSTER CONSTRUCCIONS A

Victòria del Mini Masculí A dins la pista de Sant Josep en un partit molt regular.

L'ambient que es respirava durant l'escalfament ja feia preveure que ens costaria Déu i ajuda treure el partit endavant. Els ciutadans ja des de l'inici es posaven per davant en el lluminós, però arribàvem a la mitja part amb un 30-33 favorable. Una mala sortida al 4t període ens posava 12 punts per sota. Al darrer quart, una millor ocupació d'espais ens permetia poder compartir la pilota i trobar millors opcions per anotar, tant al contraatac com al joc posicional.

Ja només ens queda demanar al 2024 que per fi ens respectin les lesions, i així

ELECTRÒNICA
SOLBIN

Electrodomèstics

SOLBIN
INSTAL·LACIONS

Electricitat i Antenes

*Vos desitjam un Bon Nadal
i un feliç any nou!*

C/ COSTA I LLOBERA, 10 - 07200 FELANITX 971 827 265 - 680 16 37 40

DACESMA
ASOCIACIÓN DE DAÑO CEREBRAL SOBREVENIDO EN MALLORCAA L'ACTUALITAT DISPOSAM DE
QUATRE SERVEIS

- Servei d'atenció integral i promoció de l'autonomia per a persones amb discapacitat física sobrevinguda.
- Servei de promoció, manteniment i recuperació de l'autonomia funcional per a persones amb discapacitat física sobrevinguda.
- Servei d'atenció polivalent.
- Disseny de productes de suport físics i de la comunicació.

DACESMA. C/ Rocaberti 1, 07200 Felanitx.
T. 971 583 471 / 628 935 787 - administracio@dacesma.org
Horari d'atenció: Felanitx: de dilluns a divendres de 9 a 17 h.

AQUESTS SERVEIS VAN
DESTINATS A:

- Dany cerebral sobrevingut
- Esclerosi múltiple
- ELA
- Malalties neurodegeneratives
- Paraplègia
- Corea de Huntington
- Altres afectacions que produeixen discapacitat

Col·laboradors

*Des de l'Associació
vos desitjam bones
festes de Nadal i
que passeu un any
2024 molt feliç*

Molts d'anys!

ESPORTS

poder gaudir d'aquest esport que tant ens agrada!

CATEGORIA INFANTIL

SA POBLA BC 80 - 38 IFORAVILA CONSTRUCCIONS I REFORMES VIVES 2011 B

Bon partit de l'Infantil masculí B a la pista del líder del grup.

Partit al qual ens presentàvem amb moltes baixes i en què a l'escalfament pareixia que no estàvem gaire motivats per afrontar el partit. Un pic començat, els nins varen demostrar que, malgrat totes les baixes que teníem, volíem competir al màxim sense posar les coses fàcils a l'equip local. Així va ser, demostrant concentració i fent un bon joc en equip durant quasi tots els minuts.

Molt bona feina, nins, enhorabona! Continuarem treballant i preparar-nos per a la segona fase.

CB JOVENTUT LLUCMAJOR 24

- 52 IFORAVILA TRÀNSFERS NICOLAU

Gran partit, el disputat per les nostres Infantils femení per concloure la primera fase a Lluçmajor. El partit es presentà amb un nivell d'intensitat molt alt per part dels dos equips que, en el cas de les jugadores visitants, varen poder mantenir durant més temps, sent un factor clau en el resultat final.

Acabam així la primera fase invictes, amb un paper més que notable i amb ganes d'afrontar els reptes de la segona fase, que, sens dubte, no serà gens fàcil.

Enhorabona a les nines per la feina feta fins al moment!

CATEGORIA CADET

IFORAVILA RAMADERS AGRUPATS 43

- 69 BÀSQUET CIUTAT D'INCA A

Partit afrontat amb moltes baixes davant un dels equips cridats a ser punters de la categoria, que no va perdonar ni un segon la seva visita al Guillem Timoner.

Molt bona feina de les nines, per saber competir durant molts de minuts de tu a tu amb aquest gran rival, i que ens encoratja per afrontar una segona fase que serà molt competida i igualada.

CATEGORIA JÚNIOR

CD MADRE ALBERTA 82 - 65 IFORAVILA FUSTERIA ALEIX FELANITX

Primera derrota del Júnior femení al darrer partit de l'any, a la pista més complicada del grup. Una molt mala sortida a pista amb moltes pèrdues de pilota i poc encert ens varen fer acabar el primer quart amb un marcador de 30-9. A l'inici del segon quart vàrem canviar l'actitud i vàrem començar a retallar al marcador, però uns dos darrers minuts molt dolents ens varen fer distanciar-nos-en encara més. A la sortida de vestidors vàrem enfocar el partit de manera diferent i vàrem aconseguir tornar el primer parcial amb un marcador de 14-30. Finalment, quan vàrem arribar a baixar la diferència a 12 punts, una mala ratxa ofensiva ens va fer arribar a la diferència final de 17 punts.

Com a conclusió, podem treure que quan nosaltres volem podem competir de tu a tu amb un gran rival, però que

El Cadet femení, durant el partit de diumenge passat

aquest esport no perdona ni un minut de desconnexió.

Igualment, molt bona primera volta de les nines, en què acabem segones, empatades amb el CD Madre Alberta.

CLUB SANT JOSEP A 69

- 51 IFORAVILA INTUROTTEL

L'equip Júnior masculí de Lliga Interilles va disputar l'encreuament per accedir al grup A dissabte passat, a l'exigent pista del Sant Josep A, després de classificar-se de manera més que notable entre els setze millors equips de les Balears.

L'equip local, dotat de molts de centímetres i amb un joc molt ràpid i dinàmic, ens va endossar el primer parcial en contra de 25-7, que, molt lluny d'enfonsar l'equip, aquest va reaccionar de manera

magistral amb un 2-12, gràcies a l'encert exterior i la defensa proposada.

Una segona part amb intercanvi de cistelles, bones defenses i molta intensitat per part dels nostres jugadors que, tot i la derrota, es queden amb la sensació de no haver deixat estar còmodes dins la pista a un dels millors equips de la categoria.

Això ens encoratja per afrontar una segona fase que serà molt exigent i que ens obligarà a donar el 100 % cada dissabte.

LLIGA INSULAR MALLORCA

BÀSQUET SON SERVERA 64

- 60 IFORAVILA CONST. HLG.

Dura derrota de l'Insular masculí, que no va estar a l'altura de la importància del partit i la intensitat defensiva de

Bon Nadal
i Felicitat
2024

BAR
SA TAPA
Mercat Municipal - 971 58 04 31

CAN PERE ANTONI
Es Carritxó - 971 84 23 71

JARDINERIA ES CARRITXÓ
PLANTES I JARDINS
VIVER DE PLANTES
4º Volta, nº149 ES CARRITXÓ
Tel.971 83 96 64 Mòbil 619 40 86 08

Molts d'anys!
Viver de plantes
Venda de llenya

jardineriaescarritxo@gmail.com - www.jardineriaescarritxo.es

Saludable
Sostenible
Transpirable

calçpint
Pintura de calç

UNICMALL, productors de calç i morters des de 1960, vos desitja

Bon Nadal

WWW.UNICMALL.COM TEL. 971580634

Ferros BORDOY
S.L.U.

Us desitjam molts d'anys i bones festes!

Ctra. Felanitx - Portocolom, Km 0 - Rotonda des Cantó d'en Massana
T./Fax 971 581 911 / 628 330 728 - ferrosbordoylu@gmail.com

ESPORTS

l'equip local.

El parcial de 9 a 0 encaixat als tres primers minuts de joc, gràcies a tres triples tirats de manera molt còmoda, ja donava pistes de per on aniria el partit si no canviàvem l'actitud, cosa que férem fins a aconseguir arribar al minut 17 amb remuntada i +9 al marcador. Temps mort de l'entrenador local, que propicià un refredament dels nostres; malgrat això, al final dels primers vint minuts el marcador mostrava un esperançador 28 a 31.

El tercer quart va ser molt dolent per als nostres interessos, quan cometérem uns errors impropis de la categoria sènior i encaixàrem un dolorós parcial de 21 a 9.

El darrer quart vàrem intensificar la defensa i a la fi aconseguírem culminar algun contraatac, fet que propicià arribar al darrer minut amb opcions clares de victòria, que finalment no es varen produir per una millor lectura de l'equip local.

LLIGA ESCRIBANO BALEAR

JOVENT ALAIOR 59 - 55 IFORAVILA ÀRIDS I SERVEIS GRAVERA CA N'ALOU

Coenta derrota en la visita a Alaior del Balear femení. Partit de màxima intensitat i tensió amb un rival que competeix molt dur dins casa seva. Gran igualtat en el primer quart, en què els dos equips mostraren les seves armes, si bé les nostres jugadores tenien dificultats per mantenir els percentatges de tir dins uns paràmetres acceptables. En el segon quart vàrem despertar en atac i dominar amb un joc ràpid, que ens va dur a aca-

bar abans del descans amb un 24-35 en el marcador. Les locals forçaren la màquina en defensa, i en el tercer varen començar a retallar el nostre avantatge per acabar amb un 41-45.

Ja en el definitiu quart, la seva defensa va ésser permesa fins a tan sols anotar una falta en tot el període a la casella local, que junt amb baixos percentatges esvaïren la nostra renta. Cap al final ho intentàrem amb encert de tir de tres, però amb una falta molt discutible que fou un regal de dos tirs lliures a les locals i un darrer intent de tir anul·lat pel rellotge, ens va deixar sense cap oportunitat de miracle, els percentatges dolents ens varen llastar durant tot el partit i acabaren amb la ratxa positiva de l'equip.

SANT ANTONI EIVISSA FEELING 75

- 76 IFORAVILA CONSFUTUR

Victòria *in extremis* del nostre Balear masculí a terres eivissenques. Igual fou el partit més exigent durant més minuts d'enguany per a nosaltres. Sabut i corroborat és que jugar a Eivissa sempre té un extra de complicat amb el tema arbitral, no hi ha més remei que intentar adaptar-se a una cosa fictícia que comporta un innecessari excés de joc massa intens.

Aquesta situació va anar provocant que ens separàssim del rival en el marcador, i al tercer quart arribàrem a estar 12 a baix. Aquí hi hagué un punt d'inflexió; després de veure clar cap a on es dirigia el partit, intentàrem cercar solucions, i així fins al darrer segon. Estant un punt per davall, i

amb possessió de pilota, ben igual que a les pel·lícules, com a *Hoosiers*, per exemple (si no l'heu vista, la mirau), va aparèixer la màgia.

"Treim, tenim 2,6 segons, rebem, dos bots de pilota, la defensa aferrada, com tot el partit... Toni Llobera *for the win* i... la pilota finalment va entrar! Piiii! Sona la botzina i final!"

Tots són bots i alegria, els jugadors s'ho mereixien després d'un partit massa complicat.

Com no podia ser d'altra manera, ben celebrat al cinquè quart de partit en el nostre restaurant de confiança. Un dia que segurament recordarem durant molts d'anys.

Així posam punt al 2023, en què hem pogut establir unes bones bases i formar un gran equip, acompanyat de bons resultats. Estam molt contents i amb ganes de continuar millorant.

De part de tot l'equip Balear masculí, volem desitjar-vos unes molt bones festes i un 2024 carregat de salut i bons moments

● 1,2,3, conyac!

NATACIÓ

Campionat de les Balears de natació infantil júnior i absolut d'Eivissa

El cap de setmana del 2 al 3 de desembre es va disputar a la piscina Es Raspallar

d'Eivissa el Campionat de les Balears infantil, júnior i absolut en piscina de 25 metres.

En la primera jornada, el Club Natació Felanitx va aconseguir sis medalles. En la sessió del matí, en Tiago Del Po es proclamava subcampió de les Balears de 1.500 m lliures en categoria infantil, i na Marta Julià obtenia la medalla de bronze als 800 m lliures en categoria júnior.

En la jornada de l'horabaixa, na Marina Díaz es proclamava Campiona de les Balears júnior i tercera absoluta en la prova de 50 papallona, i subcampiona de les Balears i 4a absoluta en 100 crol, i en Tiago Del Po guanyava la medalla de bronze als 200 estils, categoria infantil.

Altres resultats destacats varen ésser:

- Margalida Cerdà, 4a a 200 papallona i 5a a 50 papallona.
- Liudmila Labutina, 7a a 50 braça.
- Tiago, 5è a 100 lliures.
- Marta Julià, 8a a 400 lliures.
- Aina Bauzà, 7a a 200 estils.

En la segona jornada, es varen aconseguir més medalles. En la sessió del matí, na Marta Julià es proclamava campiona de les Balears júnior a la prova de 1.500 m lliures. En la sessió de l'horabaixa, na Margalida Cerdà obtenia la medalla de bronze júnior a la prova de 100 papallona, i na Marina Díaz es proclamava subcampiona de les Balears i 2a absoluta a 50 lliures.

Altres resultats destacats varen ser:

- Marina Díaz, 4a a 50 papallona.
- Tiago Del Po, quart a 50 lliures, cate-

¿Sabías que hay alguien soñando con una casa como la tuya?

VENDE TU CASA ANTES DE QUE ACABE EL AÑO

Bones festes de Nadal i feliç any nou!

Assumpció, 4 Portocolom | t. 626 251 647
fincas.ajuan@gmail.com

Aquestes festes de Nadal

GAUDEIX DE LA FESTA AMB TOLERÀNCIA I RESPECTE

#NOSIGUISASE

Finestres Felanitx

Bon Nadal

Carretera Porreres, 16. Felanitx T. 619 903 759
info@finestresfelanitx.com M. 649 401 174

Alumini PVC Vidres Mosquiteres

HOCO
Instalar. Disfrutar.

Pressuposts sense compromís

ESPORTS

goria infantil.

- Jordi Grimalt, 5t a 100 braça infantil.
- Neus Mas, 9a infantil a 50 esquena.
- Nicolás Oliver, 9è a 50 esquena i 26è a 50 lliures.

Uns bons resultats, que confirmen la feina que s'està fent al Club de la mà dels entrenadors Rommel Macias i Roberto Toledo.

El Club vol agrair, com sempre, el seu patrocinador Inturotel, i a l'Ajuntament de Felanitx la seva ajuda.

ATLETISME CLUB JOAN CAPÓ

Novament pista i cros

Les dues competicions oficials del cap de setmana tengueren com a seu el municipi de Calvià. El dissabte 16, la pista de Magaluf acollí un interessant control de pista, i el diumenge 17 l'activitat es traslladà als voltants de Son Ferrer, amb la celebració del Cros Mesclatsport, que a la vegada era el Campionat de Mallorca de les categories menors.

CONTROL DE PISTA D'HIVERN,
16 DE DESEMBRE

Amb un matí de temps primaveral i vent al tram final de la jornada, fou un control especialment atractiu per als atletes de la categoria sub-14. També se celebraren un grapat de proves per als atletes de categoria absoluta.

Els atletes del Club Joan Capó varen estar molt inspirats i gairebé convertiren totes les seves actuacions en millors

marques personals. Destacaren, en especial, al salt de llargada, a la prova de 500 m. ll. i a la marxa. Aquests són els resultats:

SUB-14

Femenines: Maria Barceló B., 1a als 500 m llisos, 1.32.28 / 2a a llargada, 4,32 (+0,0); Faustina Pawleski, 2a als 500 m llisos, 1.34.87 / 4a a llargada, 4,17 (-1,0); Aina Noguera, 5a a 2.000 m marxa, 13.17.12 / 7a a llargada, 3,91 (+0,0), i Noa Corchado, 4a a 2.000 m marxa, 12.55.14 / 26a a 80 m llisos, 13,96 (+4,7).

Masculins: Joan Barceló, 2n a 2.000 m marxa, 12.20.00 / 5è a 80 m llisos, 12,36 (+0,0); David Vidal, 3r als 500 m llisos, 1.30.02 / 4t a llargada, 4,07 (+1,1); Francesc Peña, 4t als 500 m llisos, 1.30.40 / 6è a llargada, 3,83 (+0,0); Alejandro Vidal, 1r a pes (3), 7,40 / 13è a llargada, 3,03 (+1,7), i Sergi Sánchez, 8è a pes (3), 5,13.

CATEGORIA ABSOLUTA FEMENINA

Xesca Caldentey: 2a a 5.000 m marxa, 30.57.50 / 2a a javelina 8600, 16,40.

Neus Hernández: 3a a javelina (600), 10,64.

CROS MESCLATSPORT

CAMPIONAT DE MALLORCA INDIVIDUAL

SUB-8 A SUB-18

Prova celebrada amb molta gent i una climatologia excel·lent. En aquesta ocasió, la participació del Club Joan Capó no fou tan nombrosa, amb resultats destacats a gairebé totes les categories en què participà. 11 dels seus 18 atletes tengueren un lloc dins els deu primers, entre les diferents categories. Faltà la cirereta de

Cros Son Ferrer. Prova sub-10 femenina amb Ariadna Rayan i Aina Mestre

La sub-14 Maria Barceló a Magaluf realitzant un excel·lent salt de llargada

qualque triomf. Aquest és el detall de la seva participació, per categories:

SUB-8 (500 M)

4. Pau Uguet
4. Mireia Ramon

SUB-10 (1.000 M)

6. Jordi Vicens
5. Ariadna Rayan, 14. Aina Mestre

SUB-12 (1.500 M)

25. Sergi Aceituno

CATEGORIA SUB-14 (2.000 M)

3. Francesc Peña (7,06)
5. Maria Barceló (7,30); 8. Faustina Pawleski (7,41); 26. Aina Noguera (8,50); 27. Noa Corchado (8,51); 44. Caterina Mestre (9,39)

SUB-16 (3.000 M)

6. Mateu Monserrat (10,39); 24. Josep Manresa (11,39)

SUB-18 (5.000 M)

2. Khadija Aouaj (11,34); 11. Margalida Monserrat (12,24)

SUB-20 (5.000 M)

10. Núria Aceituno (25,11)
2. Xesca Caldentey (23,42)

PENYA SAN MAMÉS

Molts d'anys

Divendres passat, a la Casa de Cultura plena de gom a gom, la periodista Magdalena Estelrich Mestre, sòcia de la nostra penya, va presentar el llibre *Cent anys de futbol a Felanitx*. És un repàs pels cent anys del futbol a ca nostra des de l'any 1923 fins al 2023. També es va

inaugurar una exposició de fotografies de Biel Bennàssar i Jaume Monserrat, molt interessant.

Des de la nostra Penya, volem donar l'enhorabona a na Magdalena pel gran treball que ha fet, sabem que no ha estat fàcil. A la presentació hi vàrem poder veure molts dels jugadors que han defensat els diferents clubs que hi ha hagut al nostre municipi. En Joan Tauler, en Tomeu Mestre i en Maties Roig varen ser una representació de tots ells.

La Penya San Mamés us envia els molts d'anys.

Zorionak, Magdalena Estelrich.
Gora Athletic Txapelidun
Zu Zara Nagusia

ERNEST BORDOY
ARQUITECTURA

VOS DESITJA BONES FESTES

C/Horts 32, Felanitx
636438465 ebordoy@gmail.com

OFERTA DE EMPLEO

EMPLEADO DE ALMACÉN

Materiales de Construcción Can Gaya, SL

Enviar CV y vida laboral a cangaya@masguait.com

INSTALACIONES REPISO
& DUSAN CB

c/ Vapor Santueri, 11. Portocolom. T. 971 825 537

Sergi 609 462 343 - Xisco 669 748 056
repisodusan@gmail.com

Molts d'anys i bones festes de Nadal!

Instalaciones eléctricas - Calefacción - Suelos radiantes
Aire acondicionado - Piscinas - Placas fotovoltaicas

Isabel M.
ASSESSORIA FISCAL I
LABORAL

COL·LABORADOR PEDRO CAMPANER FERRAGUT (graduado social n.861)

Molts d'anys i bones festes

C/. Núñez, 2, de Felanitx · Tel. i WhatsApp 971 23 46 96 · isabel@isabelmontero.es

CONSTRUCCIONS I REFORMES

Vos desitjam que passeu unes bones festes de Nadal amb salut i alegria

c/ Germans Pinzón, 20
(cantonada c/ Trafalgar)

T. 607 767 103
bosch-gomila@hotmail.com
www.construccionsboschgomila.com

JUGUETERIA CAN PILA

**ORGULLOSOS
DE SER FELANITXERS
(1965 - 2023)**

Més de 10.000 articles diferents.
Totes les joguines clàssiques i modernes.
De 0 a 99 anys (o més).
Jocs en català, castellà i anglès.

Els millors preus al nostre catàleg de Nadal.

HORARI NADAL 2023

De l'1 de desembre al 5 de gener
Obert cada dia
De 9.30 a 13.30 h i de 16.30 a 20 h
Diumenge horabaixa tancat

Bones festes!

c/ de sa Plaça, 9. Felanitx - T. 971 580 501 / 683 329 923

LA TEVA IMMOBILIÀRIA DE CONFIANÇA

FELANITX

Encantadora casa al centre per entrar a viure,
amb 3 hab., bany, lavabo, pati i terrasses. Preu: 295.000 €

Casa amb portassa i gran jardí per reformar.
Preu: 157.000 €

Casa a foravila per reformar. Preu: 210.000 €

CAMPOS

Grandiós pis a finca de pocs anys amb portassa.

Ubicació immillorable. Preu: 210.000 €.

Finca rústica de 15.000 m² amb edificacions. Preu: 285.000 €

*Us desitjam unes bones
festes de Nadal
Molts d'anys!*

Informació: T. 665 625 774 – www.am77mallorca.com

5 DE FEBRER

Arriba el nou sistema de
**RECOLLIDA DE RESIDUS
PORTA A PORTA**

*Rebràs la
convocatòria
de les reunions
informatives
a casa.*

*A les reunions podreu informar-vos
sobre el nou sistema i recollir el
material que necessitareu per
emprar aquest servei*

+INFORMACIÓ:
871 25 32 32 - residus@felanitx.org

POLÍTICA

Pi

Aquesta setmana hem tingut la darrena sessió plenària d'aquest 2023. Un ple que ha estat marcat per l'aprovació dels pressuposts per l'any vinent, que serà de 21.942.000 € i que han estat aprovats amb els vots favorables del PI, PP i Vox, l'abstenció del Bloc per Felanitx i el PSOE en contra.

Des del PI de Felanitx, consideram que és un pressupost fet amb responsabilitat i transparent. Uns comptes que demostren que la capacitat per dur endavant diferents inversions és limitada, es reconeix i es reflecteix en aquests. Un pressupost clar, de gestió diària, en què queda reflectida quina és la ruta a dur per part de l'equip de govern del qual formam part.

El pressupost de 2024 per al PI de Felanitx té el valor afegit de poder demanar la col·laboració a les institucions supramunicipals i ser escoltats. Una petició sempre feta des de la nostra formació, sempre hem demanat i hem allargat la mà al Govern i al Consell per poder executar diferents projectes que millorin i facin créixer el nostre municipi. Tenim el compromís i vetlarem perquè caminem junts. Si les institucions anam juntes, sumam. Si sumam, creixerem. El full de ruta d'aquests quatre anys està marcat amb aquest primer pressupost de legislatura.

Des del PI de Felanitx volem donar la benvinguda al regidor Pedro Acosta. Igualment, i aprofitant aquest espai, donam les gràcies a la regidora que va deixar el seu càrrec, Marta Cano. Sorti encerts als dos.

Queden pocs dies per finalitzar aquest 2023 i volem desitjar unes bones festes de Nadal als ciutadans i ciutadanes del nostre municipi. Gaudiu amb felicitat i pau d'aquestes dates. Compartiu bons moments amb els vostres familiars i amics, celebrau Nadal amb il·lusió. Molts d'anys a totes i tots!

PP

Dilluns es va celebrar la plenària ordinària del mes de desembre. El nostre company Pedro Acosta va prendre possessió de l'acta de regidor, ja té experiència en la gestió municipal. Estam molt contents de la seva incorporació.

Es varen aprovar els pressuposts amb els vots favorables de l'equip de govern i de Vox, l'abstenció del Bloc i el vot en contra dels dos regidors del PSOE. Uns regidors que no s'havien estudiat els pressuposts, però que un exregidor els diu el que han de dir.

Sí, són uns pressuposts socials, que augmenten un 3 % més en comparació amb l'any anterior. Tot i la pujada del cost en despesa corrent, no s'ha augmentat cap impost ni taxa. El pròxim any hem d'iniciar els projectes que han de dur el canvi a Felanitx, s'Horta, Cas Concos, Portocolom, Cala Ferrera-Cala Serena, Son Proenç, Son Valls, Son Mesquida, es Carritxó, Son Negre.

De les darreres columnes del Bloc i PSOE, els tranquil·litarem: als pressuposts de la CAIB hi ha la partida necessària per restaurar les barraques i també per redactar el projecte de l'escola nova.

Divendres passat a Felanitx es varen presentar dos llibres, un èxit i enhorabona a l'àrea cultural de la penya els Tamarells, i enhorabona a l'àrea d'Esports i a na Magdalena Estelrich pel llibre *Cent anys de futbol a Felanitx*.

No podem deixar passar aquesta columna per agrair a totes les entitats, associacions, persones particulars, comerços, brigada municipal, Policia Local i Protecció Civil perquè a Felanitx i al seu terme es respiri un vertader aire nadalenc. Us volem desitjar un bon Nadal, que el pugueu gaudir de la manera que més il·lusió us faci.

Aquest divendres us recordam que Felanitx retrà l'homenatge a Josep Grimalt. Bon Nadal.

Bloc

La sessió plenària del passat dilluns es va convertir en un monogràfic sobre els comptes que ha presentat l'Ajuntament per a l'any 2024. Certament no hi hauria molt a dir sobre aquest pressupost, del pressupost ordinari, volem dir, el que ens presenten abans de fer-nos trampes al solitari amb el romanent de tresoreria. L'equip de govern ens presentà un pressupost molt políticament correcte, fins i tot podria semblar que l'han fet pensant més en l'oposició que no en la ciutadania. Han estimat per la via dels fets totes les reclamacions que els hem anat fent durant el darrer any. Han augmentat les partides que històricament estaven infradotades, partides per a les quals ja ens havíem avestat a què ens presentassin una modificació de crèdit pràcticament a cada plenària. Augmenten la despesa en manteniment de camins, en festes o en les escoles d'estiu, per posar alguns exemples.

Ens trobam, però, davant un pressupost tan políticament correcte com tècnicament inviable. En primer lloc perquè aquestes partides que han augmentat clarament no seran suficients. No arribaran a final d'any i, per tant, hauran de continuar fent modificacions de crèdit. En segona perquè, llevat de l'immoble de s'Horta, deixen tota la inversió al municipi de Felanitx en mans d'altres administracions, com ara el Govern o el Consell. I no només les inversions, també les obres de reparació. La senyora Soler i el seu equip esperen que Govern Balear i Consell compleixin amb aquest ajuntament com ho han fet durant els darrers 8 anys. Però és que també esperen que el govern espanyol mantengui la regla de despesa com fins ara, i així poder pagar mà al superàvit quan els vengui bé. Si Consell, Govern i Estat compleixen aquest pressupost anirà bé. Si no, aquest pressupost serà paper banyat.

És per tot això que el nostre vot, també per responsabilitat, no podia ser d'altre que l'abstenció. Des del Bloc aspiràvem a un pressupost que permetés que tots els infants, fins i tot els que tenen necessitats especials poguessin anar a les escoles d'estiu. Perquè aquí rau l'essència del servei públic universal. La senyora batlessa es volgué penjar la medalla de l'inclusivitat i bravejà de ser el primer equip de govern que té en compte els nins amb necessitats especials a l'hora d'organitzar les escoles d'estiu. Li haguérem de recordar que si això es té en compte ara no és precisament per la seva magnanimitat, sinó perquè hi ha una llei de rang autonòmic, aprovada durant els anys del pacte d'esquerres, que hi obliga.

Ens hem mirat el pressupost amb ull crític i constructiu, fins i tot amb «carinyo» com hem fet els darrers tres anys. Hem volgut presentar esmenes, però... o no hem pogut o no n'hem sabut. Perquè ens trobam davant un pressupost de petites partides amb poca o gens ambició. De fet pensam que està fet perquè no n'hi poguéssim haver, d'esmenes. Per això, segurament, es varen permetre el luxe de presentar-lo abans a la ciutadania que no al consistori.

PSOE

Els comptes de 2024

Dilluns es varen aprovar els pressuposts que va presentar l'equip de govern del PP-PI, amb els seus vots, el de Vox i l'abstenció del Bloc.

A nosaltres ens agradaria poder valorar positivament aquests comptes, però és impossible. Són uns comptes ficticis i irresponsables que no preveuen una baixada generalitzada d'imposts, com va prometre la batlessa, tot i l'increment d'ingressos que hi ha. Uns comptes que novament pugem la pressió fiscal, augmenten la despesa de forma excessiva i responen a anuncis incapaços d'executar abans de Cap d'Any de 2024.

Al mateix temps, no responen a les necessitats bàsiques de la ciutadania felanità i no fan sinó evidenciar la ruptura del govern amb els veïns, ja que no n'atenen les necessitats reals, que requereixen una actuació urgent i immediata, com pot ser ara l'emergència residencial, reforçar l'escut social, una gran inversió en la reparació integral de la xarxa d'aigua potable o una pujada de les partides de la neteja de carrers i places, entre altres.

De fet, les inversions previstes provenen majoritàriament de subvencions i aportacions d'altres administracions, mentre que la resta provenen de préstecs que es veurà obligat a subscriure l'Ajuntament, cosa que augmentarà el deute a final de 2024. A més, l'equip de govern del PP-PI ha ficat la tisora en àrees com igualtat, patrimoni històric, cultura, joventut i serveis socials.

En tot això, el PI, que tan sols va fer valer els seus vots per fer batlessa Soler i que són els que donen la majoria al govern municipal, renuncia al seu poder i accepta les miques que el PP li dona a aquests comptes, en què totes i cada una de les inversions que es duran a terme són a les àrees que el PP gestiona.

Per acabar, com ja vàrem dir-li a la plenària, Soler, com de costum, vol desviar el debat centrant-se en les faltes de respecte i pujades de to contra l'oposició. Un comportament que poc es corresponen al càrrec que ostenta. Una manera de fer poc pròpia d'un representant públic que cobra un sou de 57.255,06 €. Una estratègia ridícula que no contribueix per res a defensar els interessos de Felanitx, i que no fa més que evidenciar la seva ignorància del que és el respecte a l'adversari i l'educació.

Les i els socialistes de Felanitx us desitjam un bon Nadal i els millors desitjos de salut, pau, igualtat i prosperitat per al nou any.

Recollida de fems per Nadal

Els dies 24 i 31 de desembre, Nit de Nadal i Nit de Cap d'Any,

NO hi haurà recollida de fems.

Els dies 25 de desembre, Nadal, i l'1 de gener

SÍ que hi haurà recollida de fems

Us recordam que el dilluns no hi ha servei.

*Felanitx més net, Felanitx recicla!
Gràcies per la vostra col·laboració.*

FELANITX TV

Segueix-nos a
Facebook, Instagram,
Twitter i Youtube

ENTREVISTA

MARGALIDA ESTELRICH OBRADOR

Mestra i dramaturga

Joan Socies

“La gent va molt àvida de cultura del poble. Ens han agraït conèixer part de la història de Felanitx”

Margalida Estelrich Obrador (Felanitx, 1971) es defineix com a eclèctica, ja que explica que va fer el Magisteri de Ciències i és mestra. També va fer el Magisteri d'Educació Física, inicià els estudis de Filologia Catalana, es llicencià en Arts Escèniques i sempre s'ha mogut dins l'ambient teatral de Mallorca, per això també començà amb *Leona di Marco*, al Centre dramàtic di Marco de Ciutat. Així mateix, va col·laborar molts d'anys amb l'enyorat Antoni Artigues. Ara ha estat la dramaturga i una de les ànimes de l'èxit que han tingut les representacions teatrals al cementeri amb el títol *Una passejada pel nostre passat*, de *Mai Som Tots Teatre*.

Esperàveu aquest èxit que han tingut les representacions al cementeri?

Inesperat, i a més no sabíem ben bé què passaria. Era una experiència agosarada, una aventura que no sabíem com l'agafaria la gent. Si trobarien que profanàvem o que ocupàvem un lloc molt sagrat i on hi ha molts de sentiments barrejats, dins aquest espai. Però crec que la gent que va posar barreres quan va veure que nosaltres anàvem amb total respecte cap al lloc, cap a la institució i cap a la gent que hi habita, diguem-ho així, ho han vist bé. I el que hem vist és que la gent de Felanitx va molt àvida de cultura del poble. Ens han agraït conèixer part de la història de Felanitx i ens han demanat de fer més coses que incloguin part de la història de Felanitx dins la dramaturgia, dins la trama.

Això vol dir que a partir d'aquí pot haver-hi altres propostes?

Sí. Bé, al gener tornarem a fer més funcions i encara no hem pensat res seriosament ni ens hem assegut. Però sí que és ver que la gent ens ha demanat i insinuat no només fer-ho al cementeri, que també; hi ha hagut propostes de fer-ho més amb altres personatges. Que per això a Felanitx tenim molta gent per poder fer, i també fer-ho a altres indrets amb altres anècdotes, altres coses de la història de Felanitx que es puguin teatralitzar, ja que aquesta és

una manera perquè arribi fàcil al públic.

Com va sortir aquesta idea de fer-ho de manera teatralitzada?

Des de *Mai Som Tots Teatre* es varen posar en contacte amb mi per dirigir alguna cosa de teatre de prop. Després va sortir la proposta que fos alguna cosa de por i parlant entorn d'això va sortir la idea de fer-ho al cementeri, i va ser quan vaig dir que no podíem fer un teatre de prop de por i al cementeri. I vaig proposar fer una visita teatralitzada al cementeri parlant de la gent que hi ha allà. I a partir d'aquí vaig començar a escriure la història del pastor, ja que és un personatge que em toca molt de prop, lligat a la meva tradició familiar, les coses que ens han passat, que he viscut i també perquè en aquell moment tenia el ca malalt i vaig trobar un poema d'una autora escocesa que parla dels paradisos dels cans. Així que va sortir la figura del ca i el pastor lligat al seu ca. Després els ho vaig presentar i els va agradar la meva proposta, i a partir d'aquí i després d'una volta per la part antiga del cementeri varen anar sortint la resta de personatges.

El fet que el públic hagi pogut conèixer i tractar alguns d'aquests personatges fa que hi hagi més interès?

Sí, molts estan muntats des de la història del personatge mateix: Cosme

Bauçà, mossèn Pere Xamena, Nadal Batle... tots aquests són coneguts i la gent els sent propers. Després, altres, com el pastor mateix, que perquè toca coses molt nostrades que fa que arribi a la gent. Però també hi ha la figura del francès, que l'hem construït amb anècdotes que hem anat cercant, i investigant quina part de veritat tenien, com és la història que hi havia el soldat de la Segona Guerra Mundial enterrat. Petites llegendes urbanes, i la gent reconeix aquella anècdota, aquella història que ja havia sentit contar. I això atreu, ja que és una cosa que sentis propera.

Altres fets, com pugui ser l'enterrament de la timba, tot i que sigui molt llunyà en el temps, encara és ben viu dins la vila, no?

Sí, molt, i de fet tenim tots els noms penjats allà al carrer Major, i veus que hi havia nins, grans, fins i tot l'Ajuntament mateix que s'acabava d'estrenar... També hi ha personatges com Maria Pou Tugores, i aquí hem fet un poc de llicència poètica amb la parella amorosa que fa amb el Despuig, ja que sembla que la vida de Maria es va acabar quan va morir el Despuig, i no va ser així, ella es va casar amb Valls de Padrines, va estar amb el tenor Bou, vull dir, que va tenir una vida força interessant, però volfem tenir una figura com un Romeu i Julieta felanitxers, uns *amantes* de Toledo.

En part, aquesta extraordinària resposta del públic ha estat en veure que anàvem amb respecte a les persones i al lloc, no és així?

Sí. Molta gent hi ve amb por i després, en finalitzar, et diuen: “a partir d'ara viuré el cementeri com un altre espai”. I és que realment és un jardí, tenim un cementeri que és preciós. I els personatges són gent del dia a dia, no treim bubotes.

Darrere aquest resultat, hi heu fet moltes hores de feina per conèixer la història dels personatges?

Sí, sobretot moltes hores de biblioteca i també d'anar xerrant amb gent del poble que pogués conèixer un personatge o l'altre. Va ser una feina que vaig gaudir molt, ja que anava descobrint coses del poble, però sí que varen ser moltes hores.

Heu descartat molts de personatges?

Sí, però bàsicament per una qüestió de temps. Alhora hi ha dues funcions simultànies, la passejada dura una hora i mitja, però cada tres quarts en comença una, i per tenir una mateixa durada ho vàrem fer així. Tanmateix, hauríem pogut estar dies i dies fent personatges, hi ha tanta de gent!

Tal vegada en una segona part?

Sí, es podria fer, però ja no tens el factor sorpresa d'aquest cop. Les possibilitats són infinites. Felanitx és un poble amb molts i singulars personatges: lletraferits, pintors, músics... tenim una riquesa cultural que donaria per a molt.

Parlau d'altres propostes... alguna cosa ja deveu tenir pensada?

No [riu]. Hi ha una frase al llibre *Soc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany, que és una dona que sempre es va reinventant, i aquesta frase diu: “I ara què, Carola?” I l'altre dia m'ho vaig dir. “I ara què hem de fer?” Però ho deixarem reposar. Van sortint cosetes i a veure què enfilam. Ara per ara faria alguna cosa més a l'ús i més endavant tornaria a cercar dins la història, dins Felanitx, a veure què hi podem fer.

Creis que és necessari un auditori a Felanitx?

Més que necessari! A vegades els polítics cerquen fer grans obres per deixar la seva petjada, i no fa falta a Felanitx. El que fa falta és un teatre en condicions, no cal fer un auditori com el de Manacor. Ens basta una cosa pràctica, que es pugui fer servir, que s'hi pugui arribar fàcil i amb una dotació normal, però tenir-lo, ja que som un poble amb una llarga tradició teatral i ara no tenim un espai digne. El necessitam.

Així i tot, a la vila hi ha il·lusió per fer teatre?

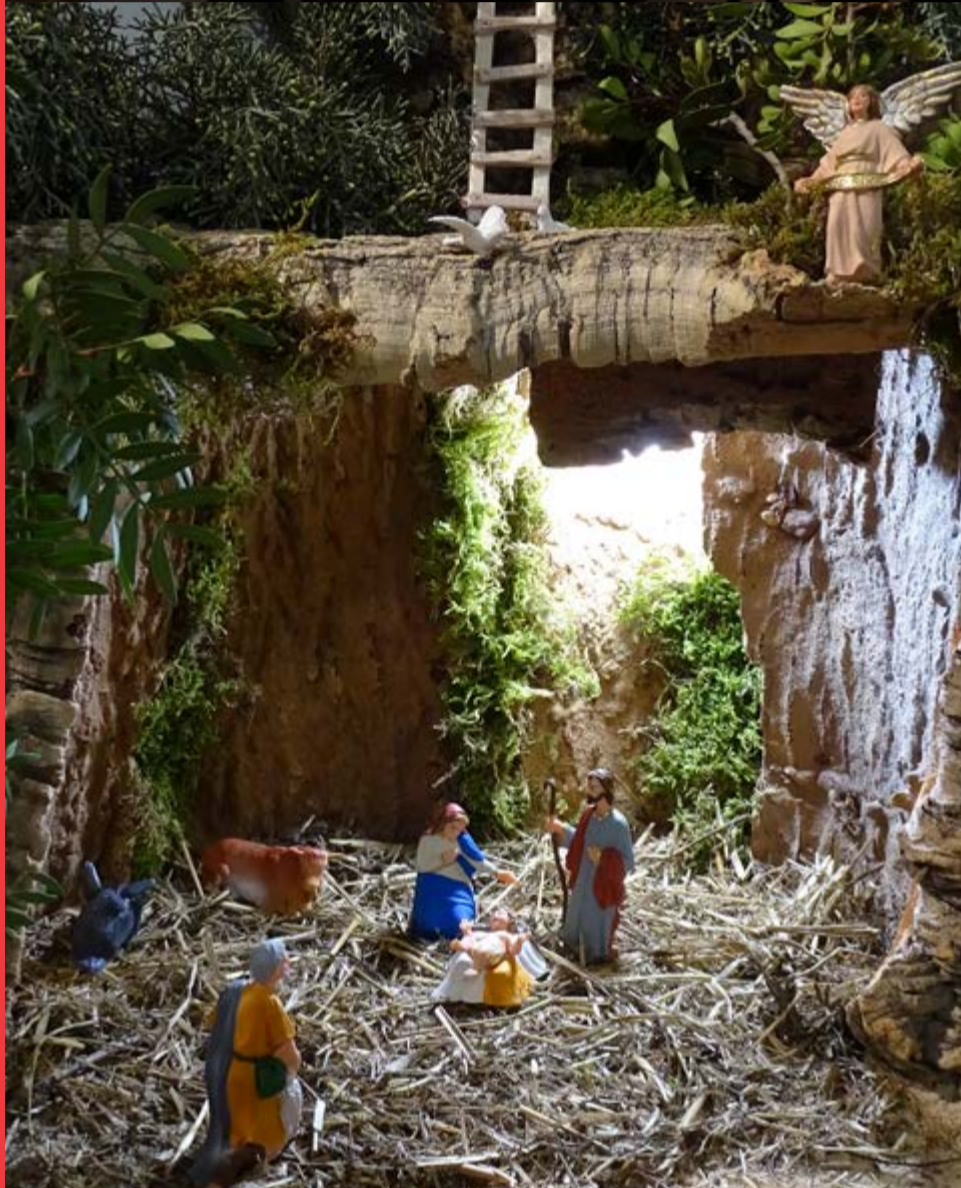
Sí. Quan jo era petita ja hi havia na Bàrbara Antich, que ens feia classes. Després va haver-hi una aturada i, amb en Toni Massot a la direcció, vàrem començar a posar en marxa el teatre del Lledoner. Vàrem acabar amb 130 alumnes, viatges a Barcelona a veure obres... posteriorment va haver-hi una aturada i ara ho tornam a posar en marxa.

Com veis la situació cultural de Felanitx?

Complicada. Som un poble de cultura. La societat ha canviat aquests darrers vint anys, però tenim tradicions, publicacions com el setmanari, la Nitx de l'Art... per tant, Felanitx té ganes de cultura i de teatre, té ganes que li contin les seves coses, té ganes de sortir, de trobar, de fer. Però primer s'han de fer les propostes que faci que la gent deixi el sofà, la tele, el Netflix, i que surti de ca seva i que el públic es trobi en unes condicions favorables. Crec que a Felanitx hi ha el bessó, però necessita l'incentiu. Hem de regar la llavor i que les institucions potenciïn que es regui i que es facin coses amb qualitat.

Com es viu la dicotomia de fer coses a l'estiu a Portocolom i a l'hivern a Felanitx?

La mateixa dicotomia de quan la gent de fora ens diu: “De veres que teniu dues cases a dotze quilòmetres de distància? I us mudau de casa?” Sí, feim això. És cert que a l'estiu Felanitx queda molt desert, a escala cultural, a l'estiu, llevat d'alguna coseta que es pugui fer per Santa Margalida. Però també és ver que el poble queda molt buit i crec que està bé que es potenciï més el Port i els seus llocs preciosos per fer el Festival de Jazz, el concert de la Banda, el teatre... i el setembre tornar a Felanitx. Em sembla que una cosa no anul·la l'altra, sinó que es fan activitats on hi ha la gent.

*L'Ajuntament de Felanitx
us desitja
bon Nadal i un venturós 2024*

Ajuntament de Felanitx